

**ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА РЕФОРМА
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ:
РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СЕРЕД
ЖИТЕЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД, ЯКІ ПРОЙШЛИ ПРОЦЕС
ОБ'ЄДНАННЯ В 2015-2016 РОКАХ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

Січень 2019

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ.....	5
ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ.....	7
РОЗДІЛ I. РІВЕНЬ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ ПОЛІТИКОЮ.....	14
1.1 Рівень зацікавленості політикою серед населення ОТГ.....	14
1.2 Причини незацікавленості політикою серед населення ОТГ	19
1.3 Авторитетні особи або суспільні інституції в питаннях політики.....	20
1.4 Структура джерел інформації про новини	27
РОЗДІЛ II. РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	32
2.1 Актуальність реформи місцевого самоврядування і децентралізації	32
2.2 Обізнаність з кроками з реформування місцевого самоврядування і децентралізації. Термін завершення реформи.....	38
2.3 Сприйняття результатів зростання доходів місцевих бюджетів	55
2.4 Сприйняття можливих наслідків реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні	63
2.5 Сфери відповідальності місцевих / центральних органів влади і очікувані результати реформи місцевого самоврядування і децентралізації.....	73
2.6 Готовність органів місцевого самоврядування до використання нових повноважень. Наслідки отримання додаткових повноважень	90
2.7 Динаміка якості послуг, які надаються у громаді	101
2.8 Фактори, які мають враховуватися реформаторами	109
2.9 Провідники і опоненти реформи місцевого самоврядування і децентралізації.....	118
2.10 Встановлення нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування	120
2.11 Оцінка діяльності органів місцевого самоврядування.....	134
2.12 Доцільність зміни районного поділу України	146
2.13 Вплив статі голови міста / села на якість надання послуг	147

РОЗДІЛ III. КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА	149
3.1 Актуальність внесення змін до Конституції і можливість реформи місцевого самоврядування і децентралізації без внесення змін	149
3.2 Обізнаність з внесенням змін до Конституції України щодо децентралізації.....	156
3.3 Можливість зміни думки щодо реформи самоврядування, децентралізації, змін до Конституції у разі отримання додаткових роз'яснень.....	162
РОЗДІЛ IV. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	167
4.1 Обізнаність щодо об'єднання територіальних громад. Обізнаність з заходами, пов'язаними з об'єднанням територіальних громад	167
4.2 Підтримка об'єднання територіальних громад	179
4.3 Метод об'єднання територіальних громад.....	181
4.4 Ставлення місцевої районної державної адміністрації до об'єднання територіальних громад	187
4.5 Сприйняття можливості процесу об'єднання сприяти розвитку громади	188
4.6 Вплив об'єднання громад на збереження локальної культурної ідентичності	194
4.7 Зміна рівня довіри між жителями населених пунктів, що ввійшли в ОТГ. Проведення спільних заходів	198
РОЗДІЛ V. КОНФЛІКТ НА СХОДІ УКРАЇНИ	206
5.1 Статус територій Донбасу та АР Крим, які тимчасово не контролюються владою України	206
5.2 Право внутрішньо переміщених осіб (ВПО) голосувати на місцевих виборах у громаді проживання.....	214

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ

Всеукраїнське соціологічне дослідження «Децентралізація та реформа місцевого самоврядування: Думки і погляди жителів територіальних громад, які пройшли процес об'єднання в 2015-2016 роках» проводилося Київським міжнародним інститутом соціології у листопаді-грудні 2018 року на замовлення Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні» у співпраці та координації з експертами Ради Європи, фахівцями з питань місцевого самоврядування та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. У процесі дослідження шляхом опитування вивчалися суспільно-політичні настрої дорослих жителів ОТГ (у віці 18 років і старше). Основні етапи дослідження включали розробку анкети та супровідного інструментарію, розробку вибірки, проведення інтерв'ю з респондентами, контроль якості виконаної роботи, введення та перевірку даних на логічні помилки, підготовку остаточного масиву даних, таблиць одно- і двовимірних розподілів та аналітичного звіту.

Для проведення цього опитування жителів була розроблена стратифікована триступенева вибірка, випадкова на кожному ступені. Вибірка репрезентативна для дорослого населення, яке постійно проживає на території територіальних громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках, не проходить військову службу і не перебуває у в'язницях або медичних закладах (лікарнях, медичних інтернатах). Вибірка побудована таким чином, щоб бути також репрезентативною окремо для громад, що пройшли процес об'єднання у 2015 році, і окремо – для громад, що пройшли процес об'єднання у 2016 році.

Населення об'єднаних територіальних громад спочатку було стратифіковане за чотирма макрорегіонами (Захід, Центр, Південь, Схід¹) та за чотирма типами населених пунктів, загалом 16 страт. Страти за типом населеного пункту:

- 1) міста та селища міського типу (СМТ);
- 2) села, які стали центром ОТГ;
- 3) села, які приєдналися до ОТГ, з центром у місті або СМТ;
- 4) села які приєдналися до ОТГ, з центром в іншому селі.

Після стратифікації проводився відбір конкретних точок, де мали працювати інтерв'юери. На першому етапі в межах кожної страти було відібрано населені пункти із використанням випадкової процедури PPS (з імовірністю, пропорційною до чисельності населення). Для страт (3) та (4) за типом населеного пункту відбиралися сільські ради, а не окремі села. У кожному

¹ Склад макрорегіонів: *Західний* макрорегіон – Волинська, Рівненська, Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Закарпатська, Хмельницька, Чернівецька області; *Центральний* макрорегіон – Вінницька, Житомирська, Сумська, Чернігівська, Полтавська, Кіровоградська, Черкаська, Київська області, м. Київ, *Південний* макрорегіон – Дніпропетровська, Запорізька, Миколаївська, Херсонська, Одеська області, *Східний* макрорегіон – Донецька, Луганська і Харківська області.

населеному пункті проводилося 10 інтерв'ю. На другому етапі для кожної виборчої дільниці була відібрана початкова адреса: вулиця, номер будинку та, якщо будинки багатоповерхові, номер квартири, починаючи з якої інтерв'юер послідовно проходить задану кількість домогосподарств, використовуючи фіксований крок. На третьому етапі здійснювався відбір і опитування респондентів у домогосподарстві.

Опитування проводилося методом особистих інтерв'ю з респондентами в домогосподарствах, де вони мешкають.

Унаслідок реалізації випадкової на всіх етапах вибірки у фінальному масиві даних дещо більше представлені жінки і особи старшого віку. Для відновлення правильних пропорцій були побудовані спеціальні статистичні «ваги». Також статистичні «ваги» відновлюють співвідношення страт за типом населеного пункту.

Польовий етап дослідження тривав з 2 по 30 грудня 2018 року. Загалом у рамках дослідження було проведено 2000 інтерв'ю з респондентами, які проживають у 200 об'єднаних територіальних громадах (всього опитано 1000 респондентів у 100 громадах, що об'єдналися у 2015 році і всього опитано 1000 респондентів у 100 громадах, що об'єдналися у 2016 році).

Статистична похибка для вибірки 2000 респондентів (з імовірністю 0,95 і за дизайн-ефекту 1.5) не перевищує:

- 3.3% для показників, близьких до 50%,
- 2.8% для показників, близьких до 25 або 75%,
- 2.0% для показників, близьких до 12 або 88%,
- 1.4% для показників, близьких до 5 або 95%,
- 0.7% для показників, близьких до 1 або 99%.

У 2016 році на замовлення Ради Європи Київський міжнародний інститут соціології здійснив опитування 400 жителів ОТГ, що об'єдналися у 2015 році. У 2017 році Центр «Соціальні індикатори» проводив опитування жителів ОТГ, створених у 2015-2016 роках, за методологією, яка реалізована в поточній хвилі. Де релевантно, наводиться порівняння результатів поточного опитування з попередніми опитуваннями. Також у 2018 році КМІС провів всеукраїнське опитування за подібною анкетною. У представленому звіті, де це релевантно, думки і погляди жителів ОТГ порівнюються з думками і поглядами всього дорослого населення України.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

ІНТЕРЕС ДО ПОЛІТИКИ ТА СТРУКТУРА ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

- Серед жителів ОТГ простежується дещо вищий рівень зацікавленості політикою, ніж серед жителів України загалом: серед них **51% скоріше або дуже цікавляться** політикою, у той час як серед населення країни в цілому – 46%. Водночас, політика не цікавить 47% жителів об'єднаних громад.
- **Основними причинами, чому жителі ОТГ не цікавляться політикою**, є те, що вони **загалом не довіряють владі** (таке пояснення дають 42% тих, хто скоріше або зовсім не цікавляться політикою), **не довіряють політикам** (31%) і **вважають, що від них усе рівно нічого не залежить** (24%). У цілому, жителі ОТГ дають такі ж пояснення, як і населення України загалом.
- В політичних питаннях **відносно найбільше жителів ОТГ довіряють родичам і близьким знайомим** (37% серед усіх респондентів). Усім іншим інституціям або авторитетним особам в питаннях політики довіряють не більше 14% серед усього населення. Водночас, **30% респондентів сказали, що вони взагалі нікому не довіряють**.
- Простежується позитивний тренд зниження частки тих, хто взагалі нікому не довіряє – загалом, з 34.5% до 30%. Водночас, для ОТГ, створених у 2015 році, зниження з 2016 до 2018 склало з 42% до 28%.
- **Основним джерелом інформації** про актуальні новини для **абсолютної більшості** населення ОТГ (**78%**) є **телебачення**. Кожен третій респондент (34%) отримує інформацію з Інтернету. Інші джерела називали не більше 11.5% населення.

РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- **Більшість населення громад (63.5%) вважає потрібною реформу місцевого самоврядування та децентралізацію**, але з них лише 19% вважають її **безумовно** потрібною. При цьому, якщо порівнювати з населенням України загалом, то відсоток тих, хто вважає потрібною реформу, дещо вищий серед жителів громад – 63.5% проти 58%.
- Порівняно з 2017 роком з **60% до 63.5% зростає частка тих, хто підтримує** проведення реформи децентралізації.
- Підтримка реформи пов'язана з обізнаністю про неї: якщо серед добре обізнаних жителів громад 81% її підтримують, то серед тих, хто вже лише «дещо знає», рівень підтримки складає 63%. А серед тих, хто нічого про це не чув – лише 26%.
- Загалом, 88% жителів громад знають що-небудь про реформу децентралізації (що вище, ніж серед населення України загалом – 80%), але з них лише 29% вважають, що вони добре обізнані з цим питанням.

- Разом з цим, 37% жителів, які принаймні щось знають про реформу, вважають, що реформа відбувається повільно / занадто повільно. **Про нормальні темпи реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні говорять 29%**. Лише 7% дотримуються думки, що реформа відбувається швидко або навіть занадто швидко. При цьому, все одно сприйняття цього аспекту більш позитивне, ніж серед населення країни загалом (серед якого 52.5% говорять про повільні темпи і лише 21% – про нормальні темпи).
- Незалежно від обізнаності щодо реформи децентралізації, 7% жителів громад вважають, що вона має завершитися до виборів 2019 року до парламенту, ще 13.5% очікують завершення до місцевих виборів 2020 року, а 38% дотримують думки, що реформа буде завершена після самостійного об'єднання всіх територіальних громад.
- **Найбільше жителів ОТГ (39.5%) розуміють реформу децентралізації як передачу повноважень і ресурсів** органам місцевого самоврядування. Менше респондентів говорили про формування спроможних громад (21%), підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування (14%) і створення нових укрупнених районів (12%). Найрідше респонденти говорили про створення виконавчих органів обласних і районних рад (5%).
- **Майже половина жителів об'єднаних громад (45%) помітили позитивні зміни на краще у своїх населених пунктах.** Ще 23% змін ще не помітили, але чули про них. Тобто загалом станом на кінець 2018 року **68% жителів ОТГ або відчувли покращення, або очікують на нього** (що дещо вище, ніж серед населення країни загалом – 62%).
- Загалом, серед жителів ОТГ з **64% до 68% зросла** частка тих, хто або помітив зміни, або очікує на них, в т.ч. серед жителів громад, створених у 2016 році, ріст склав з 61.5% до 68%.
- **Найбільш помітними покращеннями** ситуації є **ремонт покриття вулиць, дворів** (відзначають 64% тих, хто помітив або почув про певні позитивні зміни у своєму населеному пункті), **освітлення** (63%) і **ремонт бюджетних приміщень** (59%). При цьому, серед населення України загалом більше людей говорять про ремонт доріг, а серед жителів ОТГ помітно більше людей помітили покращення освітлення, ремонт бюджетних приміщень і поліпшення матеріально-технічної бази шкіл.
- Загалом, **37% жителів ОТГ очікують, що децентралізація сприятиме покращенню ситуації в Україні в цілому** (що стільки ж, як і серед населення країни загалом, серед яких також 37% очікують на покращення). Також ще 40% вважають, що нічого не зміниться, і лише 9% вважають, що ситуація погіршиться. Тобто, **загалом, очікування об'єднаних громад лишаються позитивно-нейтральними.**
- Разом з цим, **52% жителів об'єднаних громад вірять, що нинішня реформа місцевого самоврядування і децентралізація сприятиме розвитку громад України** (серед населення України загалом – 49%),

хоча з них лише 11.5% повністю переконані в цьому. Не вірять у потенціал реформи – 29% населення.

- За останній рік оптимізм щодо впливу на ситуацію в країні в цілому знизився з 50% до 37%. Водночас, з 26% до 40% зросла частка тих, хто вважає, що нічого не зміниться. Водночас віра в успіх реформи в плані розвитку громад практично не змінилася з 2017 року.
- **Зі зростанням обізнаності зростає оптимізм щодо результатів реформи з децентралізації.** Якщо серед тих, хто нічого не знає про реформу, лише 10% очікують на покращення і 16% вірять у те, що це сприятиме розвитку громад (проти 54%, які не вірять), то у випадку тих, кому вже «дещо відомо» уже 35% очікують на покращення ситуації і 51% вважають, що це сприятиме розвитку громад (проти 28%). У випадку же тих, кому **добре відомо** про реформу, **53% очікують на покращення ситуації** в Україні в цілому і **68% вірять, що це сприятиме розвитку** громад (проти 23%).
- **Жителі ОТГ не мають однозначного уявлення, за які сфери несуть відповідальність місцеві органи влади, а за які – центральні органи влади.** Водночас, більшість респондентів вважають, що місцеві органи влади несуть відповідальність за благоустрій (72% проти 22% тих, які вважають відповідальними Уряд / Президента), ремонт і утримання доріг (56% проти 38%), надання адміністративних послуг (50% проти 42%). Приблизно однакова кількість респондентів називали місцеві і центральні органи влади у випадку охорони навколишнього середовища (44% проти 48%). У випадку всіх інших сфер зі списку більшість респондентів називали центральні органи влади, а місцеві органи влади називали від чверті до третини респондентів.
- **Найбільш очікуваним результатом від реформи є зменшення корупції** (55% хотіли б відчувати такий наслідок, а 36% називають це «очікуваним наслідком №1» для них) і **поліпшення якості і доступності послуг** (відповідно, 50% і 11%). В топ-3 очікування також входить покращення добробуту міст, сіл і селищ України.
- Загалом, **46% жителів ОТГ бачать покращення від реформи децентралізації у сфері ремонту та утримання доріг (бачать погіршення – 15%), 44% – у сфері благоустрою (проти 8%).** По 21-21% бачать покращення у сфері надання адміністративних послуг, дошкільної освіти, культури, середньої освіти, спорту (погіршення в цих сферах бачать 10-15%).
- Причому, **найбільш критично сприймається ситуація у сфері охорони здоров'я і у сфері соціального захисту** (близько третини бачать погіршення ситуації, удвічі менше бачать покращення). Водночас доцільно звернути увагу, що у випадку цих сфер більшість респондентів якраз вважають в першу чергу відповідальними центральні органи влади, а не органи місцевого самоврядування. Вочевидь, у випадку цих сфер скоріше мова йде не про зв'язок між реформою децентралізації і

наслідками для цієї сфери, а в цілому негативну оцінку громадянами змін у цих сферах.

- **Половина населення громад (51%) вважають, що органи місцевого самоврядування загалом готові** використати надані їм нові повноваження на благо громади, хоча з них лише 8% повністю переконані в цьому (при цьому, серед населення України загалом показник нижчий – 42%). Подібні показники простежують і у випадку готовності своєї місцевої ради – 54.5% вважають, що «їхня» місцева рада готова до цього (серед населення України загалом – 45%).
- Населення ОТГ має суперечливі думки щодо можливих наслідків надання місцевим органам влади додаткових повноважень: 35% очікують прискорення розвитку громади, 14% – на прискорення розвитку країни, 11% і 10% очікують на зменшення корупції у, відповідно, громаді і країні в цілому. Водночас 22% вважають, що це призведе до зростання корупції в громаді, 11.5% – до формування замкненої і фактично невідконтрольної місцевої влади, а 8% очікують на зростання корупції в країні в цілому. **У цілому, один з позитивних наслідків очікують 54%, а один з негативних – 35% населення.** Причому, жителі ОТГ дещо більш оптимістичні, ніж жителі України загалом, серед яких 49% мають одне з позитивних очікувань і 36% – одне з негативних.
- **Третина жителів громад (41%) говорять, що за останній рік якість надання послуг покращилася.** При цьому, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році таких – 44%. Серед населення України загалом менше людей, які відзначають покращення якості послуги – 30%.
- **Якщо минулого року серед жителів громад 35% говорили про покращення послуг, то тепер – 41%.** Частка тих, хто говорить про погіршення, не змінилася – 11%. Навіть серед сіл, які не стали центрами громад, 37% говорять про покращення послуг.
- Респондентам також ставилося окреме запитання про динаміку якості послуг в період після створення об'єднаної громади. В такому випадку 36% відзначають покращення якості надання послуг (погіршення – лише 9%).
- Абсолютна більшість населення громад (86%) вважають, що **необхідно встановити державний нагляд** над законністю рішень органів місцевого самоврядування. Але при цьому думки щодо того, хто має здійснювати нагляд, розділилися: 36.5% говорять про прокуратуру, 32% – про спеціально створений орган виконавчої влади і 20% – про місцеву державну адміністрацію (до внесення змін до Конституції) чи префекта (після внесення змін до Конституції).
- Також **86% респондентів дотримуються думки, що потрібно встановити відповідальність** органів місцевого самоврядування за **бездіяльність**, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень. Щодо того, який орган має ухвалювати рішення щодо дострокового припинення повноважень, то думки також розділилися: 36% вважають, що має бути проведений

референдум, 18% покладаються відповідальність на суд, 18% – на місцеву державну адміністрацію / префекта. Меншість назвали органи центральної влади: 5.5% назвали Верховну Раду, 4% – Уряд, 2% – Президента.

- У середньому, за 5-бальною шкалою (де 1 означає «дуже погано», а 5 – «дуже добре») респонденти оцінюють свої органи влади **на 3.2-3.4 бали**. У цілому, жителі ОТГ трохи краще оцінюють свої органи влади, ніж населення України загалом.
- Загалом, 41% позитивно оцінюють роботу голови (негативно – 11%), 29% – виконавчого органу (негативно – 11%), 29% – ради (негативно – 13%). Ще 32-35% вважають роботу «ні доброю, ні поганою». Тобто, оцінки є скоріше **позитивно-нейтральними**.
- **Половина жителів ОТГ (52%) вважають, що не потрібно змінювати районний поділ України** (стільки ж – серед жителів України загалом). На зміні наполягають 28%, з яких 23% вважають, що їх потрібно укрупнити, а 5% виступають взагалі за ліквідацію.
- 18% жителів ОТГ вважають, що стаття голови впливає на якість надання послуг. Серед тих, хто вважає, що вплив є, 68% вважають, що кращі послуги надаються в громадах, очолюваних чоловіками, 24% – очолюваних жінками.

КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА

- **Половина** населення громад (**49%**) вважає, що **вносити зміни до Конституції потрібно** (хоча з них лише 12% цілком упевнені в цьому), виступають проти – 19%. Серед жителів населення України загалом настрої подібні, хоча все-таки трохи менше людей вважають потрібним конституційні зміни.
- 54% жителів ОТГ **знають** принаймні що-небудь про внесення змін до Конституції, (але з них лише 10% добре обізнані з ними) (серед населення України загалом – 47.5%)
- Лише 30% респондентів вважають, що внесення змін до Конституції пропонується тому, що це реально потрібно для децентралізації. Натомість 34% вважають, що це робиться тому, що потрібно політикам. Водночас, 52% респондентів не мають визначеної думки, чи будуть ухвалені зміни, і якщо будуть – то коли саме. 14% вважають, що зміни не будуть ухвалені взагалі, 8% очікують їх до виборів Президента, 13% – до виборів до ВРУ, 14% – до чергових місцевих виборів.
- **Більшість жителів ОТГ (65%) допускає**, що за умови надання додаткових роз'яснень вони можуть **змінити свою думку** щодо ставлення до планованих реформ. Лише 17% відкидають такий варіант.

ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

- Серед жителів ОТГ **75%** знають про хід об'єднання громад (серед жителів України загалом – 71%). Порівняно з минулим роком, з 84% до 75% стало менше тих, хто обізнаний про хід об'єднання громад.
- Серед жителів ОТГ 46% пригадують які-небудь заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування (серед населення країни загалом показник – 36%). Найчастіше респонденти пригадують заходи, організовані місцевою владою.
- 71.5% жителів громад вважають, що об'єднання громад має відбуватися на добровільних засадах. Серед таких людей домінує думка (57%), що вирішувати це питання має населення громад. Порівняно з 2017 роком, з 75% до 57% знизилася частка тих, хто виступає за об'єднання на основні рішення населення громад. Натомість стало більше тих, хто підтримує об'єднання за рішенням держави (з 5% до 11%) і за рішенням депутатів місцевих рад (з 8% до 15%).
- 55% жителів ОТГ вважають, що їхні місцеві районні державні адміністрації прихильно ставляться до створення об'єднаних громад.
- Серед жителів ОТГ **55.5% вірять**, що об'єднання їхнього населеного пункту з іншими **сприятиме розвитку**. Водночас 25% не вірять у це. Порівняно з минулим роком настрої населення практично не змінилися.
- Лише 6% жителів ОТГ вважають, що об'єднання громад не сприятиме збереженню локальної культурної ідентичності. Натомість, 36% вважають, що це сприятиме збереженню, а 40% вважають, що це ніяк не вплине.
- Серед жителів ОТГ **21.5% вважають, що рівень довіри між жителями окремих населених пунктів, що увійшли до їхньої об'єднаної територіальної громади, покращився**. Лише 7% говорять про погіршення. Більшість же (57.5%) вважають, що рівень довіри не змінився.
- Переважна більшість жителів ОТГ (70%) стверджують, що в їхній ОТГ проводяться заходи, спільні для мешканців всіх населених пунктів громади. Найчастіше (51%) респонденти говорили про дні громади. Менше респондентів згадували про ярмарки (29%), фестивалі (21%). Найменше респондентів говорили про толоки (6%) і розроблення спільної символіки (2%).

КОНФЛІКТ НА СХОДІ УКРАЇНИ

- Населення ОТГ не має однозначної думки, якими мають бути відносини з окупованими територіями Донбасу після їхнього повернення під контроль України. **Близько половини населення (55%) вважають, що відносини мають бути, як з іншими областями.**
- Водночас 23% жителів ОТГ узагалі виступають за більш жорсткий контроль з боку держави за органами місцевого самоврядування окупованих територій. **11% населення готові надати ті або інші переваги цим областям, в т.ч. 7% готові на, власне, автономію в складі України.**
- Разом з цим, **46% респондентів дотримуються думки, що рішення про статус цих тимчасово окупованих територій має прийматися на всеукраїнському референдумі.**
- **Переважна більшість жителів ОТГ (65%) вважають, що внутрішньо переміщені особи (ВПО) повинні мати право брати участь у виборах до органу місцевого самоврядування, де вони проживають після переїзду.** Виступають проти – 21%. Водночас, серед населення країни загалом дещо більше тих, хто підтримує право ВПО на участь у місцевих виборах – 74%.

РОЗДІЛ І. РІВЕНЬ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ ПОЛІТИКОЮ

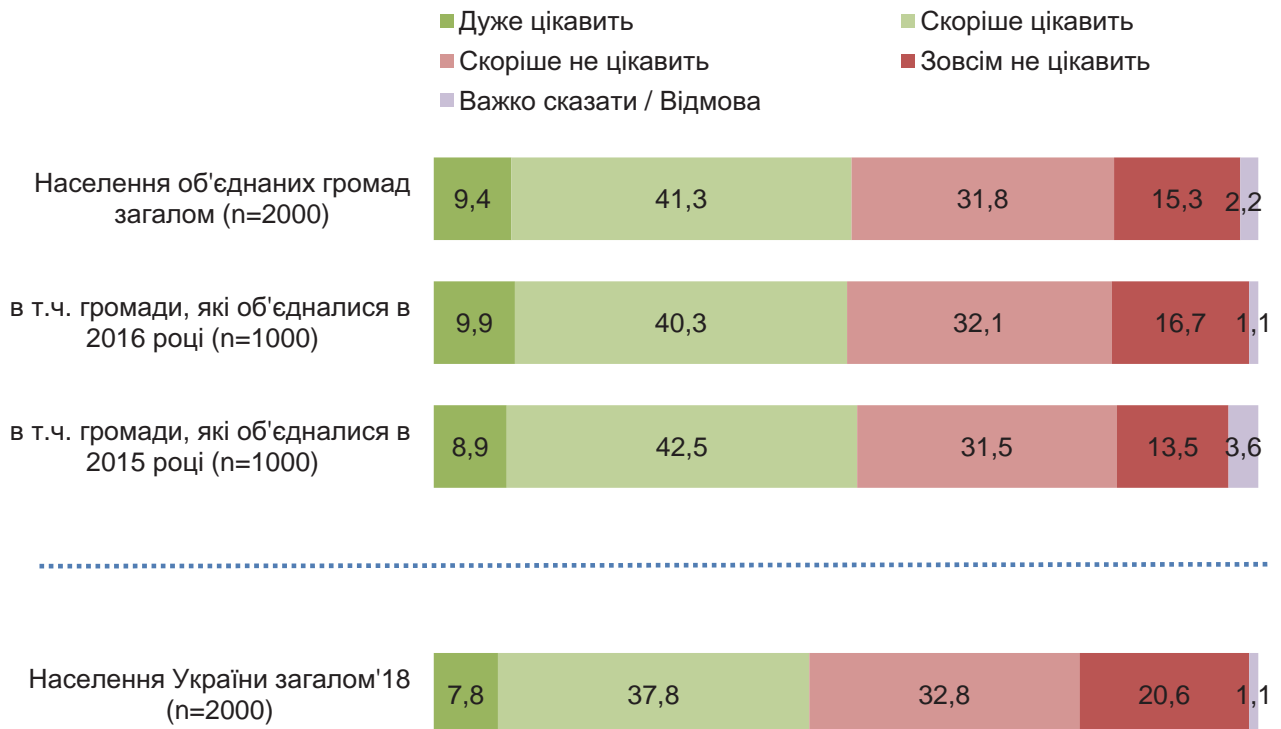
1.1 Рівень зацікавленості політикою серед населення ОТГ

Серед жителів ОТГ простежується дещо вищий рівень зацікавленості політикою, ніж серед жителів України загалом: серед них **51% скоріше або дуже цікавляться** політикою, у той час як серед населення країни в цілому – 46% (Діаграма 1.1.1). Водночас, політика не цікавить 47% жителів об'єднаних громад.

Діаграма 1.1.1

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед усіх респондентів)

Порівняно з 2017 роком рівень зацікавленості політикою практично не змінився (Діаграма 1.1.2).

Діаграма 1.1.2

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед усіх респондентів)

- Дуже цікавить
- Скоріше цікавить
- Скоріше не цікавить
- Зовсім не цікавить
- Важко сказати / Відмова

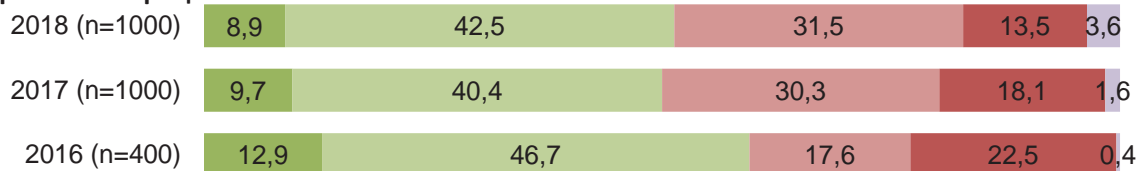
У цілому

ОТГ, створені в 2016 році

ОТГ, створені в 2015 році

В Таблиці 1.1.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів. У цілому, усюди рівень зацікавленості політикою приблизно однаковий.

Таблиця 1.1.1

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Цікавить	Не цікавить	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	49.4	49.2	1.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	49.6	48.9	1.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	48.9	50.3	0.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	51.8	45.3	2.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	49.8	46.2	4.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	54.7	44.0	1.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	48.3	51.5	0.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	47.2	52.8	0.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	51.8	47.6	0.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	51.9	46.1	2.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	48.1	49.5	2.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	57.1	41.5	1.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	50.9	46.0	3.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	53.0	43.2	3.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	45.4	53.5	1.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	51.7	44.2	4.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	51.7	42.3	6.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	51.8	47.0	1.2

В Таблиці 1.1.2 рівень зацікавленості наводиться у регіональному розрізі.

Таблиця 1.1.2

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Цікавить	Не цікавить	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	56.1	39.1	4.7
- Центральний регіон (n=600)	61.3	38.2	0.5
- Південний регіон (n=500)	30.6	68.8	0.5
- Східний регіон (n=100)	34.5	65.4	0.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	51.6	45.4	3.0
- Центральний регіон (n=380)	62.6	37.2	0.1
- Південний регіон (n=300)	34.1	65.1	0.9
- Східний регіон (n=60)	28.1	71.9	0.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	59.0	35.2	5.8
- Центральний регіон (n=220)	57.5	40.9	1.6
- Південний регіон (n=200)	24.9	75.1	0.0
- Східний регіон (n=40)	43.4	56.4	0.1

Нижче в Таблиці 1.1.3 рівень зацікавленості політикою наводиться **серед окремих соціально-демографічних верств** населення.

Таблиця 1.1.3

Якою мірою Вас цікавить політика?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Цікавить	Не цікавить	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
	😊	😞	?	📊
Стать				
- чоловік (n=845)	53.3	45.2	1.5	45.8
- жінка (n=1155)	48.4	48.8	2.8	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=221)	50.9	46.6	2.5	18.8
- 30-44 років (n=497)	41.6	55.9	2.5	27.8
- 45-59 років (n=630)	56.7	41.7	1.6	25.7
- 60+ років (n=652)	54.1	43.7	2.2	27.6
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=176)	45.6	53.7	0.7	8.5
- повна середня (n=704)	44.6	54.4	1.0	33.5
- середня спеціальна (n=606)	50.7	46.5	2.8	31.0
- вища (n=493)	59.9	36.6	3.5	26.1
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	46.8	52.4	0.9	19.1
- службовець (n=146)	47.2	44.2	8.6	7.8
- спеціаліст (n=186)	54.5	44.6	0.9	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	67.5	28.9	3.6	6.1
- домогосподарка (n=210)	42.3	55.4	2.2	10.9
- на пенсії (n=728)	53.8	44.0	2.2	31.1
- безробітний (n=179)	42.8	56.6	0.6	8.8
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=232)	58.0	41.8	0.2	10.4
- низький (n=892)	49.4	49.0	1.6	41.6
- середній (n=665)	50.0	46.5	3.5	36.9
- високий (n=135)	52.5	44.6	2.9	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

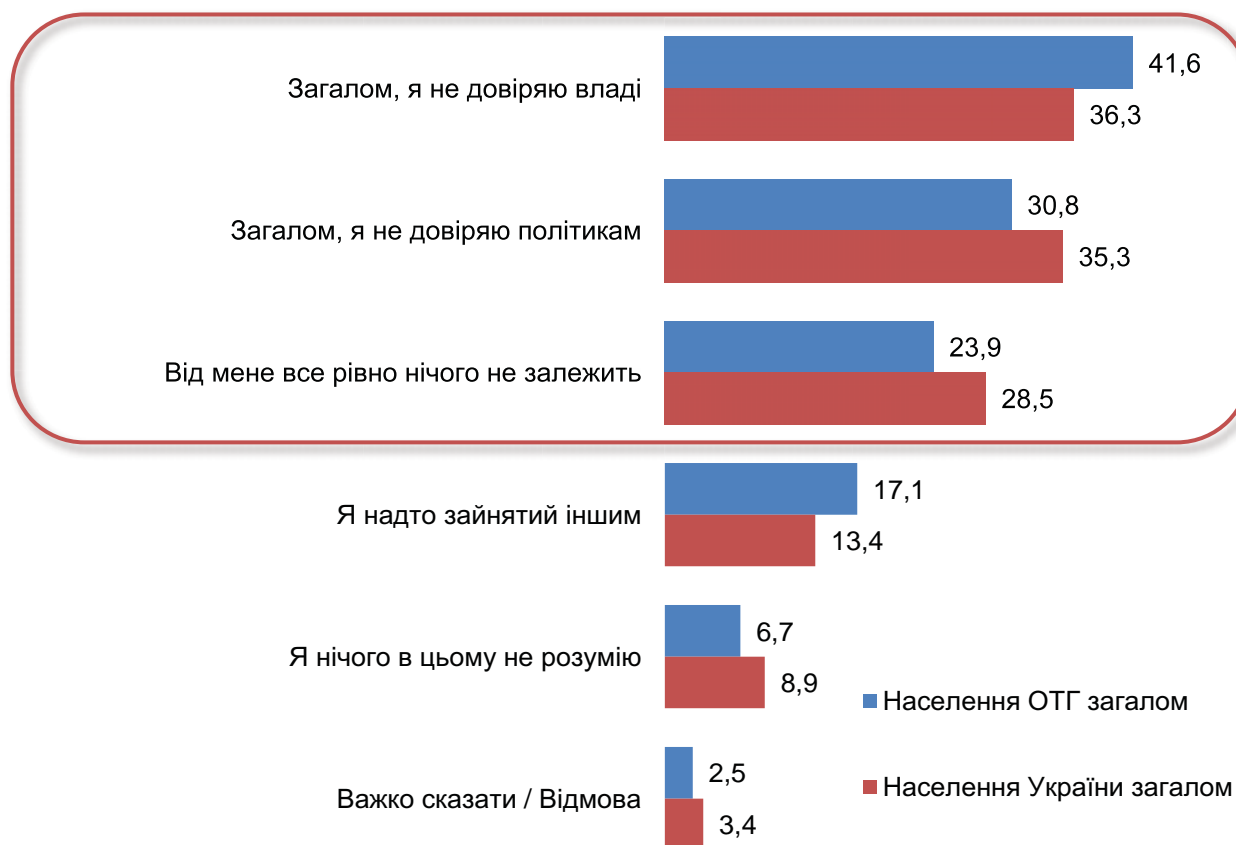
1.2 Причини незацікавленості політикою серед населення ОТГ

Основними причинами, чому жителі ОТГ не цікавляться політикою, є те, що вони загалом не довіряють владі (таке пояснення дають 42% тих, хто скоріше або зовсім не цікавляться політикою), не довіряють політикам (31%) і вважають, що від них усе рівно нічого не залежить (24%) (Діаграма 1.2.1). У цілому, жителі ОТГ дають такі ж пояснення, як і населення України загалом.

Діаграма 1.2.1

Чому Вас не цікавить політичне життя країни?

(% серед респондентів, яких скоріше або зовсім не цікавить політика)

1.3 Авторитетні особи або суспільні інституції в питаннях політики

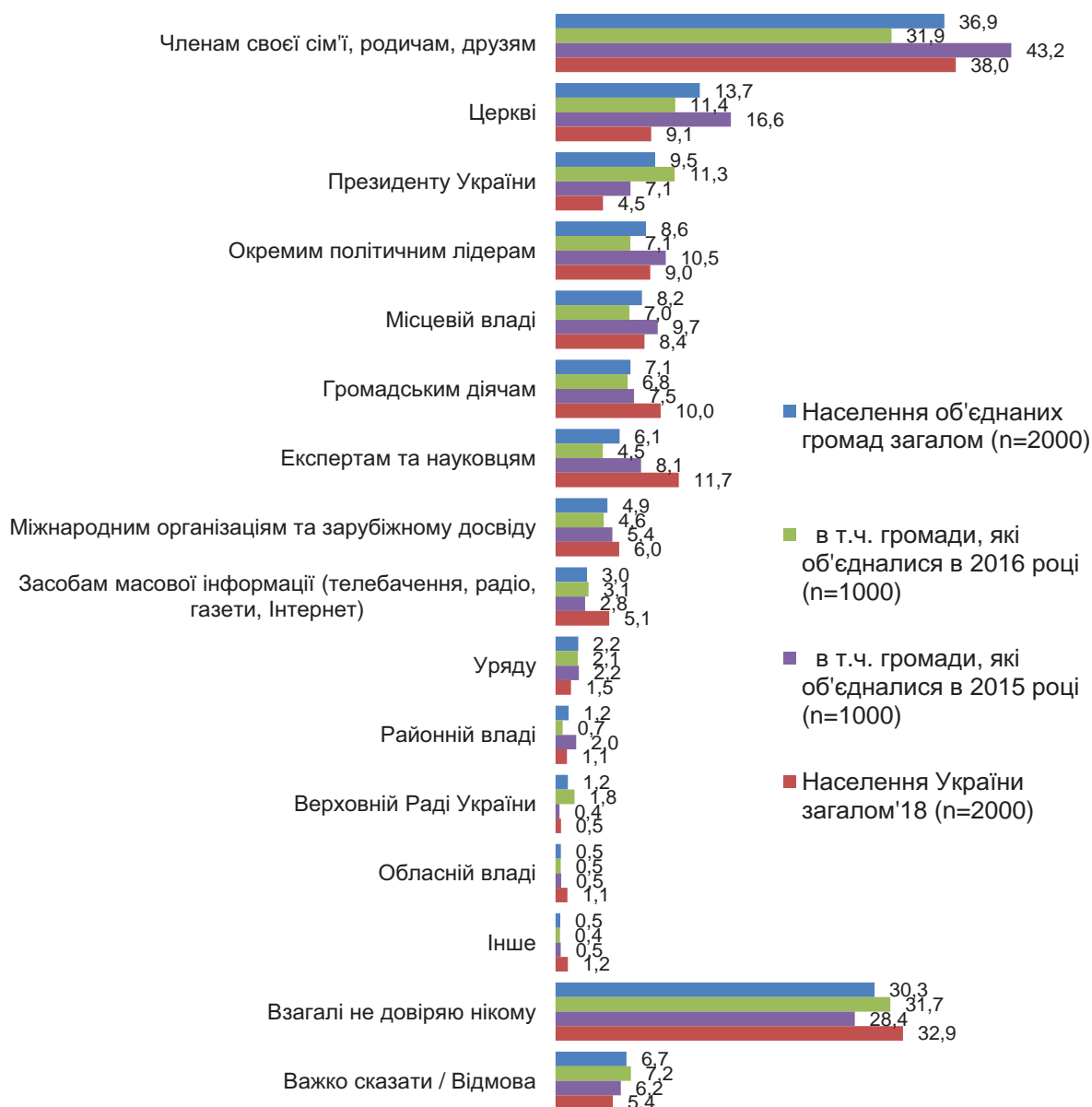
В політичних питаннях **відносно найбільше жителів ОТГ довіряють родичам і близьким знайомим** (37% серед усіх респондентів) (Діаграма 1.3.1). Усім іншим інституціям або авторитетним особам в питаннях політики довіряють не більше 14% серед усього населення.

Водночас, 30% респондентів сказали, що вони взагалі нікому не довіряють.

Діаграма 1.3.1

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед усіх респондентів)

Простежується позитивний тренд зниження частки тих, хто взагалі нікому не довіряє – загалом, з 34.5% до 30% (Діаграма 1.3.1). Водночас, для ОТГ, створених у 2015 році, зниження з 2016 до 2018 склало з 42% до 28%.

Таблиця 1.3.1

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Загалом		ОТГ, створені в 2016 році		ОТГ, створені в 2015 році		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2016
Членам своєї сім'ї, родичам, друзям (близькому оточенню)	36.9	35.2	31.9	36.2	43.2	34.1	34.8
Церкві	13.7	13.2	11.4	13.7	16.6	12.6	9.6
Президенту України	9.5	6.6	11.3	4.8	7.1	8.8	3.8
Окремим політичним лідерам	8.6	6.2	7.1	4.7	10.5	8.0	4.3
Місцевій владі	8.2	10.4	7.0	9.6	9.7	11.3	8.4
Громадським діячам	7.1	5.4	6.8	4.3	7.5	6.6	2.5
Експертам та науковцям	6.1	7.2	4.5	6.3	8.1	8.4	6.5
Міжнародним організаціям та зарубіжному досвіду	4.9	4.4	4.6	4.2	5.4	4.5	1.7
Засобам масової інформації (телебачення, радіо, газети, Інтернет)	3.0	9.0	3.1	8.8	2.8	9.2	7.2
Уряду	2.2	3.2	2.1	2.7	2.2	3.9	1.8
Районній владі	1.2	3.0	0.7	1.7	2.0	4.6	1.5
Верховній Раді України	1.2	1.1	1.8	0.5	0.4	1.9	1.0
Обласній владі	0.5	1.5	0.5	1.0	0.5	2.2	0.4
Інше	0.5	0.6	0.4	0.4	0.5	0.8	1.5
Взагалі не довіряю нікому	30.3	34.5	31.7	37.3	28.4	31.0	41.7
Важко сказати / Відмова	6.7	5.8	7.2	4.9	6.2	6.8	2.0

В Таблиці 1.3.2 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 1.3.3 – у регіональному розрізі.

Таблиця 1.3.3

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Громадський діяч													
	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Церкві	Президенту України	Окремих політичних лідерам	Місцевій владі	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Уряду	Районній владі	Верховній Раді України	Обласній владі	Взагалі не довіряю нікому
Об'єднані територіальні громади в цілому														
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	36.6	12.4	11.6	9.7	9.8	7.1	6.0	5.9	3.2	2.6	1.5	1.2	0.4	29.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	34.6	13.1	11.7	10.0	8.6	6.8	4.4	5.6	2.4	2.7	1.6	1.3	0.0	31.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	42.3	10.4	11.2	8.7	13.2	8.2	10.5	6.7	5.5	2.4	1.3	0.9	1.5	23.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	37.1	14.8	7.5	7.6	6.8	7.1	6.1	4.1	2.8	1.7	1.0	1.2	0.6	31.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	38.4	13.7	6.3	9.0	5.1	6.6	6.9	5.2	1.0	1.6	1.1	1.5	0.3	30.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	35.3	16.4	9.3	5.6	9.2	7.8	5.0	2.4	5.4	1.9	0.8	0.7	1.1	32.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році														
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	32.2	10.9	13.6	7.5	7.5	6.9	4.2	6.4	4.0	2.8	1.0	1.9	0.4	31.5

% у рядку	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Церкві	Президенту України	Окремим політичним лідерам	Місцевій владі	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Уряду	Районній владі	Верховній Раді України	Обласній владі	Взагалі не довіряю нікому
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	31.6	12.2	12.6	6.6	6.4	5.7	1.6	6.0	3.1	3.2	1.0	2.1	0.0	33.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	33.8	6.8	16.7	10.3	10.8	10.4	12.1	7.5	6.6	1.6	1.0	1.3	1.6	24.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	31.5	11.8	9.1	6.7	6.5	6.8	4.8	2.8	2.3	1.5	0.4	1.7	0.6	31.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	34.8	11.1	7.5	7.7	5.0	5.8	4.5	2.9	1.0	1.9	0.5	2.3	0.0	30.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	26.9	12.8	11.4	5.3	8.5	8.2	5.1	2.8	4.1	0.8	0.2	0.8	1.4	33.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році														
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	42.6	14.5	8.9	12.6	12.9	7.5	8.5	5.3	2.0	2.4	2.3	0.1	0.4	25.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	38.8	14.4	10.6	14.8	11.6	8.2	8.5	5.1	1.3	2.1	2.5	0.0	0.0	27.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	52.7	14.8	4.5	6.8	16.0	5.6	8.5	5.6	4.0	3.4	1.6	0.5	1.4	21.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	43.7	18.4	5.7	8.7	7.1	7.4	7.8	5.5	3.5	2.0	1.7	0.6	0.7	30.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	42.5	16.8	5.0	10.6	5.1	7.5	9.8	8.0	1.0	1.2	1.9	0.6	0.6	30.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	45.4	20.6	6.7	5.9	9.9	7.3	4.9	1.9	7.0	3.3	1.5	0.5	0.8	30.7

Таблиця 1.3.3

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям											Взагалі не довіряю нікому		
	Церкві	Президенту України	Окремих політикам	Місцевій владі	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Уряду	Районній владі	Верховній Раді України		Обласній владі	
Об'єднані територіальні громади в цілому														
- Західний регіон (n=800)	34.7	19.1	6.4	10.4	8.3	10.4	8.1	8.0	3.0	2.5	1.2	0.5	0.7	27.4
- Центральний регіон (n=600)	24.1	12.3	11.1	10.6	7.1	5.3	5.9	3.9	2.7	3.0	0.6	1.9	0.4	37.9
- Південний регіон (n=500)	61.8	7.5	15.5	4.6	11.3	5.2	2.7	2.2	3.7	1.0	2.0	1.8	0.5	15.0
- Східний регіон (n=100)	26.3	7.0	0.1	1.4	2.1	1.7	5.6	0.0	1.8	0.0	1.9	0.0	0.0	63.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році														
- Західний регіон (n=260)	26.0	17.5	5.5	6.2	5.2	9.7	5.3	6.8	1.2	2.3	0.2	0.4	0.4	28.4
- Центральний регіон (n=380)	23.3	12.3	9.2	11.2	7.6	5.6	5.0	5.1	3.2	2.8	0.8	2.4	0.4	39.3
- Південний регіон (n=300)	55.6	5.6	24.4	2.8	9.7	7.6	3.7	2.4	5.3	1.3	1.2	2.9	0.9	13.0
- Східний регіон (n=60)	20.1	1.2	0.0	2.2	0.9	0.0	1.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	69.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році														
- Західний регіон (n=540)	40.1	20.1	7.0	13.1	10.2	10.8	9.9	8.7	4.2	2.7	1.9	0.5	0.9	26.7
- Центральний регіон (n=220)	26.2	12.4	16.5	8.8	5.5	4.7	8.5	0.7	1.4	3.5	0.0	0.6	0.2	34.2
- Південний регіон (n=200)	72.3	10.8	0.6	7.6	14.1	1.2	0.9	1.8	1.0	0.3	3.3	0.0	0.0	18.4
- Східний регіон (n=40)	34.8	15.0	0.1	0.3	3.8	4.0	12.0	0.0	0.1	0.0	4.6	0.0	0.0	56.2

В Таблиці 1.3.4 довіра в питаннях політики наводиться для окремих верств населення.

Таблиця 1.3.4

В питаннях політики кому Ви схильні більше довіряти?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Церкві	Президенту України	Окремих політичним лідерам	Місцевої владі	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Уряду	Районній владі	Верховній Раді України	Обласній владі	Взагалі не довіряю нікому
Стать														
- чоловік (n=845)	35.7	13.3	9.4	9.4	7.4	7.6	7.0	7.1	3.1	2.6	1.3	1.1	0.5	31.1
- жінка (n=1155)	37.8	14.0	9.5	7.9	8.9	6.7	5.3	3.1	2.9	1.8	1.2	1.2	0.6	29.5
Вікові верстви														
- 18-29 років (n=221)	38.0	14.5	9.7	9.3	8.2	7.6	11.3	9.9	2.5	1.9	0.8	3.0	0.2	28.2
- 30-44 років (n=497)	40.9	8.7	9.7	8.7	6.5	7.5	6.1	6.2	3.0	2.0	0.7	0.6	0.9	28.5
- 45-59 років (n=630)	32.7	13.9	9.6	9.6	8.6	7.3	5.2	2.1	3.5	2.5	1.1	0.4	0.5	32.1
- 60+ років (n=652)	36.0	17.9	8.9	6.9	9.5	6.2	3.3	2.9	2.8	2.3	2.2	1.3	0.3	31.7
Освітні верстви														
- неповна середня і нижча (n=176)	28.3	15.9	4.0	7.4	8.0	5.1	2.7	5.6	3.4	0.5	3.4	0.0	0.0	35.0
- повна середня (n=704)	41.4	12.6	8.3	6.1	8.1	6.3	5.0	3.4	3.1	1.5	1.3	1.3	0.3	31.0
- середня спеціальна (n=606)	35.5	16.8	13.6	8.4	7.3	7.1	5.9	2.8	2.6	2.9	0.6	0.8	0.5	27.6
- вища (n=493)	36.1	10.9	8.2	12.7	9.5	8.5	8.7	8.8	3.0	2.5	1.3	1.7	0.8	30.6
Основний рід занять														
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	38.8	11.0	16.2	9.5	6.6	5.4	8.0	2.9	4.0	1.5	0.8	0.6	0.1	27.1
- службовець (n=146)	42.4	11.5	5.8	13.7	8.9	11.9	7.6	5.4	2.7	4.0	0.8	2.1	0.4	25.7
- спеціаліст (n=186)	37.9	12.5	7.3	12.2	11.7	7.3	9.4	9.9	1.4	2.0	0.8	1.2	1.0	29.3

% у рядку	Членам своєї сім'ї, родичам, друзям	Церкві	Президенту України	Окремих політичним лідерам	Місцевій владі	Громадським діячам	Експертам та науковцям	Міжнародним організаціям	ЗМІ	Уряду	Районній владі	Верховній Раді України	Обласній владі	Взагалі не довіряю нікому
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	21.0	12.8	6.6	11.6	8.3	9.6	2.6	6.0	4.8	2.2	1.5	0.0	0.7	47.0
- домогосподарка (n=210)	33.4	11.5	12.7	5.1	8.3	4.8	4.8	3.4	3.5	1.0	1.0	0.5	1.6	27.9
- на пенсії (n=728)	36.0	18.1	8.3	6.6	8.4	6.3	3.6	2.9	2.3	2.5	2.0	1.0	0.2	31.8
- безробітний (n=179)	46.7	12.8	6.3	7.8	5.9	10.1	5.6	4.7	2.6	1.3	0.4	1.9	0.4	24.7
Рівень добробуту родини**														
- дуже низький (n=232)	30.5	16.5	5.7	5.0	8.4	3.8	3.2	1.3	4.6	0.1	2.0	0.7	0.2	45.9
- низький (n=892)	37.8	14.8	7.3	6.7	7.3	6.6	6.0	3.9	2.7	1.9	1.1	0.8	0.4	32.7
- середній (n=665)	35.6	12.2	13.1	12.1	7.3	7.7	7.1	5.9	2.4	3.0	1.3	1.2	0.7	25.9
- високий (n=135)	46.3	13.7	9.3	8.1	13.9	8.9	5.4	7.0	3.0	2.4	1.5	3.7	0.0	21.9

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

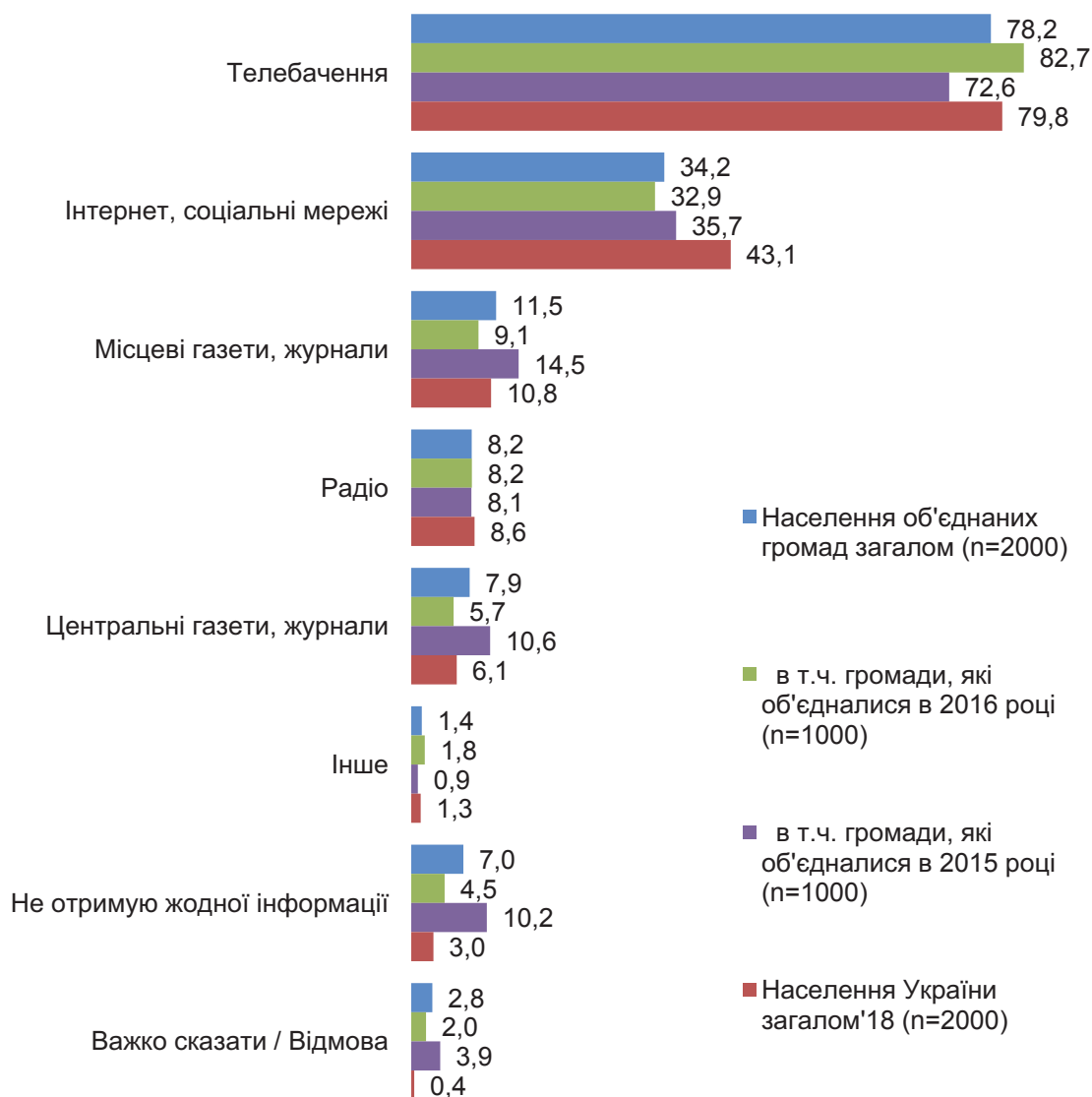
1.4 Структура джерел інформації про новини

Основним джерелом інформації про актуальні новини для абсолютної більшості населення ОТГ (78%) є телебачення (Діаграма 1.4.1). Кожен третій респондент (34%) отримує інформацію з Інтернету. Інші джерела називали не більше 11.5% населення.

Діаграма 1.4.1

З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь про актуальні новини?

(% серед усіх респондентів)

Простежується тенденція до деякого зменшення ролі ТВ і натомість – до зростання ролі Інтернету (Таблиця 1.4.1).

Таблиця 1.4.1

З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь про актуальні новини?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Загалом		ОТГ, створені в 2016 році		ОТГ, створені в 2015 році		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2016
Телебачення	78.2	85.8	82.7	88.5	72.6	82.3	85.4
Інтернет, соціальні мережі	34.2	27.3	32.9	25.0	35.7	30.3	32.0
Місцеві газети, журнали	11.5	15.4	9.1	16.3	14.5	14.3	17.9
Радіо	8.2	11.7	8.2	7.9	8.1	16.6	16.3
Центральні газети, журнали	7.9	8.1	5.7	7.5	10.6	8.8	14.9
Інше	1.4	2.2	1.8	2.5	0.9	1.7	0.3
Не отримую жодної інформації	7.0	2.7	4.5	2.5	10.2	3.1	2.6
Важко сказати / Відмова	2.8	0.7	2.0	0.6	3.9	0.9	0.3

В Таблиці 1.4.2 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 1.4.3 – у регіональному розрізі.

Таблиця 1.4.2

**З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь
про актуальні новини?**
(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Телебачення	Інтернет, соціальні мережі	Місцеві газети, журнали	Радіо	Центральні газети, журнали	Інше	Не отримую жодної інформації	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	82.5	34.8	11.7	8.4	8.2	1.0	3.7	2.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	81.4	33.7	11.4	8.2	8.4	0.7	4.1	2.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	85.5	37.8	12.5	8.8	7.5	1.9	2.8	1.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	74.5	33.6	11.3	8.0	7.6	1.8	10.0	3.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	69.1	31.8	8.7	5.8	7.5	1.8	13.7	3.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	82.1	36.1	14.9	11.1	7.9	1.7	4.7	2.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	89.7	34.1	8.8	8.4	6.2	0.9	0.6	1.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	89.7	34.0	8.0	8.0	6.2	0.7	0.2	1.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	89.7	34.6	11.3	9.6	5.9	1.7	1.6	0.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	76.0	31.8	9.3	8.0	5.3	2.7	8.3	2.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	72.5	29.1	7.5	5.6	4.9	3.1	10.3	3.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	80.9	35.5	11.8	11.4	5.9	2.1	5.5	1.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	72.6	35.7	15.6	8.3	10.9	1.1	8.1	4.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	69.6	33.4	16.3	8.5	11.5	0.7	9.6	4.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	80.3	41.8	13.9	7.7	9.4	2.2	4.2	3.9

% у рядку	Телебачення	Інтернет, соціальні мережі	Місцеві газети, журнали	Радіо	Центральні газети, журнали	Інше	Не отримую жодної інформації	Важко сказати / Відмова
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	72.6	35.7	13.6	8.0	10.4	0.7	12.0	3.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	65.2	35.0	10.1	6.1	10.4	0.4	17.7	4.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	83.4	36.9	18.6	10.8	10.4	1.3	3.7	3.0

Таблиця 1.4.3

З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь про актуальні новини?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Телебачення	Інтернет, соціальні мережі	Місцеві газети, журнали	Радіо	Центральні газети, журнали	Інше	Не отримую жодної інформації	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	67.1	37.3	13.6	8.8	10.7	1.5	12.1	5.5
- Центральний регіон (n=600)	83.1	28.1	11.2	10.9	8.0	0.7	3.3	1.2
- Південний регіон (n=500)	93.3	44.9	8.3	5.7	4.6	2.6	0.7	0.3
- Східний регіон (n=100)	73.5	6.8	10.7	0.0	0.7	0.5	14.1	2.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	72.9	32.7	9.3	9.4	7.1	2.1	8.8	4.7
- Центральний регіон (n=380)	82.6	29.1	10.4	10.9	7.4	0.5	3.3	1.5
- Південний регіон (n=300)	92.3	45.1	8.2	4.6	2.6	4.0	1.0	0.3
- Східний регіон (n=60)	88.1	11.5	3.5	0.0	1.0	0.7	7.2	0.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	63.4	40.2	16.2	8.3	13.0	1.1	14.2	6.0
- Центральний регіон (n=220)	84.5	25.3	13.2	10.9	9.6	1.4	3.4	0.6
- Південний регіон (n=200)	95.0	44.4	8.5	7.5	7.9	0.2	0.4	0.2
- Східний регіон (n=40)	53.3	0.3	20.6	0.0	0.2	0.2	23.6	5.8

В Таблиці 1.4.4 структура джерел інформації наводиться серед окремих верств населення об'єднаних громад.

Таблиця 1.4.4

З яких засобів масової інформації Ви найчастіше дізнаєтесь про актуальні новини?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Телебачення	Інтернет, соціальні мережі	Місцеві газети, журнали	Радіо	Центральні газети, журнали	Інше	Не отримую жодної інформації	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Стать									
- чоловік (n=845)	77.5	38.8	9.9	9.2	9.3	1.3	6.4	2.8	45.8
- жінка (n=1155)	78.9	30.2	12.8	7.3	6.7	1.5	7.6	2.9	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=221)	66.6	62.2	5.1	4.3	1.6	2.4	8.2	3.4	18.8
- 30-44 років (n=497)	79.5	47.8	10.0	5.8	6.9	0.8	5.2	2.1	27.8
- 45-59 років (n=630)	80.8	28.2	12.1	6.7	9.5	0.8	7.7	2.7	25.7
- 60+ років (n=652)	82.5	6.8	16.7	14.5	11.7	2.0	7.5	3.3	27.6
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=176)	79.9	15.7	11.2	10.7	5.2	1.9	7.9	2.9	8.5
- повна середня (n=704)	83.4	28.4	10.5	7.7	7.6	1.4	4.6	2.3	33.5
- середня спеціальна (n=606)	82.2	33.9	11.9	8.5	8.7	0.8	5.4	2.2	31.0
- вища (n=493)	66.0	47.9	12.0	7.1	8.0	2.1	11.8	4.2	26.1
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	82.4	39.9	4.6	6.1	3.9	0.5	3.3	1.4	19.1
- службовець (n=146)	74.2	47.3	15.2	4.8	7.5	1.4	10.0	3.7	7.8
- спеціаліст (n=186)	75.9	49.4	16.5	6.0	12.9	1.2	7.0	1.5	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	65.4	49.5	10.7	6.9	6.7	0.0	5.5	6.8	6.1
- домогосподарка (n=210)	71.0	41.7	9.1	5.0	5.0	0.4	10.7	3.3	10.9
- на пенсії (n=728)	83.5	10.1	16.2	13.0	10.0	1.6	7.6	2.9	31.1
- безробітний (n=179)	85.2	49.3	7.6	8.5	8.5	2.8	2.8	1.4	8.8
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=232)	83.7	10.6	13.8	12.3	6.9	1.3	5.7	0.8	10.4
- низький (n=892)	83.3	28.9	12.1	9.3	7.5	1.0	4.8	1.7	41.6
- середній (n=665)	74.8	43.1	9.4	5.7	7.5	1.4	9.3	3.5	36.9
- високий (n=135)	63.0	55.3	16.5	8.1	12.3	0.5	11.1	4.2	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

РОЗДІЛ II. РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

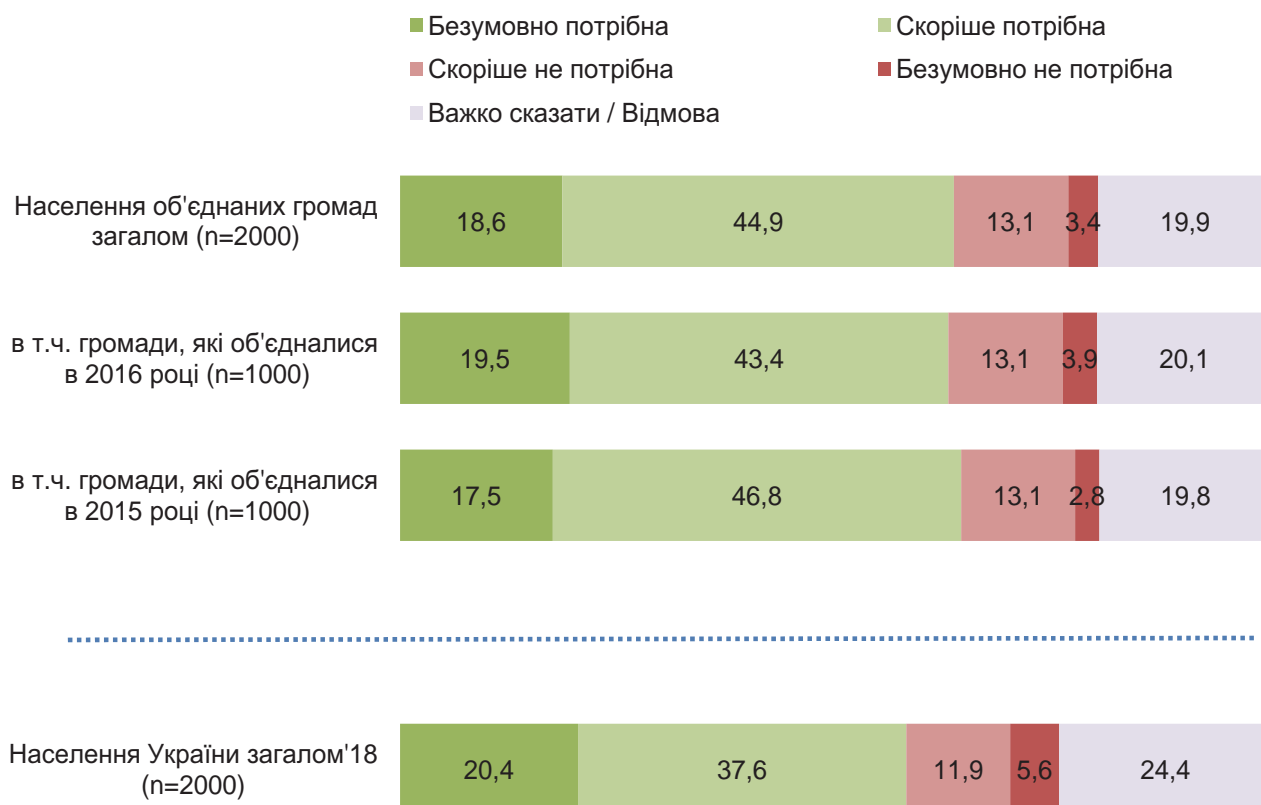
2.1 Актуальність реформи місцевого самоврядування і децентралізації

Більшість населення громад (63.5%) вважає потрібною реформу місцевого самоврядування та децентралізацію, але з них лише 19% вважають її *безумовно* потрібною (Діаграма 2.1.1). При цьому, якщо порівнювати з населенням України загалом, то відсоток тих, хто вважає потрібною реформу, дещо вищий серед жителів громад – 63.5% проти 58%.

Діаграма 2.1.1

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед усіх респондентів)

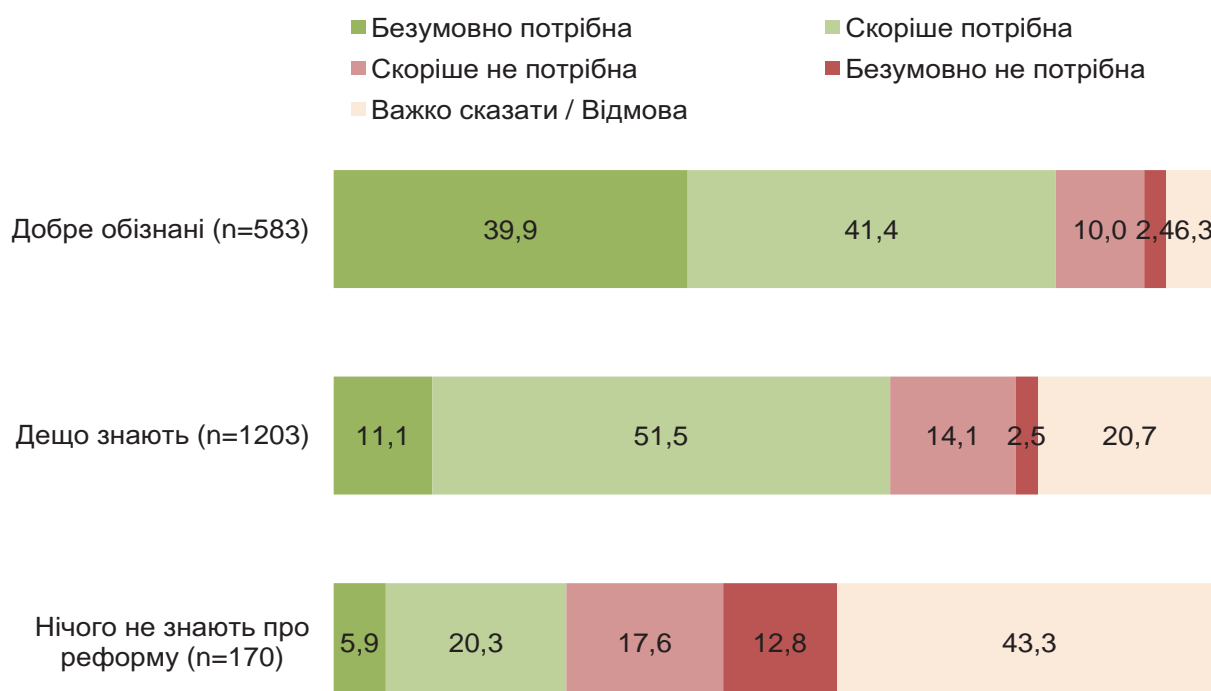

Підтримка реформи пов'язана з обізнаністю про неї: якщо серед добре обізнаних жителів громад 81% її підтримують, то серед тих, хто вже лише «дещо знає», рівень підтримки складає 63% (Діаграма 2.1.2). А серед тих, хто нічого про це не чув – лише 26%.

Діаграма 2.1.2

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів залежно від рівня обізнаності про реформу децентралізації)

Порівняно з 2017 роком з 60% до 63.5% зросла частка тих, хто підтримує проведення реформи децентралізації (Діаграма 2.1.3).

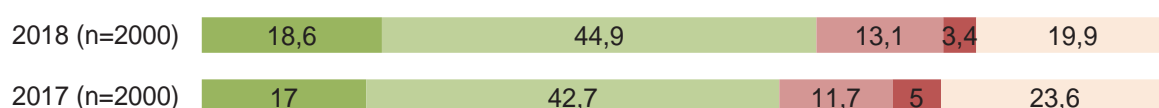
Діаграма 2.1.3

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

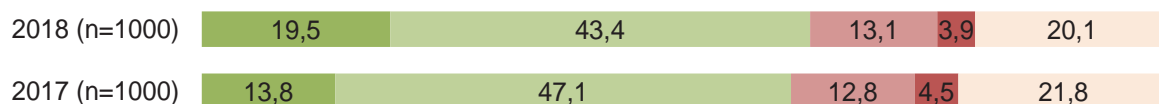
(% серед усіх респондентів)

- Безумовно потрібна
- Скоріше потрібна
- Скоріше не потрібна
- Безумовно не потрібна
- Важко сказати / Відмова

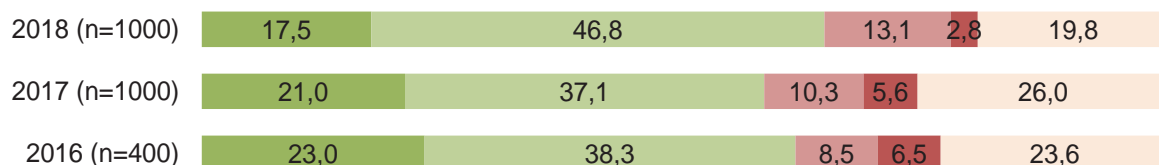
У цілому

ОТГ, створені в 2016 році

ОТГ, створені в 2015 році

В Таблиці 2.1.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.1.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.1.1

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Потрібна	Не потрібна	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	65.1	14.4	20.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	64.3	15.0	20.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	67.5	12.5	20.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	62.1	18.4	19.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	57.7	17.7	24.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	68.4	19.5	12.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	62.7	16.7	20.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	60.8	18.0	21.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	68.3	12.9	18.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	63.0	17.4	19.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	56.6	18.2	25.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	72.1	16.3	11.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	68.4	11.2	20.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	69.2	10.8	20.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	66.5	12.1	21.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	61.0	19.7	19.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	59.0	17.1	23.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	63.9	23.4	12.7

Таблиця 2.1.2

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Потрібна	Не потрібна	Важко сказати / Відмова
			?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	66.3	15.4	18.3
- Центральний регіон (n=600)	65.8	16.8	17.4
- Південний регіон (n=500)	64.4	14.8	20.8
- Східний регіон (n=100)	32.2	28.1	39.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	67.9	15.2	16.9
- Центральний регіон (n=380)	65.6	15.9	18.5
- Південний регіон (n=300)	63.5	16.9	19.6
- Східний регіон (n=60)	23.4	32.6	44.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	65.4	15.5	19.1
- Центральний регіон (n=220)	66.4	19.3	14.2
- Південний регіон (n=200)	65.8	11.3	22.8
- Східний регіон (n=40)	44.5	21.8	33.7

Нижче в Таблиці 2.1.3 сприйняття актуальності реформи місцевого самоврядування і децентралізації наводиться у розрізі окремих верств населення.

Таблиця 2.1.3

Як Ви вважаєте, потрібна чи не потрібна реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потрібна 	Не потрібна 	Важко сказати / Відмова ?	Потенціал верстви*
Стать				
- чоловік (n=845)	65.4	17.9	16.7	45.8
- жінка (n=1155)	61.9	15.4	22.7	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=221)	68.0	14.3	17.7	18.8
- 30-44 років (n=497)	62.5	16.9	20.6	27.8
- 45-59 років (n=630)	64.9	17.6	17.5	25.7
- 60+ років (n=652)	60.2	16.7	23.0	27.6
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=176)	53.8	13.4	32.8	8.5
- повна середня (n=704)	60.9	17.2	21.9	33.5
- середня спеціальна (n=606)	64.7	17.1	18.2	31.0
- вища (n=493)	68.5	15.8	15.7	26.1
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	63.4	20.3	16.2	19.1
- службовець (n=146)	66.7	12.3	21.0	7.8
- спеціаліст (n=186)	71.0	17.6	11.4	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	65.1	18.1	16.8	6.1
- домогосподарка (n=210)	64.4	11.2	24.4	10.9
- на пенсії (n=728)	58.6	17.7	23.7	31.1
- безробітний (n=179)	62.8	17.0	20.3	8.8
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=232)	59.9	21.4	18.7	10.4
- низький (n=892)	61.2	14.8	24.0	41.6
- середній (n=665)	64.4	17.9	17.7	36.9
- високий (n=135)	80.2	9.0	10.8	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

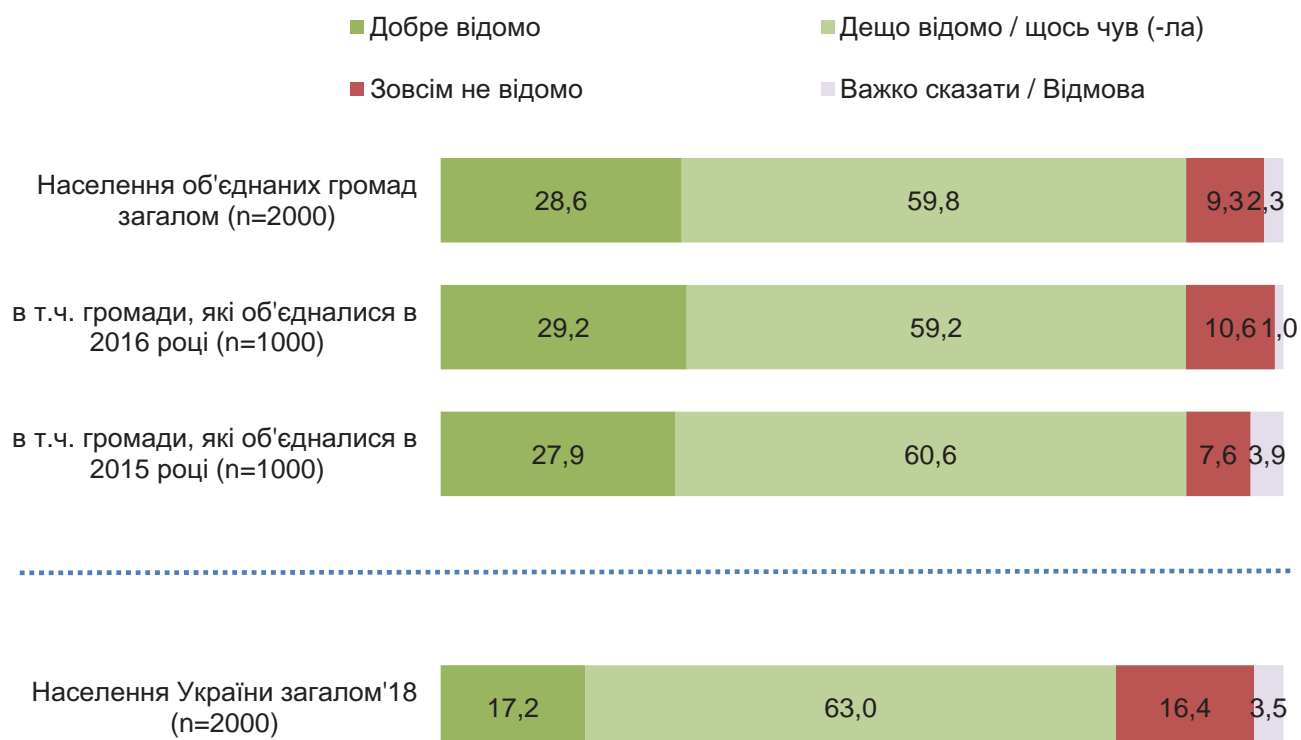
2.2 Обізнаність з кроками з реформування місцевого самоврядування і децентралізації. Термін завершення реформи

Загалом, 88% жителів громад знають що-небудь про реформу децентралізації (що вище, ніж серед населення України загалом – 80%), але з них лише 29% вважають, що вони добре обізнані з цим питанням (Діаграма 2.2.1).

Діаграма 2.2.1

Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях?

(% серед усіх респондентів)

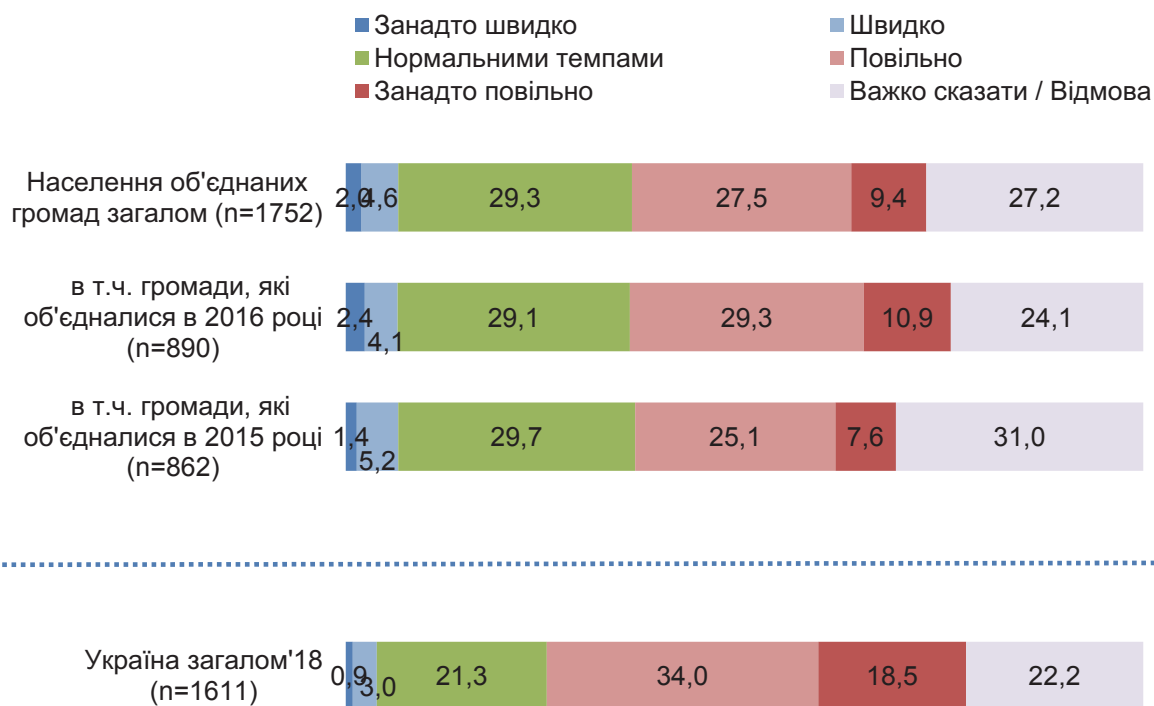

Разом з цим, 37% жителів, які принаймні щось знають про реформу, вважають, що реформа відбувається повільно / занадто повільно (Діаграма 2.2.2). **Про нормальні темпи реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні говорять 29%**. Лише 7% дотримуються думки, що реформа відбувається швидко або навіть занадто швидко. При цьому, все одно сприйняття цього аспекту більш позитивне, ніж серед населення країни загалом (серед якого 52.5% говорять про повільні темпи і лише 21% – про нормальні темпи).

Діаграма 2.2.2

Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед респондентів, яким добре або децю відомо про реформу місцевого самоврядування і децентралізацію влади).

Порівняно з минулим роком ситуація практично не зазнала змін (Діаграма 2.2.4).

Діаграма 2.2.4

Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

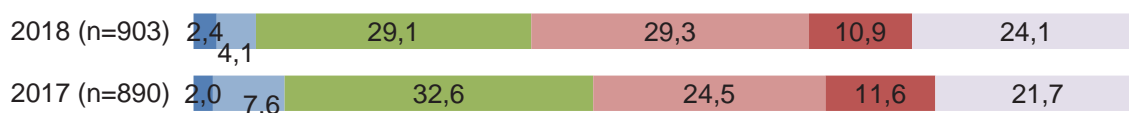
(% серед респондентів, яким добре або децю відомо про реформу місцевого самоврядування і децентралізацію влади).

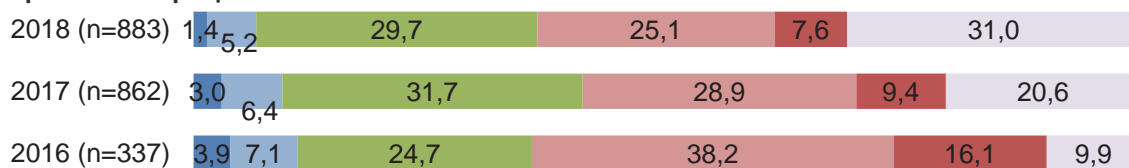
У цілому

ОТГ, створені в 2016 році

ОТГ, створені в 2015 році

В Таблиці 2.2.1а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.2.2а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.2.1а-б

а. Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях? / б. Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Обізнаність з кроками				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)					
	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому										
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	25.1	62.1	10.7	2.0	1.5	4.4	30.0	28.2	9.7	26.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	23.8	62.1	12.0	2.1	2.0	4.1	28.7	28.9	9.7	26.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	29.0	62.0	7.1	1.8	0.4	5.3	33.4	26.5	9.6	24.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	31.7	57.8	8.0	2.5	2.4	4.8	28.8	26.8	9.2	28.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	28.9	60.1	8.1	2.9	2.1	4.3	25.5	27.1	8.2	32.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	35.7	54.6	7.8	2.0	2.8	5.4	33.4	26.3	10.7	21.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році										
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	25.6	61.2	12.3	0.9	2.3	3.2	31.9	30.6	10.7	21.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	23.4	60.8	14.8	1.0	2.9	2.3	30.8	31.9	9.8	22.3

100% у рядку	Обізнаність з кроками				▶	Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)					
	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова		Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	31.9	62.5	5.0	0.5	0.7	5.6	34.8	27.1	13.1	18.7	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	32.6	57.4	8.9	1.1	2.6	5.0	26.5	28.2	11.0	26.7	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	25.2	62.1	12.2	0.6	1.6	4.1	22.8	29.4	10.0	32.1	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	43.2	50.7	4.2	1.9	3.9	6.1	31.4	26.6	12.4	19.6	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році											
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	24.6	63.4	8.5	3.6	0.5	6.1	27.4	25.1	8.3	32.5	
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	24.2	64.1	8.1	3.6	0.7	6.6	25.8	24.9	9.6	32.4	
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	25.5	61.4	9.7	3.3	0.0	4.9	31.4	25.7	5.1	32.9	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	30.6	58.3	6.9	4.2	2.1	4.5	31.6	25.0	7.1	29.7	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	33.3	57.7	3.3	5.7	2.7	4.5	28.6	24.5	6.2	33.7	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	26.7	59.2	12.2	2.0	1.3	4.5	36.1	25.9	8.4	23.7	

Таблиця 2.2.2а-б

а. Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях? / б. Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Обізнаність з кроками				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)						
	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому											
- Західний регіон (n=800)	37.0	52.2	7.6	3.3	2.8	5.7	31.9	29.1	8.3	22.3	
- Центральний регіон (n=600)	28.0	59.0	11.6	1.4	1.9	4.3	37.1	34.0	7.0	15.7	
- Південний регіон (n=500)	16.8	80.0	2.0	1.2	1.2	3.9	14.3	20.2	15.7	44.7	
- Східний регіон (n=100)	19.6	43.2	33.6	3.6	0.0	0.8	34.9	8.2	2.5	53.5	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році											
- Західний регіон (n=260)	38.2	52.5	7.5	1.8	3.3	3.7	30.2	31.7	9.0	22.2	
- Центральний регіон (n=380)	32.1	56.2	11.0	0.7	2.5	3.5	37.6	37.5	5.6	13.3	
- Південний регіон (n=300)	19.2	77.6	2.3	0.9	1.8	6.0	15.6	16.4	21.4	38.7	
- Східний регіон (n=60)	11.6	37.7	50.7	0.0	0.0	1.0	26.6	16.8	5.6	50.1	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році											
- Західний регіон (n=540)	36.2	52.0	7.6	4.2	2.5	7.0	33.0	27.4	7.9	22.3	
- Центральний регіон (n=220)	16.7	66.6	13.3	3.4	0.0	6.7	35.6	23.7	11.2	22.8	
- Південний регіон (n=200)	12.6	84.0	1.5	1.9	0.0	0.3	12.1	26.6	6.1	54.8	
- Східний регіон (n=40)	30.7	50.9	9.9	8.5	0.0	0.7	41.9	1.0	0.0	56.3	

В Таблиці 2.2.3а-б дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.2.3а-б

а. Чи відомо Вам, що в Україні вже здійснюється реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка веде до збільшення повноважень і ресурсів на місцях? / б. Як Ви вважаєте, реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади в Україні здійснюється...?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Обізнаність з кроками				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)						Потенціал верстви*	
	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова		
Стать												
- чоловік (n=845)	31.4	57.5	9.6	1.5	3.1	4.9	26.8	28.6	9.7	26.9	45.8	
- жінка (n=1155)	26.2	61.8	9.0	2.9	1.1	4.4	31.5	26.4	9.2	27.4	54.2	
Вікові верстви												
- 18-29 років (n=221)	28.1	62.4	8.0	1.5	3.2	4.2	29.6	29.0	9.4	24.6	18.8	
- 30-44 років (n=497)	28.9	58.7	10.1	2.3	3.5	6.3	28.8	25.6	8.8	27.1	27.8	
- 45-59 років (n=630)	32.5	57.5	8.6	1.4	1.4	3.7	27.9	30.4	10.4	26.2	25.7	
- 60+ років (n=652)	25.1	61.4	9.9	3.6	0.2	4.0	31.2	25.4	9.2	30.0	27.6	
Освітні верстви												
- неповна середня і нижча (n=176)	16.6	68.7	10.0	4.6	0.9	2.6	27.5	35.4	9.1	24.5	8.5	
- повна середня (n=704)	21.8	67.1	9.4	1.7	2.8	3.7	22.6	25.6	10.1	35.1	33.5	
- середня спеціальна (n=606)	26.8	58.7	10.8	3.6	1.2	5.0	33.5	29.3	8.6	22.4	31.0	
- вища (n=493)	43.2	48.7	7.2	0.8	2.3	5.7	33.2	25.0	10.0	23.8	26.1	
Основний рід занять												
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	20.7	62.8	15.7	0.8	2.3	3.5	26.9	28.9	7.6	30.9	19.1	
- службовець (n=146)	24.5	60.6	9.2	5.7	0.0	5.0	36.0	25.3	6.7	26.9	7.8	
- спеціаліст (n=186)	37.8	56.9	4.4	0.9	4.5	4.7	37.7	23.6	9.1	20.4	9.2	
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	37.0	53.1	7.6	2.2	0.9	5.9	28.7	41.7	9.2	13.6	6.1	

100% у рядку	Обізнаність з кроками				Темп реалізації (серед тих, хто знає про реформу)							Потенціал верстви*
	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Занадто швидко	Швидко	Нормальними темпами	Повільно	Занадто повільно	Важко сказати / Відмова		
- домогосподарка (n=210)	28.5	64.0	6.4	1.1	1.5	4.6	30.6	30.3	10.5	22.4	10.9	
- на пенсії (n=728)	25.0	62.5	8.9	3.6	0.4	4.0	30.2	25.1	8.3	32.0	31.1	
- безробітний (n=179)	32.1	57.9	7.3	2.7	5.3	7.4	22.7	24.1	16.4	24.2	8.8	
Рівень добробуту родини**												
- дуже низький (n=232)	22.7	60.2	15.7	1.4	0.6	4.4	27.4	28.3	14.6	24.8	10.4	
- низький (n=892)	27.8	60.6	9.3	2.3	1.8	3.9	27.1	29.8	10.0	27.5	41.6	
- середній (n=665)	28.0	61.0	8.0	3.0	2.4	4.8	32.0	25.1	8.0	27.6	36.9	
- високий (n=135)	45.5	51.8	2.4	0.3	0.0	5.6	32.5	23.8	6.7	31.5	7.5	

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

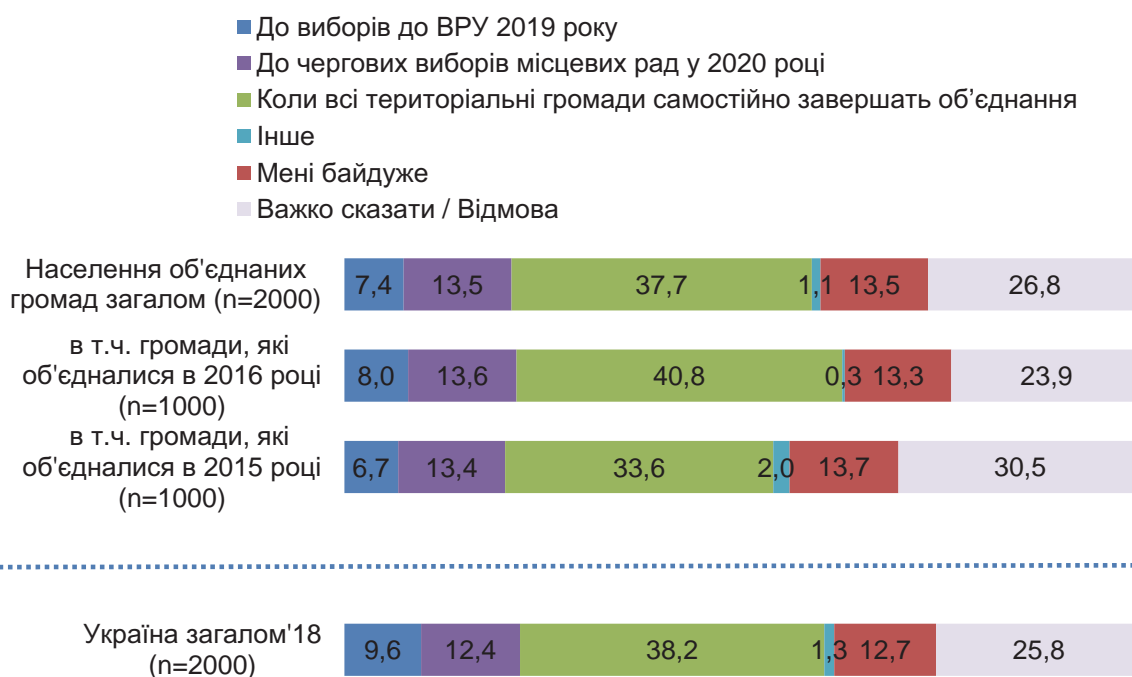
** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Незалежно від обізнаності щодо реформи децентралізації, 7% жителів громад вважають, що вона має завершитися до виборів 2019 року до парламенту, ще 13.5% очікують завершення до місцевих виборів 2020 року, а 38% дотримують думки, що реформа буде завершена після самостійного об'єднання всіх територіальних громад (Діаграма 2.2.5).

Діаграма 2.2.5

Як Ви вважаєте, коли має бути завершено реформу місцевого самоврядування?

(% серед усіх респондентів)

Найбільше жителів ОТГ (39.5%) розуміють реформу децентралізації як передачу повноважень і ресурсів органам місцевого самоврядування (Діаграма 2.2.6). Менше респондентів говорили про формування спроможних громад (21%), підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування (14%) і створення нових укрупнених районів (12%). Найрідше респонденти говорили про створення виконавчих органів обласних і районних рад (5%).

Діаграма 2.2.6

Що, на Вашу думку, означає реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.2.4 дані наведені у розрізі сегментів респондентів за рівнем поінформованості щодо реформи.

Таблиця 2.2.4

Що, на Вашу думку, означає реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів залежно від рівня поінформованості про реформу)

	% у стовпчику	Рівень поінформованості про реформу		
		Добре відомо	Дещо відомо / щось чув	Зовсім не відомо
1	Передача повноважень і ресурсів органам місцевого самоврядування	45.6	40.6	17.4
2	Формування спроможних громад	36.3	15.4	8.0
3	Підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування	13.6	14.6	16.9
4	Створення нових укрупнених районів	11.5	13.1	4.4
5	Створення виконавчих органів обласних і районних рад	4.7	6.3	1.0
-- -	Важко сказати / Відмова	2.8	13.9	53.5

В Таблиці 2.2.5 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.2.6 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.2.5

Що, на Вашу думку, означає реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	ресурсів органам місцевого формування спроможних громад	Підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування	Створення нових укрупнених районів	Створення виконавчих органів обласних і районних рад	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	43.8	20.5	13.8	12.2	5.5	13.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	45.2	20.7	14.7	11.2	5.3	14.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	39.9	19.9	11.0	15.3	5.9	13.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	35.7	20.7	15.0	11.4	5.0	16.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	38.2	19.0	14.8	9.8	4.4	18.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	32.1	23.2	15.3	13.6	5.9	13.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	42.1	18.8	13.1	12.4	6.4	16.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	43.0	19.5	14.2	10.4	6.2	18.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	39.4	16.9	10.0	18.7	6.8	12.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	32.8	20.2	14.7	12.5	5.5	18.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	36.9	16.6	14.7	10.6	4.7	22.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	27.0	25.2	14.7	15.3	6.6	14.0

100% у рядку	ресурсів органам місцевого формування спроможних громад	Підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування	Створення нових укрупнених районів	Створення виконавчих органів обласних і районних рад	Важко сказати / Відмова	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	46.2	22.8	14.6	12.0	4.2	10.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	48.4	22.5	15.5	12.3	3.9	8.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	40.6	23.5	12.2	11.1	4.9	14.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	39.0	21.4	15.3	10.0	4.5	13.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	39.6	21.8	14.9	8.8	4.0	13.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	38.2	20.8	15.9	11.7	5.0	13.5

Що, на Вашу думку, означає реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Передача повноважень і ресурсів органам місцевого самоврядування	Формування спроможних громад і підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування	Створення нових укрупнених районів	Створення виконавчих органів обласних і районних рад	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому						
- Західний регіон (n=800)	37.0	22.1	18.4	10.8	4.2	14.7
- Центральний регіон (n=600)	32.2	27.0	14.9	13.7	5.7	18.3
- Південний регіон (n=500)	57.8	10.9	9.4	12.2	6.2	4.1
- Східний регіон (n=100)	27.1	14.8	4.1	7.6	5.7	40.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
- Західний регіон (n=260)	35.4	17.0	19.7	8.2	3.1	19.6
- Центральний регіон (n=380)	35.2	28.1	13.8	13.7	6.6	17.2
- Південний регіон (n=300)	48.7	12.7	10.3	17.0	8.3	3.8
- Східний регіон (n=60)	16.5	3.5	5.0	6.7	4.6	63.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
- Західний регіон (n=540)	38.1	25.2	17.7	12.5	4.9	11.6
- Центральний регіон (n=220)	24.0	23.9	18.0	13.6	3.2	21.5
- Південний регіон (n=200)	73.2	7.7	7.8	4.1	2.8	4.7
- Східний регіон (n=40)	41.9	30.5	2.9	8.8	7.2	8.8

В Таблиці 2.2.7 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 2.2.7

Що, на Вашу думку, означає реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Передача повноважень і ресурсів органам місцевого самоврядування	Формування спроможних громад	Підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування	Створення нових укрупнених районів	Створення виконавчих органів обласних і районних рад	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви* ↑
Стать							
- чоловік (n=845)	39.9	23.5	14.6	11.1	4.6	14.0	45.8
- жінка (n=1155)	39.2	18.2	14.2	12.4	5.7	16.1	54.2
Вікові верстви							
- 18-29 років (n=221)	33.9	22.9	16.1	13.1	6.8	15.3	18.8
- 30-44 років (n=497)	42.0	21.3	14.0	10.9	4.7	13.0	27.8
- 45-59 років (n=630)	45.3	19.1	14.2	11.8	6.1	11.9	25.7
- 60+ років (n=652)	35.4	19.8	13.8	11.6	3.8	20.3	27.6
Освітні верстви							
- неповна середня і нижча (n=176)	28.2	17.4	7.2	10.4	2.1	35.1	8.5
- повна середня (n=704)	37.9	17.7	13.8	11.1	4.4	18.9	33.5
- середня спеціальна (n=606)	38.4	21.9	14.6	14.6	6.5	11.2	31.0
- вища (n=493)	46.2	24.3	17.6	9.4	5.6	9.1	26.1
Основний рід занять							
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	46.2	20.3	11.2	12.6	3.7	15.0	19.1
- службовець (n=146)	45.2	21.7	13.8	11.4	6.8	12.9	7.8
- спеціаліст (n=186)	43.9	28.9	17.2	6.8	4.6	8.1	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	39.9	13.9	25.3	13.3	3.4	9.5	6.1
- домогосподарка (n=210)	31.6	18.6	10.9	15.0	7.0	18.1	10.9
- на пенсії (n=728)	35.9	19.1	13.7	11.8	4.1	20.0	31.1
- безробітний (n=179)	37.3	23.3	19.7	11.5	3.3	10.7	8.8

100% у рядку	Передача повноважень і ресурсів органам місцевого самоврядування	Формування спроможних громад	Підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування	Створення нових укрупнених районів	Створення виконавчих органів обласних і районних рад	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**							
- дуже низький (n=232)	28.9	13.3	13.0	11.6	6.1	28.5	10.4
- низький (n=892)	34.3	21.5	16.1	13.0	3.7	17.0	41.6
- середній (n=665)	47.0	22.1	14.3	10.4	5.6	11.2	36.9
- високий (n=135)	43.0	22.4	8.8	11.8	10.1	6.1	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

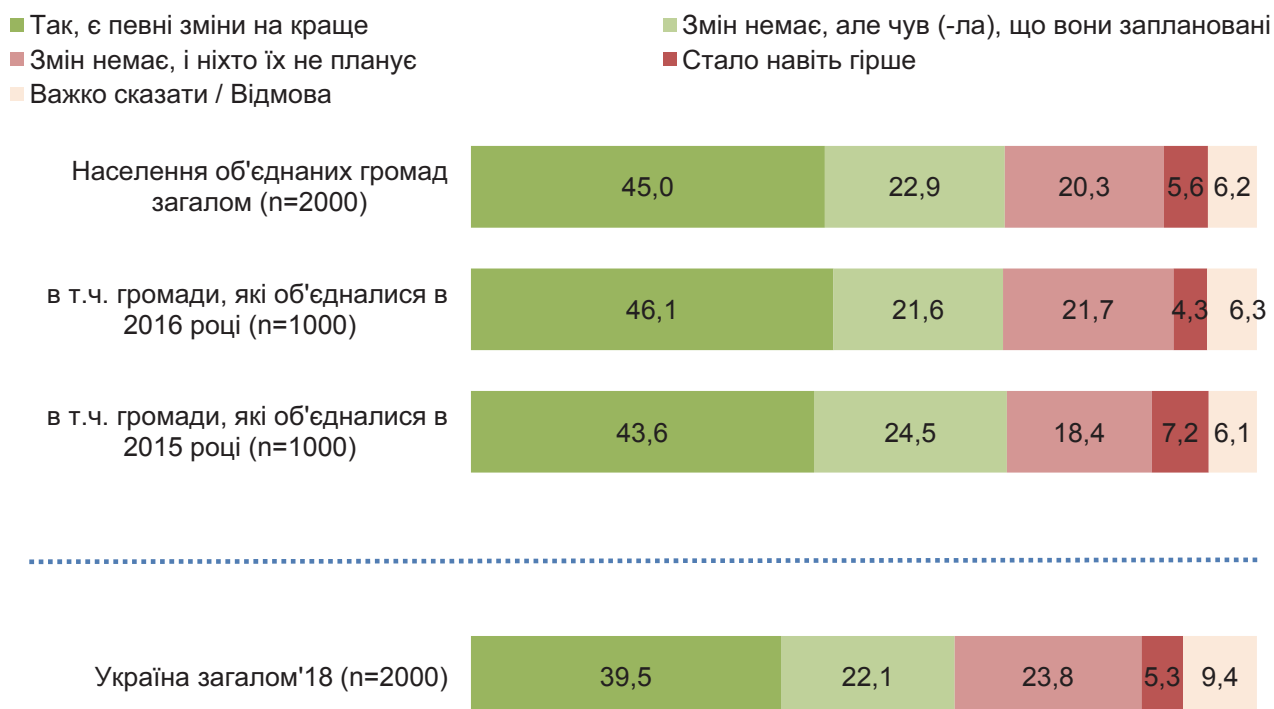
2.3 Сприйняття результатів зростання доходів місцевих бюджетів

Майже половина жителів об'єднаних громад (45%) помітили позитивні зміни на краще у своїх населених пунктах (Діаграма 2.3.1). Ще 23% змін ще не помітили, але чули про них. Тобто загалом станом на кінець 2018 року 68% жителів ОТГ або відчували покращення, або очікують на нього (що дещо вище, ніж серед населення країни загалом – 62%).

Діаграма 2.3.1

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед усіх респондентів)

Найбільш помітними покращеннями ситуації є ремонт покриття вулиць, дворів (відзначають 64% тих, хто помітив або почув про певні позитивні зміни у своєму населеному пункті), освітлення (63%) і ремонт бюджетних приміщень (59%) (Діаграма 2.3.2). При цьому, серед населення України загалом більше людей говорять про ремонт доріг, а серед жителів ОТГ помітно більше людей помітили покращення освітлення, ремонт бюджетних приміщень і поліпшення матеріально-технічної бази шкіл.

Діаграма 2.3.2

Які зміни на краще Ви побачили у Вашому місті/ селищі/селі або почули про них?

(% серед респондентів, які побачили або почули про певні зміни на краще)

Загалом, серед жителів ОТГ з **64% до 68% зросла** частка тих, хто або помітив зміни, або очікує на них, в т.ч. серед жителів громад, створених у 2016 році, ріст склав з 61.5% до 68% (Діаграма 2.3.3).

Діаграма 2.3.3

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед усіх респондентів)

- Так, є певні зміни на краще
- Змін немає, але чув (-ла), що вони заплановані
- Змін немає, і ніхто їх не планує
- Стало навіть гірше
- Важко сказати / Відмова

У цілому

ОТГ, створені в 2016 році

ОТГ, створені в 2015 році

В Таблиці 2.3.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.3.2 – у регіональному розрізі. Навіть серед жителів населених пунктів, які не стали центрами громади, 41% відзначають уже наявні позитивні зміни.

Таблиця 2.3.1

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	47.5	25.3	19.5	2.5	5.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	46.0	25.7	21.3	2.7	4.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	51.9	24.4	14.4	2.0	7.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	42.8	20.7	20.9	8.3	7.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	37.6	19.5	23.4	10.5	9.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	50.2	22.5	17.3	5.2	4.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	44.5	26.4	21.4	2.8	4.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	43.8	25.6	23.3	3.0	4.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	46.3	29.1	15.8	2.2	6.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	47.7	16.9	21.9	5.7	7.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	45.1	13.5	26.4	3.6	11.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	51.4	21.8	15.6	8.6	2.5

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	51.7	23.8	16.9	2.2	5.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	49.0	25.8	18.5	2.4	4.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	58.7	18.7	12.6	1.7	8.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	37.0	25.1	19.7	11.4	6.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	28.8	26.5	19.9	18.5	6.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	48.9	23.2	19.4	1.2	7.3

Таблиця 2.3.2

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	40.2	25.2	15.6	10.5	8.5
- Центральний регіон (n=600)	39.6	30.5	22.8	2.1	5.0
- Південний регіон (n=500)	68.6	11.7	14.3	2.0	3.4
- Східний регіон (n=100)	20.9	10.5	57.4	3.5	7.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	41.0	23.2	16.7	8.7	10.4
- Центральний регіон (n=380)	43.4	28.6	20.6	2.1	5.3
- Південний регіон (n=300)	60.9	12.4	19.4	2.4	4.9
- Східний регіон (n=60)	29.5	6.4	57.1	6.0	1.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	39.7	26.5	14.9	11.7	7.2
- Центральний регіон (n=220)	29.0	35.7	28.9	2.0	4.5
- Південний регіон (n=200)	81.6	10.5	5.7	1.3	0.9
- Східний регіон (n=40)	9.1	16.2	57.8	0.0	16.9

В Таблиці 2.3.3 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 2.3.3

Цього року, за даними державної статистики, в результаті реформи доходи місцевих бюджетів суттєво зросли. Чи бачите Ви якісь результати використання цих коштів у Вашому місті / селищі / селі, наприклад, збільшення кількості заходів з благоустрою (озеленення, освітлення, ремонт доріг тощо) або покращення їх якості у порівнянні з попередніми роками?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Стать						
- чоловік (n=845)	46.9	21.2	20.0	7.1	4.7	45.8
- жінка (n=1155)	43.4	24.3	20.4	4.3	7.6	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=221)	44.2	21.2	17.2	8.7	8.6	18.8
- 30-44 років (n=497)	47.9	22.9	20.1	4.6	4.5	27.8
- 45-59 років (n=630)	45.7	22.8	21.9	5.1	4.5	25.7
- 60+ років (n=652)	42.1	24.0	20.9	4.9	8.1	27.6
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=176)	39.8	24.4	16.9	4.0	15.0	8.5
- повна середня (n=704)	45.4	19.6	21.9	5.0	8.1	33.5
- середня спеціальна (n=606)	43.8	26.2	21.7	4.5	3.7	31.0
- вища (n=493)	48.2	22.3	17.5	8.4	3.6	26.1
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	47.6	22.0	21.6	4.1	4.8	19.1
- службовець (n=146)	54.2	15.6	22.6	4.6	2.9	7.8
- спеціаліст (n=186)	46.8	26.3	15.5	8.5	2.9	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	47.2	22.8	20.4	7.1	2.3	6.1
- домогосподарка (n=210)	35.2	27.3	26.7	2.6	8.2	10.9
- на пенсії (n=728)	44.0	24.0	20.4	4.5	7.1	31.1
- безробітний (n=179)	48.8	20.1	11.9	10.0	9.1	8.8

100% у рядку	Так, є певні зміни на краще	Змін немає, але чув, що вони заплановані	Змін немає, і ніхто їх не планує	Стало навіть гірше	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=232)	42.5	17.1	25.6	6.6	8.3	10.4
- низький (n=892)	45.6	23.1	21.5	4.0	5.8	41.6
- середній (n=665)	45.5	25.2	18.7	5.6	5.0	36.9
- високий (n=135)	52.4	18.8	14.0	11.0	3.7	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.4 Сприйняття можливих наслідків реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні

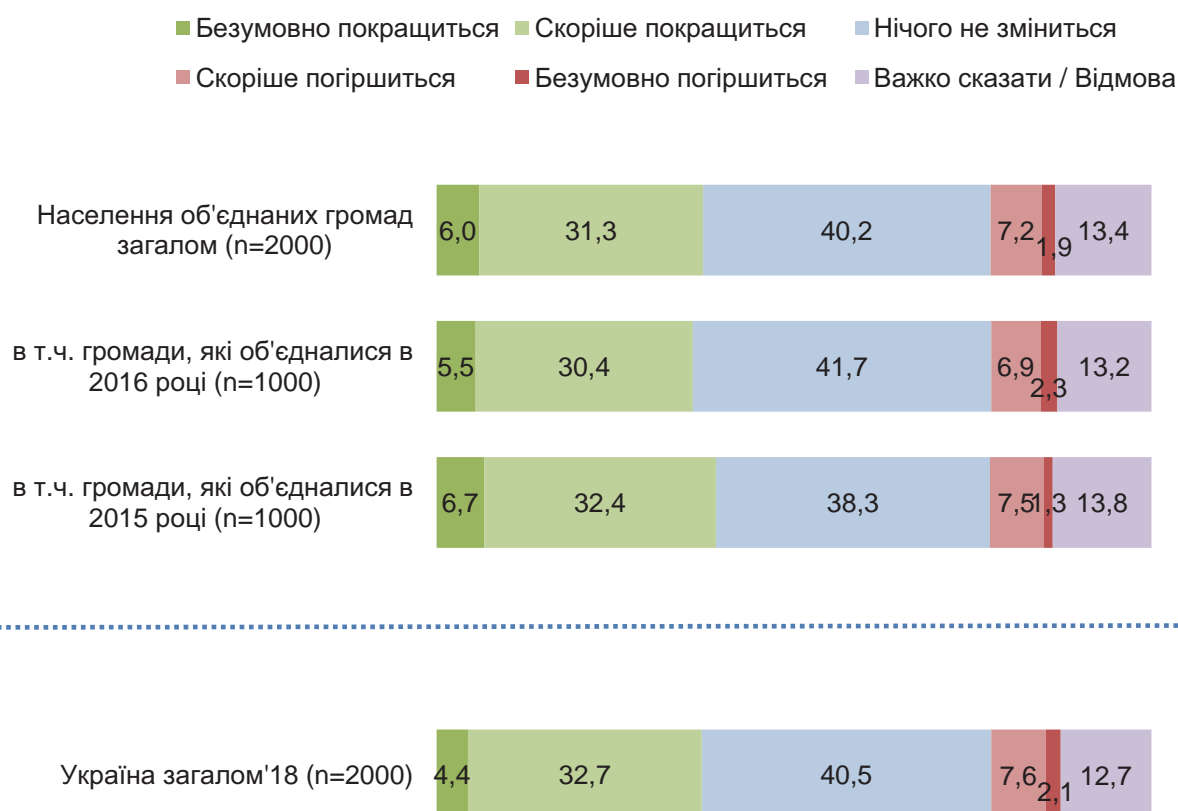
Загалом, **37% жителів ОТГ очікують, що децентралізація сприятиме покращенню ситуації в Україні в цілому** (що стільки ж, як і серед населення країни загалом, серед яких також 37% очікують на покращення) (Діаграма 2.4.1).

Також ще 40% вважають, що нічого не зміниться, і лише 9% вважають, що ситуація погіршиться. Тобто, загалом, очікування об'єднаних громад лишаються позитивно-нейтральними.

Діаграма 2.4.1

Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому?

(% серед усіх респондентів)

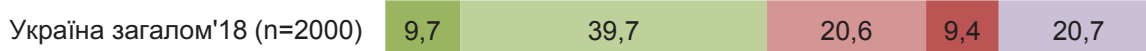
Разом з цим, **52% жителів об'єднаних громад вірять, що нинішня реформа місцевого самоврядування і децентралізація сприятиме розвитку громад України** (серед населення України загалом – 49%), хоча з них лише 11.5% повністю переконані в цьому (Діаграма 2.4.2). Не вірять у потенціал реформи – 29% населення.

Діаграма 2.4.2

Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед усіх респондентів)

- Повністю переконаний, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що НЕ сприятиме
- Повністю переконаний, що НЕ сприятиме
- Важко сказати / Відмова

Зі зростанням обізнаності зростає оптимізм щодо результатів реформи з децентралізації. Якщо серед тих, хто нічого не знає про реформу, лише 10% очікують на покращення і 16% вірять у те, що це сприятиме розвитку громад (проти 54%, які не вірять), то у випадку тих, кому вже «дещо відомо» уже 35% очікують на покращення ситуації і 51% вважають, що це сприятиме розвитку громад (проти 28%) (Таблиця 2.4.1а-б). У випадку же тих, кому **добре відомо** про реформу, **53% очікують на покращення** ситуації в Україні в цілому і **68%** вірять, що це сприятиме розвитку громад (проти 23%).

Таблиця 2.4.1а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів залежно від рівня *обізнаності* з кроками щодо реформування)

	100% у стовпчику	Добре відомо (n=583)	Дещо відомо (n=1203)	Зовсім не відомо (n=170)
а. Вплив на ситуацію				
☺	Покращиться	53.0	35.1	10.0
☹	Не зміниться	29.8	43.7	43.3
⊖	Погіршиться	6.9	7.1	28.0
?	Важко сказати / відмова	10.3	14.0	18.7
б. Розвиток громад				
☺	Сприятиме розвитку	68.1	51.4	15.9
⊖	Не сприятиме розвитку	22.8	28.1	54.1
?	Важко сказати / відмова	9.1	20.5	30.1

За останній рік оптимізм щодо впливу на ситуацію в країні в цілому знизився з 50% до 37% (Діаграма 2.4.3). Водночас, з 26% до 40% зросла частка тих, хто вважає, що нічого не зміниться.

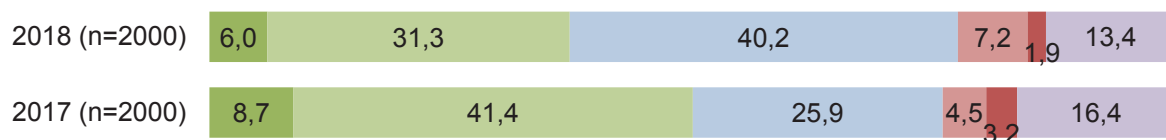
Діаграма 2.4.3

Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому?

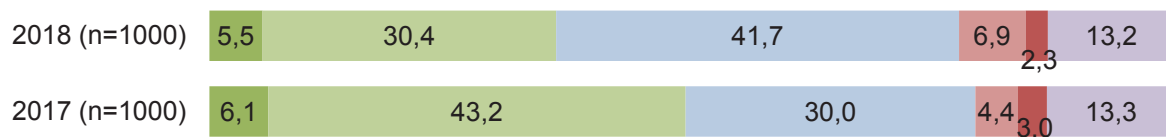
(% серед усіх респондентів)

■ Безумовно покращиться ■ Скоріше покращиться ■ Нічого не зміниться
 ■ Скоріше погіршиться ■ Безумовно погіршиться ■ Важко сказати / Відмова

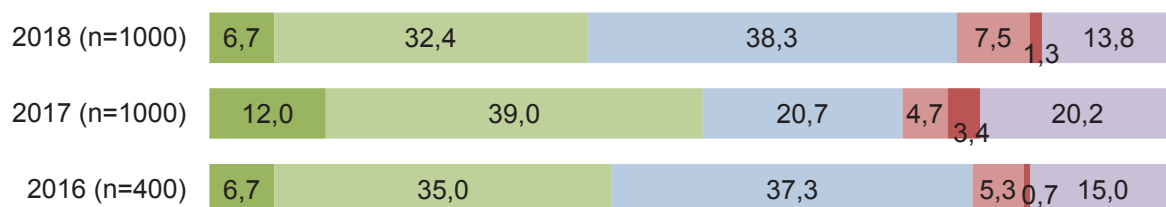
У цілому

ОТГ, створені в 2016 році

ОТГ, створені в 2015 році

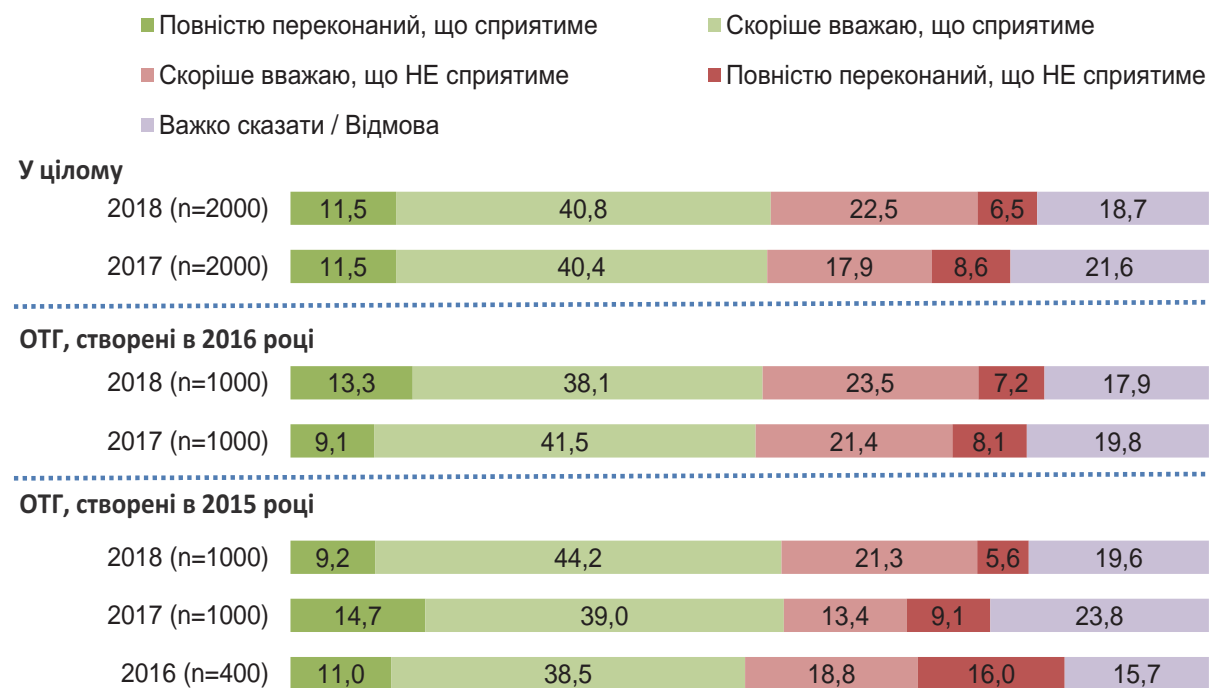

Водночас віра в успіх реформи в плані розвитку громад практично не змінилася з 2017 року (Діаграма 2.4.4).

Діаграма 2.4.4

Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.4.2а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.4.3а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.4.2а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				б. Розвиток громад		
	Покращиться	Не зміниться	Погіршиться	Важко сказати / Відмова	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	42.0	38.7	7.2	12.0	55.6	27.2	17.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	41.5	39.6	8.0	10.9	53.8	30.1	16.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	43.5	36.3	5.1	15.1	60.9	19.2	19.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	33.0	41.6	10.7	14.7	49.3	30.7	20.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	28.0	41.8	12.7	17.4	44.4	32.4	23.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	40.2	41.2	7.7	10.9	56.2	28.3	15.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	40.1	42.3	9.2	8.4	52.5	31.8	15.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	38.0	45.0	10.1	6.9	49.5	35.4	15.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	46.6	34.1	6.4	12.8	61.7	20.7	17.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	31.8	41.3	9.2	17.7	50.2	29.8	20.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	27.2	41.0	10.4	21.4	45.4	30.5	24.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	38.1	41.6	7.7	12.6	56.9	28.7	14.4

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				б. Розвиток громад		
	Покращиться ☺	Не зміниться ☹	Погіршиться ☹	Важко сказати / Відмова ?	Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова ?
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	44.7	33.8	4.5	17.0	59.8	21.0	19.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	46.6	31.8	4.9	16.7	59.8	22.4	17.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	39.6	39.1	3.5	17.8	59.9	17.4	22.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	34.6	42.0	12.3	11.2	48.2	31.8	20.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	29.0	42.8	15.5	12.7	43.3	34.6	22.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	42.6	40.8	7.7	8.9	55.3	27.8	16.9

Таблиця 2.4.3а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				б. Розвиток громад			
	Покращиться	Не зміниться	Погіршиться	Важко сказати / Відмова	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова	
	☺	☹	☹	?	☺	☹	?	
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	40.1	34.9	8.7	16.3	54.7	27.6	17.7	
- Центральний регіон (n=600)	38.9	41.7	8.1	11.3	55.2	28.8	16.0	
- Південний регіон (n=500)	37.8	47.4	6.2	8.6	53.4	25.2	21.4	
- Східний регіон (n=100)	10.7	41.8	25.2	22.3	19.4	52.3	28.3	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	38.3	36.9	5.4	19.3	50.5	29.7	19.8	
- Центральний регіон (n=380)	40.5	40.1	8.4	11.0	58.0	27.0	15.0	
- Південний регіон (n=300)	31.9	51.4	7.2	9.6	50.6	29.7	19.6	
- Східний регіон (n=60)	12.2	36.5	37.4	14.0	17.6	61.1	21.3	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	41.2	33.7	10.7	14.4	57.3	26.4	16.4	
- Центральний регіон (n=220)	34.2	46.4	7.1	12.3	47.6	33.7	18.7	
- Південний регіон (n=200)	47.8	40.7	4.7	6.9	58.1	17.6	24.3	
- Східний регіон (n=40)	8.7	49.2	8.4	33.8	21.9	40.2	37.9	

В Таблиці 2.4.4а-б дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 2.4.4а-б

а. Якщо в процесі децентралізації держава передасть частину своїх владних повноважень, ресурсів і зобов'язань органам місцевого самоврядування (радам), як, на Вашу думку, це може вплинути на ситуацію в Україні в цілому? / б. Ви вірите чи не вірите, що нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади сприятиме розвитку громад України?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				▶	б. Розвиток громад			Потенціал верстви* ↑
	Покращиться ☺	Не зміниться ☹	Погіршиться ☹	Важко сказати / Відмова ?		Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова ?	
Стать									
- чоловік (n=845)	38.2	39.2	9.8	12.8		53.4	28.4	18.2	45.8
- жінка (n=1155)	36.5	41.1	8.4	14.0		51.3	29.6	19.1	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=221)	45.1	32.1	10.2	12.6		56.8	24.7	18.5	18.8
- 30-44 років (n=497)	37.0	42.9	8.0	12.1		50.5	32.1	17.4	27.8
- 45-59 років (n=630)	37.7	42.5	8.0	11.8		53.0	29.3	17.7	25.7
- 60+ років (n=652)	31.9	41.0	10.3	16.9		50.2	28.8	21.0	27.6
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=176)	27.5	49.6	7.3	15.6		48.1	27.7	24.3	8.5
- повна середня (n=704)	31.7	45.1	9.8	13.5		47.2	32.6	20.2	33.5
- середня спеціальна (n=606)	39.2	39.0	8.6	13.2		55.7	28.4	16.0	31.0
- вища (n=493)	45.0	32.6	9.2	13.2		55.9	26.0	18.1	26.1
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	40.5	36.3	10.6	12.6		49.6	31.2	19.2	19.1
- службовець (n=146)	39.1	44.5	3.5	12.9		54.6	21.8	23.6	7.8
- спеціаліст (n=186)	48.9	30.6	7.9	12.5		62.1	26.4	11.5	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	41.5	41.8	4.8	11.9		61.9	23.0	15.1	6.1

100% у рядку	а. Вплив на ситуацію				▶	б. Розвиток громад			Потенціал верстви* ↑
	Покращиться ☺	Не зміниться ☹	Погіршиться ☹	Важко сказати / Відмова ?		Сприятиме розвитку ☺	Не сприятиме розвитку ☹	Важко сказати / Відмова ?	
- домогосподарка (n=210)	35.4	45.4	6.5	12.8		49.9	30.7	19.4	10.9
- на пенсії (n=728)	32.1	42.5	10.1	15.2		50.2	29.6	20.2	31.1
- безробітний (n=179)	34.9	40.2	9.8	15.1		48.1	34.5	17.4	8.8
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=232)	27.0	39.4	20.3	13.3		42.8	37.2	19.9	10.4
- низький (n=892)	36.1	42.7	7.0	14.2		50.9	30.0	19.1	41.6
- середній (n=665)	39.5	39.6	8.2	12.7		53.2	27.3	19.4	36.9
- високий (n=135)	50.4	33.3	8.6	7.8		70.8	22.0	7.2	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.5 Сфери відповідальності місцевих / центральних органів влади і очікувані результати реформи місцевого самоврядування і децентралізації

Жителі ОТГ не мають однозначного уявлення, за які сфери несуть відповідальність місцеві органи влади, а за які – центральні органи влади. Водночас, більшість респондентів вважають, що місцеві органи влади несуть відповідальність за благоустрій (72% проти 22% тих, які вважають відповідальними Уряд / Президента), ремонт і утримання доріг (56% проти 38%), надання адміністративних послуг (50% проти 42%). Приблизно однакова кількість респондентів назвали місцеві і центральні органи влади у випадку охорони навколишнього середовища (44% проти 48%). У випадку всіх інших сфер зі списку більшість респондентів назвали центральні органи влади, а місцеві органи влади назвали від чверті до третини респондентів.

Діаграма 2.5.1

На Вашу думку, хто повинен відповідати за якість надання послуг у таких сферах?

(% серед усіх респондентів)

Нижче в Таблиці 2.5.1 дані наведені у регіональному розрізі.

Таблиця 2.5.1

На Вашу думку, хто повинен відповідати за якість надання послуг у таких сферах?

(% серед респондентів відповідного регіону)

100% у стовпчику	Жителі ОТГ			Населення України загалом
	Разом	Створені 2016 року	Створені 2015 року	
Охорона здоров'я на первинному рівні				
Органи місцевого самоврядування	30.1	30.9	29.2	34.9
Уряд	53.7	55.1	52.1	50.5
Президент	7.8	7.5	8.2	10.7
Важко сказати / Відмова	8.3	6.6	10.6	3.9
Охорона здоров'я на вторинному рівні				
Органи місцевого самоврядування	23.4	25.0	21.2	26.6
Уряд	61.0	60.7	61.5	61.6
Президент	7.0	7.8	6.1	7.6
Важко сказати / Відмова	8.5	6.5	11.1	4.2
Дошкільна освіта				
Органи місцевого самоврядування	32.8	30.2	36.0	31.0
Уряд	53.2	57.9	47.3	59.1
Президент	6.1	6.1	6.1	5.8
Важко сказати / Відмова	7.9	5.8	10.6	4.1
Середня освіта				
Органи місцевого самоврядування	26.2	27.5	24.5	26.0
Уряд	60.4	60.3	60.4	64.1
Президент	5.6	6.0	5.0	6.0
Важко сказати / Відмова	7.9	6.2	10.1	3.9
Ремонт і утримання доріг, тротуарів				
Органи місцевого самоврядування	56.1	55.6	56.7	62.4
Уряд	33.8	35.7	31.4	30.6
Президент	4.3	4.6	3.9	4.3
Важко сказати / Відмова	5.8	4.0	8.0	2.7
Соціальний захист населення: надання пільг				
Органи місцевого самоврядування	25.3	27.3	22.7	22.5
Уряд	59.3	60.4	57.9	65.2
Президент	8.4	7.7	9.2	9.8
Важко сказати / Відмова	7.1	4.7	10.2	2.6
Соціальний захист населення: надання субсидій				
Органи місцевого самоврядування	22.9	23.7	21.9	21.5
Уряд	63.1	65.0	60.6	67.9
Президент	7.3	6.7	8.1	8.2
Важко сказати / Відмова	6.7	4.7	9.4	2.5

100% у стовпчику	Жителі ОТГ			Населення України загалом
	Разом	Створені 2016 року	Створені 2015 року	
Надання адміністративних послуг				
Органи місцевого самоврядування	50.3	49.3	51.5	59.5
Уряд	34.8	37.0	32.0	28.7
Президент	7.1	7.2	7.0	7.7
Важко сказати / Відмова	7.8	6.4	9.5	4.1
Благоустрій				
Органи місцевого самоврядування	72.1	68.3	77.0	77.5
Уряд	18.2	22.9	12.2	17.6
Президент	4.1	4.2	4.0	3.1
Важко сказати / Відмова	5.6	4.6	6.8	1.8
Охорона навколишнього середовища				
Органи місцевого самоврядування	43.8	44.6	42.8	42.7
Уряд	42.8	43.7	41.6	46.5
Президент	5.2	5.1	5.3	6.1
Важко сказати / Відмова	8.2	6.6	10.3	4.8
Охорона правопорядку				
Органи місцевого самоврядування	38.6	39.8	37.1	45.3
Уряд	47.3	48.2	46.1	44.3
Президент	6.1	6.4	5.7	6.3
Важко сказати / Відмова	8.1	5.7	11.1	4.0
Культура				
Органи місцевого самоврядування	40.1	39.2	41.2	38.3
Уряд	47.0	49.4	43.9	51.7
Президент	3.4	4.2	2.4	4.6
Важко сказати / Відмова	9.6	7.2	12.5	5.5
Спорт				
Органи місцевого самоврядування	39.0	38.8	39.2	36.1
Уряд	46.3	48.1	44.1	52.9
Президент	4.2	4.9	3.2	4.4
Важко сказати / Відмова	10.6	8.2	13.5	6.5

Найбільш очікуваним результатом від реформи є зменшення корупції (55% хотіли б відчувати такий наслідок, а 36% називають це «очікуваним наслідком №1» для них) і **поліпшення якості і доступності послуг** (відповідно, 50% і 11%) (Таблиця 2.5.1). В топ-3 очікування також входить покращення добробуту міст, сіл і селищ України.

Таблиця 2.5.2

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчувати в першу чергу?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Населення об'єднаних громад загалом (n=2000)		Громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)		Громади, які об'єдналися в 2015 році (n=1000)		Населення України загалом (n=2000)	
	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1
Зменшення корупції	54.7	35.9	57.2	35.1	51.6	36.9	47.3	28.0
Поліпшення якості та доступності послуг	54.0	16.5	53.3	17.7	54.8	15.0	49.8	17.4
Покращення добробуту громад міст, сіл та селищ	50.1	10.6	48.6	8.4	51.9	13.3	48.7	14.8
Збільшення можливостей для простих громадян впливати на рішення влади	29.8	6.8	33.3	7.5	25.4	6.0	32.3	6.4
Відродження та розвиток України в цілому	26.8	3.6	24.1	3.2	30.2	4.0	31.7	4.6
Зменшення свавілля чиновників	24.9	8.4	25.9	8.5	23.6	8.2	29.4	8.2
Прискорення розв'язання конфлікту на сході України	22.9	9.6	25.0	12.0	20.2	6.5	28.7	14.4
Підвищення професійності та ефективності влади	17.8	3.5	17.2	3.1	18.5	4.1	16.6	2.5

В Таблиці 2.5.3а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.5.4а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.5.3а

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчутти в першу чергу?

Один з топ-3 очікуваних результатів

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	57.5	55.3	52.1	31.9	24.6	24.5	19.9	17.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	59.5	54.3	50.9	33.9	24.6	25.8	19.1	18.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	52.0	58.4	55.4	26.3	24.8	20.8	22.1	14.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	52.2	52.8	48.2	27.9	28.7	25.2	25.6	18.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	49.8	54.7	48.1	26.8	28.8	26.5	25.4	18.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	55.5	50.0	48.4	29.6	28.6	23.4	25.8	18.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	60.0	53.9	48.6	35.4	22.5	26.9	22.4	18.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	63.6	51.8	46.2	37.9	21.2	28.8	22.9	18.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	49.2	60.2	55.9	27.6	26.4	21.0	20.9	18.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	54.4	52.7	48.6	31.4	25.6	24.9	27.5	15.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	55.8	53.1	48.4	29.0	24.3	25.6	26.4	13.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	52.5	52.1	48.9	34.8	27.4	23.9	29.0	18.9

% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	54.1	57.3	56.8	27.2	27.6	21.2	16.5	15.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	53.6	57.7	57.7	28.3	29.4	21.5	13.7	17.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	55.4	56.2	54.7	24.6	22.8	20.6	23.5	10.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	49.5	52.8	47.8	23.8	32.4	25.5	23.3	20.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	42.8	56.6	47.7	24.2	34.1	27.4	24.3	23.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	59.1	47.5	47.8	23.3	30.0	22.8	22.0	17.2

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчуті в першу чергу?

Очікуваний результат №1

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	36.4	18.6	9.5	6.8	4.5	9.3	8.5	2.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	37.0	17.2	8.1	7.3	4.6	10.7	8.8	3.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	34.8	22.5	13.6	5.3	4.2	5.3	7.9	2.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	35.4	14.6	11.5	6.9	2.7	7.5	10.5	4.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	34.8	13.4	11.5	8.1	2.2	7.8	10.0	4.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	36.3	16.4	11.5	5.2	3.5	7.2	11.2	3.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	35.4	21.2	6.0	5.8	3.8	10.5	12.1	2.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	37.3	20.0	3.6	5.6	3.5	12.3	13.4	2.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	29.8	24.8	13.3	6.5	4.7	5.1	8.3	3.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	34.8	14.4	10.7	9.2	2.7	6.6	11.9	3.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	39.1	10.9	8.7	10.3	1.7	5.5	12.1	3.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	28.7	19.2	13.4	7.7	4.1	8.3	11.5	3.6

100% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	37.8	15.1	14.4	8.1	5.4	7.6	3.6	2.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	36.6	13.3	14.5	9.7	6.0	8.4	2.2	3.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	41.0	19.8	14.0	3.9	3.7	5.5	7.3	0.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	36.1	14.9	12.5	4.2	2.8	8.6	8.9	5.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	29.7	16.2	14.8	5.5	2.8	10.5	7.6	7.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	45.3	13.1	9.2	2.4	2.9	5.9	10.8	2.3

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчуті в першу чергу?

Один з топ-3 очікуваних результатів

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	47.9	57.3	44.0	27.0	28.1	26.9	26.4	20.4
- Центральний регіон (n=600)	53.7	50.0	53.5	34.9	19.6	23.3	21.0	15.8
- Південний регіон (n=500)	72.3	55.3	57.1	22.6	37.9	22.6	14.4	15.7
- Східний регіон (n=100)	42.0	47.3	47.6	48.0	14.6	27.5	39.2	18.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	46.7	54.7	47.0	33.2	26.5	26.2	29.3	21.6
- Центральний регіон (n=380)	56.3	53.0	51.2	36.4	17.6	24.1	19.8	15.4
- Південний регіон (n=300)	70.8	57.0	50.4	25.0	32.6	26.0	17.8	18.1
- Східний регіон (n=60)	55.0	36.1	33.7	46.2	21.4	35.1	65.2	7.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	48.6	59.0	42.2	23.0	29.1	27.3	24.5	19.6
- Центральний регіон (n=220)	46.3	41.9	59.7	30.9	25.1	21.1	24.4	17.0
- Південний регіон (n=200)	74.9	52.5	68.2	18.6	46.9	16.9	8.8	11.8
- Східний регіон (n=40)	23.9	62.8	67.0	50.6	5.1	17.0	3.2	33.8

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчуті в першу чергу?

Очікуваний результат №1

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	29.7	21.0	9.7	4.9	3.9	8.5	11.5	4.4
- Центральний регіон (n=600)	31.0	18.1	14.8	9.1	2.2	8.8	5.9	3.0
- Південний регіон (n=500)	59.0	9.8	5.1	6.6	5.0	7.4	3.8	2.8
- Східний регіон (n=100)	18.8	3.7	14.7	8.9	2.8	8.7	34.7	2.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	28.3	23.3	8.6	5.4	3.8	7.8	14.1	3.8
- Центральний регіон (n=380)	31.3	18.9	12.6	9.0	1.9	9.9	6.5	2.5
- Південний регіон (n=300)	53.9	13.2	3.3	7.4	4.4	8.2	5.4	3.8
- Східний регіон (n=60)	16.5	3.7	0.9	8.2	4.9	4.7	59.7	1.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	30.6	19.5	10.4	4.7	4.1	8.9	9.8	4.8
- Центральний регіон (n=220)	30.2	15.9	21.0	9.4	2.9	5.8	3.9	4.5
- Південний регіон (n=200)	67.6	4.2	8.0	5.2	6.0	6.2	1.3	1.1
- Східний регіон (n=40)	21.9	3.7	33.8	9.9	0.0	14.3	0.0	5.1

В Таблиці 2.5.5а і 2.5.5б дані наведені у розрізі окремих верств населення громад.

Таблиця 2.5.5а

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчутти в першу чергу?

Один з топ-3 очікуваних результатів

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади	Потенціал верстви*
Стать									
- чоловік (n=845)	60.5	53.9	49.4	28.8	26.6	22.7	20.6	19.0	45.8
- жінка (n=1155)	49.8	54.0	50.6	30.7	26.9	26.7	24.8	16.8	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=221)	58.8	51.7	47.1	31.6	26.3	29.6	18.7	24.7	18.8
- 30-44 років (n=497)	55.5	55.5	51.6	29.7	26.3	24.5	22.0	14.8	27.8
- 45-59 років (n=630)	54.5	54.1	52.6	27.4	29.7	20.7	24.1	17.7	25.7
- 60+ років (n=652)	51.2	53.8	48.2	31.0	25.0	25.9	25.5	16.3	27.6
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=176)	44.2	47.0	58.2	33.8	30.7	25.0	20.9	16.3	8.5
- повна середня (n=704)	55.0	53.5	52.2	29.3	25.2	24.8	24.3	13.9	33.5
- середня спеціальна (n=606)	59.1	55.6	48.1	32.6	24.2	23.6	22.2	19.2	31.0
- вища (n=493)	52.6	53.6	47.1	26.2	30.7	26.3	23.4	21.7	26.1
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	57.1	54.7	58.1	33.3	25.3	20.2	23.5	13.4	19.1
- службовець (n=146)	58.3	52.4	57.7	24.1	29.3	31.5	18.9	20.3	7.8
- спеціаліст (n=186)	49.0	55.3	45.2	22.8	35.2	22.4	21.0	19.9	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	61.7	53.1	37.5	27.2	21.0	25.6	30.7	27.3	6.1

% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади	Потенціал верстви*
- домогосподарка (n=210)	48.9	51.5	48.8	37.0	23.9	30.0	26.0	14.2	10.9
- на пенсії (n=728)	51.8	52.5	49.7	29.3	25.4	24.9	23.9	17.3	31.1
- безробітний (n=179)	62.7	50.9	46.0	31.3	24.4	22.8	19.3	23.9	8.8
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=232)	57.6	46.5	44.3	36.7	20.5	25.8	33.5	11.1	10.4
- низький (n=892)	53.9	53.6	49.3	31.0	23.7	26.9	23.1	15.8	41.6
- середній (n=665)	56.7	57.8	55.3	30.4	29.3	21.1	14.7	22.1	36.9
- високий (n=135)	52.4	50.1	40.0	13.8	32.7	29.2	40.4	16.0	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Таблиця 2.5.56

Які з перелічених на цій картці можливих результатів реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади Ви хотіли б відчутти в першу чергу?

Очікуваний результат №1

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади	Потенціал верстви*
Стать									
- чоловік (n=845)	40.7	15.8	9.7	6.4	3.2	6.8	8.7	3.5	45.8
- жінка (n=1155)	31.8	17.1	11.3	7.2	3.8	9.7	10.3	3.6	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=221)	43.2	15.9	8.4	6.2	3.0	10.4	5.9	3.6	18.8
- 30-44 років (n=497)	35.9	16.1	9.9	7.1	3.5	11.0	8.3	3.2	27.8
- 45-59 років (n=630)	34.5	17.3	12.6	7.0	4.5	4.3	11.3	3.5	25.7
- 60+ років (n=652)	32.2	16.6	10.8	6.9	3.1	8.1	11.8	3.9	27.6
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=176)	28.1	21.8	12.2	7.8	2.7	11.5	9.1	0.8	8.5
- повна середня (n=704)	37.4	14.7	11.2	8.0	3.3	7.1	9.9	2.5	33.5
- середня спеціальна (n=606)	36.0	18.9	10.7	5.6	2.9	7.2	10.2	4.3	31.0
- вища (n=493)	36.9	14.1	8.6	6.6	4.9	10.2	8.8	4.9	26.1
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	35.8	16.1	12.9	7.7	1.8	7.6	13.1	1.3	19.1
- службовець (n=146)	37.3	17.4	9.6	7.0	3.6	8.3	10.7	5.1	7.8
- спеціаліст (n=186)	34.8	16.6	5.6	7.1	5.3	11.0	6.6	5.4	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	45.5	14.2	9.9	3.2	3.2	8.1	8.7	3.2	6.1
- домогосподарка (n=210)	30.3	19.8	15.0	5.1	2.6	13.5	7.2	2.0	10.9
- на пенсії (n=728)	34.4	15.6	10.0	6.8	3.5	7.6	11.0	3.8	31.1
- безробітний (n=179)	38.6	17.0	10.3	7.2	4.9	5.8	5.3	4.2	8.8

100% у рядку	Зменшення корупції	Поліпшення якості та доступності послуг	Покращення добробуту громад	Збільшення можливостей впливати на рішення влади	Відродження України в цілому	Зменшення свавілля чиновників	Прискорення розв'язання конфлікту на сході	Підвищення професійності влади	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=232)	32.7	16.7	7.4	6.6	4.7	3.2	19.0	2.5	10.4
- низький (n=892)	33.5	14.5	11.7	8.2	3.0	9.4	9.6	3.7	41.6
- середній (n=665)	39.6	19.2	12.2	6.0	3.4	8.3	4.9	3.4	36.9
- високий (n=135)	41.7	13.7	2.0	3.7	6.1	9.3	13.9	2.7	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Загалом, **46% жителів ОТГ бачать покращення від реформи децентралізації у сфері ремонту та утримання доріг (бачать погіршення – 15%), 44% – у сфері благоустрою (проти 8%)** (Діаграма 2.5.2). По 21-21% бачать покращення у сфері надання адміністративних послуг, дошкільної освіти, культури, середньої освіти, спорту (погіршення в цих сферах бачать 10-15%).

Причому, **найбільш критично сприймається ситуація у сфері охорони здоров'я і у сфері соціального захисту** (близько третини бачать погіршення ситуації, удвічі менше бачать покращення). Водночас доцільно звернути увагу, що у випадку цих сфер більшість респондентів якраз вважають в першу чергу відповідальними центральні органи влади, а не органи місцевого самоврядування. Вочевидь, у випадку цих сфер скоріше мова йде не про зв'язок між реформою децентралізації і наслідками для цієї сфери, а в цілому негативну оцінку громадянами змін у цих сферах.

Діаграма 2.5.2

**На Вашу думку, як нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади вплине на якість надання послуг у таких сферах?
Якість...**

(% серед усіх респондентів)

Нижче в Таблиці 2.5.5 дані наведені у регіональному розрізі.

Таблиця 2.5.5

**На Вашу думку, як нинішня реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади вплине на якість надання послуг у таких сферах?
Якість...**

(% серед респондентів відповідного регіону)

100% у стовпчику	Жителі ОТГ			Населення України загалом Створені 2016 року
	Разом	Створені 2016 року	Створені 2015 року	
Охорона здоров'я на первинному рівні				
☺ Покращується	17.7	17.8	17.5	10.2
☹ Не змінюється	45.9	43.4	49.1	43.2
☹ Погіршується	30.7	32.8	28.1	38.9
? Важко сказати / Відмова	5.7	6.0	5.2	7.7
Охорона здоров'я на вторинному рівні				
☺ Покращується	14.2	14.2	14.2	7.8
☹ Не змінюється	48.3	45.5	51.8	41.8
☹ Погіршується	30.4	32.9	27.2	41.4
? Важко сказати / Відмова	7.1	7.4	6.7	9.0
Дошкільна освіта				
☺ Покращується	22.3	20.4	24.8	12.1
☹ Не змінюється	46.9	47.1	46.7	50.2
☹ Погіршується	14.3	16.3	11.8	17.6
? Важко сказати / Відмова	16.4	16.1	16.7	20.1
Середня освіта				
☺ Покращується	21.8	20.4	23.6	11.9
☹ Не змінюється	46.9	47.7	45.8	50.7
☹ Погіршується	15.2	16.2	14.1	18.6
? Важко сказати / Відмова	16.1	15.8	16.5	18.7
Ремонт і утримання доріг, тротуарів				
☺ Покращується	45.8	44.0	48.1	44.6
☹ Не змінюється	35.9	38.0	33.2	34.1
☹ Погіршується	14.8	14.8	14.8	16.4
? Важко сказати / Відмова	3.6	3.2	4.0	4.8
Соціальний захист населення: надання пільг				
☺ Покращується	12.8	14.2	11.1	6.9
☹ Не змінюється	49.3	48.4	50.3	42.4
☹ Погіршується	29.9	30.3	29.5	40.3
? Важко сказати / Відмова	8.0	7.0	9.2	10.4
Соціальний захист населення: надання субсидій				
☺ Покращується	10.9	11.8	9.8	6.7
☹ Не змінюється	45.2	46.3	43.9	36.4
☹ Погіршується	36.0	35.0	37.4	47.6
? Важко сказати / Відмова	7.8	6.9	9.0	9.3

	100% у стовпчику	Жителі ОТГ			Населення України загалом Створені 2016 року
		Разом	Створені 2016 року	Створені 2015 року	
Надання адміністративних послуг					
☺	Покращується	23.4	22.6	24.4	22.6
☹	Не змінюється	52.1	52.3	51.8	47.1
☹	Погіршується	13.6	13.8	13.5	16.6
?	Важко сказати / Відмова	10.9	11.4	10.3	13.7
Благоустрій					
☺	Покращується	44.1	43.8	44.6	37.8
☹	Не змінюється	43.0	44.1	41.6	42.6
☹	Погіршується	8.3	8.0	8.8	13.5
?	Важко сказати / Відмова	4.6	4.1	5.1	6.0
Охорона навколишнього середовища					
☺	Покращується	12.9	13.3	12.5	11.2
☹	Не змінюється	62.3	62.7	61.8	56.6
☹	Погіршується	16.0	15.5	16.6	22.7
?	Важко сказати / Відмова	8.7	8.5	9.1	9.5
Охорона правопорядку					
☺	Покращується	16.3	16.5	16.1	12.0
☹	Не змінюється	60.8	60.9	60.8	57.0
☹	Погіршується	14.7	15.1	14.3	21.6
?	Важко сказати / Відмова	8.1	7.6	8.8	9.4
Культура					
☺	Покращується	22.0	20.4	24.0	12.1
☹	Не змінюється	58.3	59.5	56.9	61.0
☹	Погіршується	9.7	9.9	9.4	13.9
?	Важко сказати / Відмова	10.0	10.2	9.7	13.0
Спорт					
☺	Покращується	20.7	19.9	21.7	13.1
☹	Не змінюється	57.6	58.4	56.6	59.0
☹	Погіршується	9.9	9.9	9.9	13.5
?	Важко сказати / Відмова	11.7	11.7	11.8	14.4

2.6 Готовність органів місцевого самоврядування до використання нових повноважень. Наслідки отримання додаткових повноважень

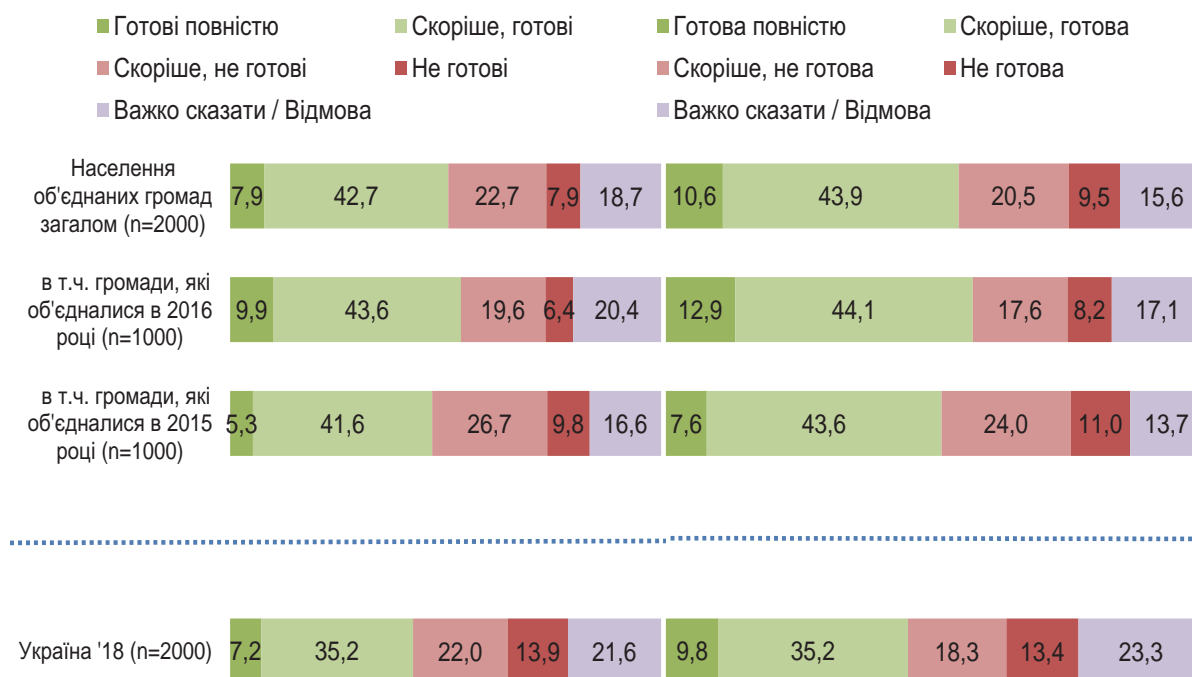
Половина населення громад (51%) вважають, що органи місцевого самоврядування загалом готові використати надані їм нові повноваження на благо громади, хоча з них лише 8% повністю переконані в цьому (при цьому, серед населення України загалом показник нижчий – 42%) (Діаграма 2.6.1а-б). Подібні показники простежують і у випадку готовності своєї місцевої ради – 54.5% вважають, що «їхня» місцева рада готова до цього (серед населення України загалом – 45%).

Діаграма 2.6.1а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади?

б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед усіх респондентів)

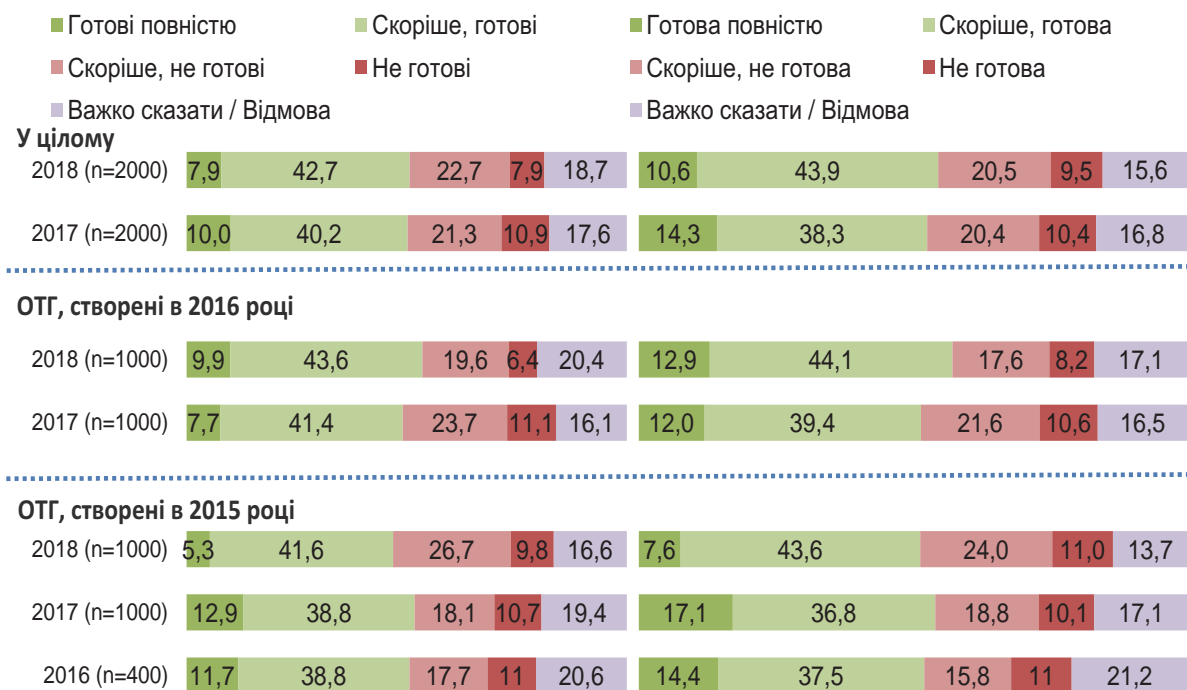
Думки з цих питань практично не змінилися за останній рік (Діаграма 2.6.2а-б).

Діаграма 2.6.2а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади?

б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.6.1а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.6.2а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.6.1а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади? / б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			б. Готовність своєї ради		
	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	?	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	52.4	30.6	17.0	56.9	28.7	14.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	50.5	32.8	16.7	54.0	30.5	15.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	57.9	24.4	17.7	65.0	23.6	11.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	49.0	30.7	20.3	52.4	31.0	16.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	44.6	33.5	21.8	47.5	32.6	20.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	55.2	26.7	18.1	59.3	28.7	12.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	54.7	27.9	17.5	57.8	25.9	16.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	52.9	28.8	18.4	55.3	26.0	18.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	60.1	25.1	14.8	65.6	25.6	8.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	52.5	24.3	23.2	56.4	25.8	17.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	50.3	24.7	25.0	53.5	22.5	24.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	55.6	23.6	20.7	60.4	30.4	9.2

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			б. Готовність своєї ради		
	Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ? /	Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ? /
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	49.3	34.4	16.3	55.6	32.6	11.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	47.1	38.6	14.3	52.2	37.0	10.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	55.2	23.4	21.4	64.3	21.1	14.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	44.9	38.3	16.8	47.6	37.1	15.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	38.0	43.8	18.1	40.4	44.4	15.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	54.7	30.4	14.9	58.0	26.6	15.4

Таблиця 2.6.2а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади? / б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			▶	б. Готовність своєї ради		
	Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?		Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?
Об'єднані територіальні громади в цілому							
- Західний регіон (n=800)	44.9	32.6	22.5		50.3	32.3	17.3
- Центральний регіон (n=600)	50.6	32.2	17.2		50.9	32.5	16.5
- Південний регіон (n=500)	68.1	22.6	9.2		75.3	19.3	5.4
- Східний регіон (n=100)	26.8	38.7	34.5		26.5	38.4	35.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
- Західний регіон (n=260)	48.6	25.4	26.0		52.8	28.5	18.7
- Центральний регіон (n=380)	54.6	27.0	18.4		54.4	27.6	18.1
- Південний регіон (n=300)	66.3	23.0	10.7		76.3	17.8	5.9
- Східний регіон (n=60)	20.9	33.6	45.6		20.4	34.3	45.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
- Західний регіон (n=540)	42.5	37.1	20.4		48.8	34.7	16.5
- Центральний регіон (n=220)	39.5	46.6	13.9		41.4	46.4	12.2
- Південний регіон (n=200)	71.3	21.9	6.8		73.6	21.9	4.5
- Східний регіон (n=40)	34.9	45.9	19.2		35.0	44.1	20.9

В Таблиці 2.6.3а-б дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення громад.

Таблиця 2.6.3а-б

а. Як Ви вважаєте, чи загалом готові органи місцевого самоврядування (місцеві ради) використати надані їм нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо громади? / б. А чи готова Ваша сільська / селищна / міська рада використати надані їй нові повноваження та ресурси у повній мірі на благо Вашої громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			б. Готовність своєї ради			Потенціал верстви*
	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова	Готова	Не готова	Важко сказати / Відмова	
	☺	☹	?	☺	☹	?	
Стать							
- чоловік (n=845)	50.7	33.0	16.3	54.4	31.8	13.8	45.8
- жінка (n=1155)	50.5	28.7	20.8	54.5	28.3	17.2	54.2
Вікові верстви							
- 18-29 років (n=221)	43.5	38.8	17.7	50.6	34.5	14.9	18.8
- 30-44 років (n=497)	54.4	30.1	15.5	58.4	28.7	12.8	27.8
- 45-59 років (n=630)	53.7	26.8	19.5	54.8	29.4	15.9	25.7
- 60+ років (n=652)	48.8	29.3	21.9	52.9	28.5	18.7	27.6
Освітні верстви							
- неповна середня і нижча (n=176)	51.2	22.0	26.8	55.5	17.5	27.0	8.5
- повна середня (n=704)	49.1	29.9	21.0	52.6	29.9	17.5	33.5
- середня спеціальна (n=606)	53.0	29.6	17.4	56.1	28.7	15.2	31.0
- вища (n=493)	49.4	36.1	14.5	54.5	35.6	9.9	26.1
Основний рід занять							
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	53.0	30.2	16.8	57.2	30.2	12.6	19.1
- службовець (n=146)	48.5	25.3	26.2	54.0	25.6	20.3	7.8
- спеціаліст (n=186)	65.3	25.0	9.7	66.1	25.9	8.0	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	50.6	37.8	11.6	54.5	38.7	6.9	6.1
- домогосподарка (n=210)	39.5	34.1	26.4	44.2	32.9	22.9	10.9
- на пенсії (n=728)	51.3	28.6	20.1	55.9	26.9	17.1	31.1
- безробітний (n=179)	50.4	32.0	17.6	51.5	30.7	17.8	8.8

100% у рядку	а. Готовність місцевих рад у цілому			б. Готовність своєї ради			Потенціал верстви*
	Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?	Готова ☺	Не готова ☹	Важко сказати / Відмова ?	
Рівень добробуту родини**							
- дуже низький (n=232)	41.7	35.3	23.0	45.8	36.9	17.3	10.4
- низький (n=892)	48.8	29.6	21.6	54.5	27.0	18.5	41.6
- середній (n=665)	54.0	29.5	16.5	56.5	30.2	13.3	36.9
- високий (n=135)	57.1	38.1	4.8	62.1	35.0	2.9	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Населення ОТГ має суперечливі думки щодо можливих наслідків надання місцевим органам влади додаткових повноважень: 35% очікують прискорення розвитку громади, 14% – на прискорення розвитку країни, 11% і 10% очікують на зменшення корупції у, відповідно, громаді і країні в цілому (Діаграма 2.6.3). Водночас 22% вважають, що це призведе до зростання корупції в громаді, 11.5% – до формування замкненої і фактично непідконтрольної місцевої влади, а 8% очікують на зростання корупції в країні в цілому. **У цілому, один з позитивних наслідків очікують 54%, а один з негативних – 35% населення.** Причому, жителі ОТГ дещо більш оптимістичні, ніж жителі України загалом, серед яких 49% мають одне з позитивних очікувань і 36% – одне з негативних.

Діаграма 2.6.3

На Вашу думку, до чого з переліченого в першу чергу приведе надання додаткових повноважень та ресурсів органам місцевого самоврядування громади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.6.4 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.6.5 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.6.4

На Вашу думку, до чого з переліченого в першу чергу приведе надання додаткових повноважень та ресурсів органам місцевого самоврядування громади?
(% серед усіх респондентів)

% у рядку	До прискореного розвитку громади	До зростання корупції в громаді	До прискореного розвитку країни	До формування не підконтрольної місцевої влади	До зниження корупції в громаді	До зниження корупції в країні	До зростання корупції в країні	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	39.2	22.3	15.8	8.4	12.3	10.7	7.7	0.4	15.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	36.3	22.4	16.0	8.1	12.8	12.0	8.3	0.3	15.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	47.3	21.9	15.3	9.1	10.7	7.2	6.1	0.6	15.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	32.0	22.2	13.1	14.3	9.2	9.8	7.6	0.7	20.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	29.8	24.8	11.9	12.8	8.7	10.3	9.3	0.9	22.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	35.1	18.4	14.8	16.4	9.9	8.9	5.4	0.5	17.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	39.3	20.7	14.6	6.2	15.8	10.7	9.2	0.0	14.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	37.3	22.7	13.6	5.0	17.0	11.4	10.2	0.0	13.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	45.1	14.6	17.8	10.0	12.0	8.7	6.3	0.0	15.7

% у рядку	До прискореного розвитку								
	громади	До зростання корупції в громаді	країни	До формування не підконтрольної місцевої влади	До зниження корупції в громаді	До зниження корупції в країні	До зростання корупції в країні	Інше	Важко сказати / Відмова
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	31.0	20.5	12.2	14.3	9.7	11.5	6.7	0.6	20.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	28.4	22.7	10.8	12.8	8.1	12.9	7.9	0.8	24.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	34.8	17.4	14.3	16.5	12.1	9.4	4.9	0.4	14.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	39.1	24.4	17.4	11.3	7.5	10.7	5.7	0.9	17.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	34.9	21.9	19.4	12.7	6.9	12.8	5.7	0.8	18.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	50.1	30.9	12.2	7.9	9.2	5.4	5.9	1.4	14.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	33.1	24.1	14.1	14.2	8.5	7.7	8.8	0.8	21.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	31.5	27.3	13.2	12.8	9.4	7.3	10.8	1.0	21.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	35.4	19.6	15.3	16.3	7.3	8.3	5.9	0.7	21.4

Таблиця 2.6.5

На Вашу думку, до чого з переліченого в першу чергу приведе надання додаткових повноважень та ресурсів органам місцевого самоврядування громади?

(% серед усіх респондентів)

% у рядку	До прискореного розвитку громади	До зростання корупції в громаді	До прискореного розвитку країни	До формування не підконтрольної місцевої влади	До зниження корупції в громаді	До зниження корупції в країні	До зростання корупції в країні	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому									
- Західний регіон (n=800)	37.0	16.2	17.5	12.4	12.3	11.7	7.9	1.2	20.1
- Центральний регіон (n=600)	31.5	11.8	15.2	11.6	12.7	10.6	7.9	0.2	20.7
- Південний регіон (n=500)	45.5	47.1	10.1	6.3	7.9	8.1	5.1	0.0	7.7
- Східний регіон (n=100)	9.2	24.1	4.8	23.0	0.1	6.0	14.2	0.0	31.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році									
- Західний регіон (n=260)	36.7	12.9	15.4	11.9	17.5	15.1	5.1	1.1	19.4
- Центральний регіон (n=380)	32.3	12.1	15.6	9.1	13.5	12.3	8.2	0.0	19.9
- Південний регіон (n=300)	44.9	40.7	10.5	5.4	9.4	7.7	6.0	0.0	9.0
- Східний регіон (n=60)	8.8	29.6	3.0	29.6	0.0	0.0	24.4	0.0	23.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році									
- Західний регіон (n=540)	37.3	18.3	18.9	12.7	9.1	9.7	9.6	1.3	20.5
- Центральний регіон (n=220)	29.1	10.9	14.2	18.5	10.4	5.9	7.2	0.9	22.9
- Південний регіон (n=200)	46.5	57.9	9.4	7.8	5.4	8.6	3.5	0.0	5.4
- Східний регіон (n=40)	9.8	16.6	7.4	13.8	0.2	14.3	0.0	0.0	41.2

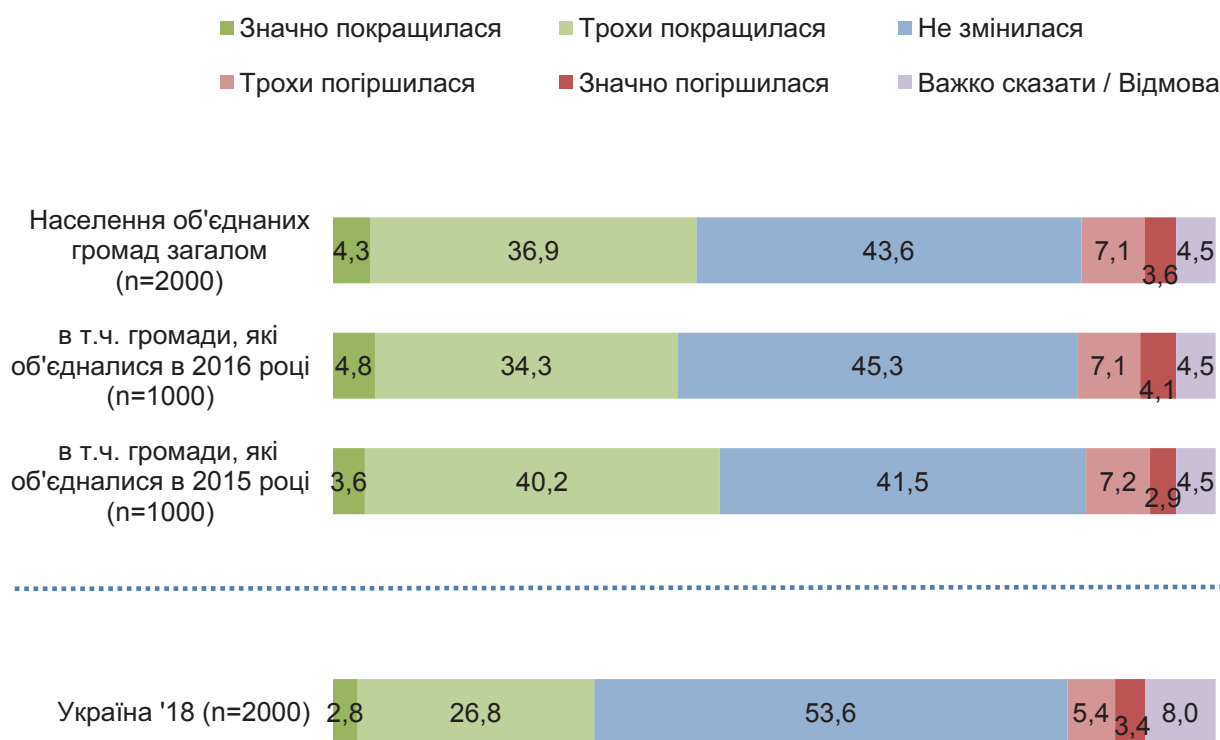
2.7 Динаміка якості послуг, які надаються у громаді

Третина жителів громад (41%) говорять, що за останній рік якість надання послуг покращилася (Діаграма 2.7.1). При цьому, серед жителів громад, які об'єдналися в 2015 році таких – 44%. Серед населення України загалом менше людей, які відзначають покращення якості послуги – 30%.

Діаграма 2.7.1

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

Якщо минулого року серед жителів громад 35% говорили про покращення послуг, то тепер – 41% (Діаграма 2.7.2). Частка тих, хто говорить про погіршення, не змінилася – 11%.

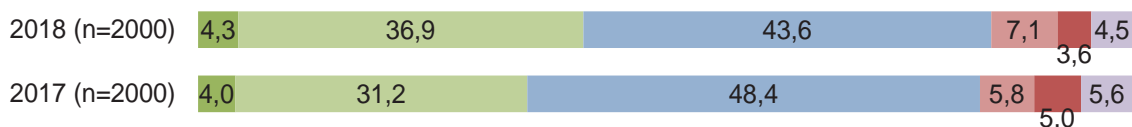
Діаграма 2.7.2

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

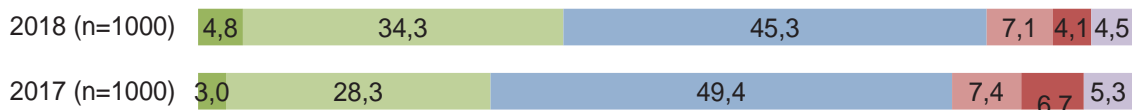
(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Значно покращилася ■ Трохи покращилася ■ Не змінилася
- Трохи погіршилася ■ Значно погіршилася ■ Важко сказати / Відмова

У цілому

ОТГ, створені в 2016 році

ОТГ, створені в 2015 році

В Таблиці 2.7.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.7.2 – у регіональному розрізі. Навіть серед сіл, які не стали центрами громад, 37% говорять про покращення послуг.

Таблиця 2.7.1

**Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються
у Вашій громаді?**
(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращилася	Не змінилися	Погіршилася	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	45.9	42.9	7.6	3.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	43.3	45.4	8.7	2.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	53.4	36.0	4.4	6.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	36.9	44.2	13.5	5.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	34.0	44.1	17.1	4.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	41.2	44.4	8.5	6.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	42.2	45.9	9.5	2.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	40.3	47.6	11.1	1.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	47.9	40.9	4.9	6.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	36.1	44.7	12.7	6.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	35.0	43.9	14.5	6.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	37.7	45.9	10.2	6.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	51.0	38.8	5.0	5.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	47.5	42.3	5.4	4.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	60.1	30.0	3.7	6.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	37.9	43.7	14.5	3.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	32.7	44.5	20.1	2.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	45.4	42.6	6.4	5.6

Таблиця 2.7.2

**Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються
у Вашій громаді?**

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращилася	Не змінилися	Погіршилася	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	42.7	37.6	12.8	6.9
- Центральний регіон (n=600)	38.9	47.8	10.1	3.2
- Південний регіон (n=500)	51.2	42.3	5.0	1.4
- Східний регіон (n=100)	8.2	66.2	20.4	5.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	38.8	37.8	13.4	10.0
- Центральний регіон (n=380)	40.7	46.9	9.6	2.8
- Південний регіон (n=300)	45.6	47.9	5.7	0.7
- Східний регіон (n=60)	6.4	57.3	31.5	4.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	45.1	37.5	12.4	5.0
- Центральний регіон (n=220)	33.8	50.3	11.5	4.4
- Південний регіон (n=200)	60.7	32.9	3.9	2.5
- Східний регіон (n=40)	10.7	78.6	4.9	5.8

В Таблиці 2.7.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 2.7.3

Як за останній рік, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Покращилася ☺	Не змінилися ☹	Погіршилася ☹	Важко сказати / Відмова ?	Потенціал верстви* ⚡
Стать					
- чоловік (n=845)	43.3	41.2	11.3	4.2	45.8
- жінка (n=1155)	39.4	45.6	10.3	4.7	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=221)	42.7	36.8	13.9	6.7	18.8
- 30-44 років (n=497)	43.1	44.8	9.5	2.6	27.8
- 45-59 років (n=630)	41.6	46.6	9.1	2.7	25.7
- 60+ років (n=652)	37.7	44.4	11.4	6.5	27.6
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=176)	36.4	43.3	13.3	7.0	8.5
- повна середня (n=704)	37.4	48.0	9.5	5.1	33.5
- середня спеціальна (n=606)	44.5	41.9	10.1	3.5	31.0
- вища (n=493)	44.0	39.3	12.6	4.1	26.1
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	41.8	43.7	11.8	2.7	19.1
- службовець (n=146)	50.7	40.2	7.7	1.4	7.8
- спеціаліст (n=186)	49.5	37.3	10.1	3.0	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	42.5	49.9	6.4	1.2	6.1
- домогосподарка (n=210)	30.8	54.2	9.7	5.2	10.9
- на пенсії (n=728)	38.6	44.0	11.4	6.0	31.1
- безробітний (n=179)	43.9	38.8	11.7	5.6	8.8
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=232)	23.3	55.7	14.4	6.6	10.4
- низький (n=892)	40.1	46.1	8.8	5.0	41.6
- середній (n=665)	45.1	39.9	11.9	3.1	36.9
- високий (n=135)	57.9	29.6	10.8	1.7	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

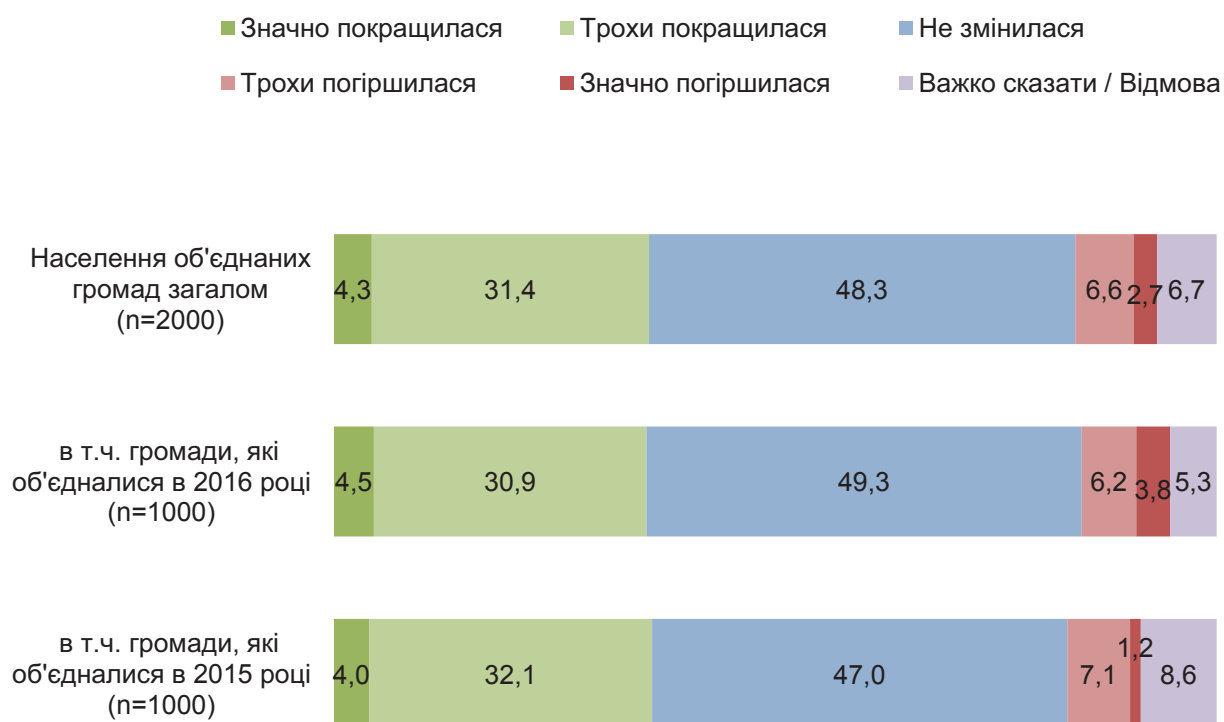
** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Респондентам також ставилося окреме запитання про динаміку якості послуг в період після створення об'єднаної громади. В такому випадку 36% відзначають покращення якості надання послуг (погіршення – лише 9%) (Діаграма 2.7.3).

Діаграма 2.7.3

Як з моменту входження Вашого міста / селища / села в об'єднану територіальну громаду, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

Порівняно з 2017 роком оцінки населення практично не змінилися (Діаграма 2.7.4).

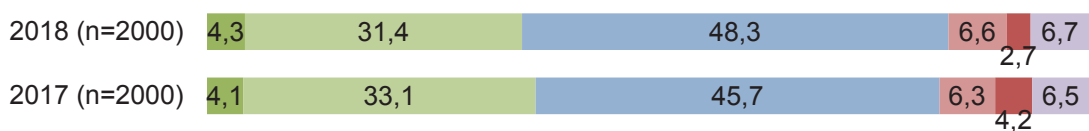
Діаграма 2.7.4

Як з моменту входження Вашого міста / селища / села в об'єднану територіальну громаду, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

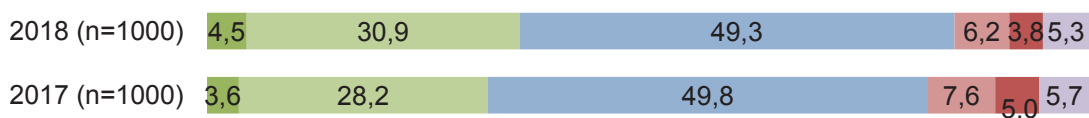
(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

- Значно покращилася ■ Трохи покращилася ■ Не змінилася
- Трохи погіршилася ■ Значно погіршилася ■ Важко сказати / Відмова

У цілому

ОТГ, створені в 2016 році

ОТГ, створені в 2015 році

В Таблиці 2.7.4 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів.

Таблиця 2.7.4

Як з моменту входження Вашого міста / селища / села в об'єднану територіальну громаду, у цілому, змінилася якість послуг, які надаються у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращилася ☺	Не змінилися ☹	Погіршилася ☹	Важко сказати / Відмова ?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	41.4	46.4	6.0	6.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	39.5	48.4	6.7	5.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	46.9	40.9	4.1	8.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	30.6	50.0	12.2	7.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	25.4	52.6	15.4	6.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	38.0	46.2	7.5	8.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	38.6	50.6	7.6	3.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	35.6	52.9	8.9	2.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	47.4	43.7	3.7	5.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	32.4	48.1	12.3	7.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	29.6	49.6	13.8	7.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	36.4	45.9	10.3	7.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	45.4	40.7	3.9	10.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	45.0	42.0	3.6	9.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	46.4	37.4	4.5	11.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	28.4	52.2	12.0	7.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	20.5	56.1	17.3	6.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	39.8	46.6	4.2	9.3

2.8 Фактори, які мають враховуватися реформаторами

У цілому, на думку жителів ОТГ в першу чергу реформатори мають враховувати **думку громадськості через депутатів місцевих рад** (69% вважають, що їхню думку мають враховувати, а 45.5% вважають, що їхню думку найбільш важливою), та **думку експертів** (63% і 14%) (Діаграма 2.8.1).

Таблиця 2.8.1

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Населення об'єднаних громад загалом (n=2000)		Громади, які об'єдналися в 2016 році (n=1000)		Громади, які об'єдналися в 2015 році (n=1000)		Населення України загалом (n=2000)	
	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1	Топ-3	№1
Думка громадськості через депутатів місцевих рад та сільських, селищних і міських голів	69.4	45.5	73.2	48.9	64.7	41.2	68.4	40.6
Думка фахових експертів та вчених	62.8	14.3	63.6	13.3	61.7	15.5	64.1	15.7
Думка громадськості через лідерів громадянського руху, громадських організацій	45.1	12.8	47.2	12.9	42.4	12.7	56.0	20.0
Вітчизняний досвід та поради практиків	42.4	7.3	39.2	5.7	46.5	9.5	41.5	8.2
Іноземний досвід та рекомендації міжнародних організацій	37.8	8.8	39.9	9.1	35.0	8.5	36.5	7.3

В Таблиці 2.8.3а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.8.3а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.8.3а

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Один з топ-3 факторів, які мають враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	72.1	62.9	50.0	46.3	37.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	72.8	64.8	51.5	46.4	37.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	70.1	57.6	45.8	46.2	37.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	67.1	62.7	40.7	38.9	38.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	61.9	63.1	36.6	37.7	40.5
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	74.4	62.0	46.5	40.6	35.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	76.5	64.3	57.3	42.8	41.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	77.4	67.4	58.4	42.0	41.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	73.5	54.9	53.7	45.2	41.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	70.0	63.0	37.6	35.7	38.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	65.7	62.8	28.4	34.5	36.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	76.1	63.3	50.4	37.5	41.4

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	66.1	61.0	40.0	51.2	31.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	66.2	61.1	41.5	52.7	31.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	65.9	60.9	36.1	47.4	32.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	63.6	62.3	44.4	42.6	37.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	57.5	63.5	46.2	41.5	44.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	72.4	60.5	41.8	44.3	27.8

Таблиця 2.8.36

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Фактор №1, який має враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	47.1	13.8	14.1	9.5	8.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	47.1	15.0	13.4	9.2	8.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	47.2	10.4	16.2	10.3	8.0

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	44.0	14.7	11.6	5.5	9.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	40.1	16.4	9.7	4.8	12.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	49.7	12.4	14.3	6.4	5.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	49.8	12.6	16.1	8.2	9.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	50.6	13.5	15.2	7.3	9.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	47.4	9.9	18.9	10.7	7.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	48.0	14.0	9.8	3.2	9.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	45.8	13.6	5.9	2.2	11.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	51.2	14.5	15.2	4.6	6.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	43.5	15.4	11.4	11.2	6.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	42.2	17.1	10.8	11.8	5.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	46.8	11.0	12.9	9.7	8.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	39.3	15.6	13.8	8.1	10.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	33.4	19.6	14.1	7.8	13.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	47.8	9.8	13.2	8.4	5.2

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Один з топ-3 факторів, які мають враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	64.3	57.3	43.5	31.3	45.9
- Центральний регіон (n=600)	62.9	57.4	54.0	37.5	42.1
- Південний регіон (n=500)	87.3	77.7	33.5	65.6	24.3
- Східний регіон (n=100)	71.2	71.8	52.3	55.8	12.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	68.5	57.6	45.5	25.4	52.6
- Центральний регіон (n=380)	64.1	59.0	53.5	33.9	44.0
- Південний регіон (n=300)	87.9	73.8	36.8	57.4	28.0
- Східний регіон (n=60)	92.7	78.8	54.5	60.6	7.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	61.7	57.1	42.2	35.0	41.8
- Центральний регіон (n=220)	59.8	52.9	55.5	47.8	36.9
- Південний регіон (n=200)	86.3	84.3	27.8	79.3	18.1
- Східний регіон (n=40)	41.4	62.2	49.2	49.1	18.5

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Фактор №1, який має враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	36.0	15.1	12.4	9.3	12.4
- Центральний регіон (n=600)	40.1	15.1	16.0	6.4	9.5
- Південний регіон (n=500)	67.1	9.3	11.9	5.0	3.9
- Східний регіон (n=100)	56.9	22.4	2.7	7.5	0.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	34.4	19.9	14.0	6.3	13.4
- Центральний регіон (n=380)	43.1	11.1	14.7	6.4	10.7
- Південний регіон (n=300)	68.6	8.9	11.7	2.7	4.2
- Східний регіон (n=60)	71.3	16.1	1.5	9.2	0.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	37.0	12.1	11.4	11.2	11.8
- Центральний регіон (n=220)	31.7	26.3	19.8	6.3	6.4
- Південний регіон (n=200)	64.6	9.9	12.3	8.9	3.5
- Східний регіон (n=40)	37.0	31.2	4.3	5.1	0.1

В Таблиці 2.8.5а і 2.8.5б дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.8.5а

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Один з топ-3 факторів, які мають враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації	Потенціал верстви*
Стать						
- чоловік (n=845)	69.4	63.5	46.7	41.3	41.4	45.8
- жінка (n=1155)	69.5	62.2	43.7	43.4	34.7	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=221)	68.3	64.2	44.4	36.3	47.5	18.8
- 30-44 років (n=497)	72.6	63.8	43.5	47.5	38.3	27.8
- 45-59 років (n=630)	68.6	62.1	46.0	42.5	42.0	25.7
- 60+ років (n=652)	67.8	61.4	46.3	41.4	26.6	27.6
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=176)	75.2	56.0	43.0	34.0	40.7	8.5
- повна середня (n=704)	70.6	61.2	41.8	45.2	34.0	33.5
- середня спеціальна (n=606)	67.6	66.8	49.6	47.0	33.8	31.0
- вища (n=493)	69.0	62.6	44.6	36.5	46.7	26.1
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	74.3	66.6	44.9	50.0	36.6	19.1
- службовець (n=146)	67.2	73.0	39.8	51.0	47.8	7.8
- спеціаліст (n=186)	75.2	65.0	43.4	45.8	38.0	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	69.2	64.4	46.8	28.4	43.3	6.1
- домогосподарка (n=210)	65.4	55.8	48.1	36.9	41.4	10.9
- на пенсії (n=728)	68.1	62.3	45.2	41.2	30.1	31.1
- безробітний (n=179)	74.6	56.3	46.8	35.6	43.1	8.8

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=232)	70.9	62.6	54.3	38.2	30.8	10.4
- низький (n=892)	66.3	59.9	44.9	42.1	32.8	41.6
- середній (n=665)	73.5	66.7	45.8	43.6	45.8	36.9
- високий (n=135)	68.9	64.1	35.5	47.5	43.4	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Як Ви вважаєте, що повинні враховувати реформатори в першу чергу для більш успішного проведення реформ?

Фактор №1, який має враховуватися

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Думка громадськості через депутатів місцевих рад	Думка фахових експертів та вчених	Думка громадськості через лідерів ГО	Вітчизняний досвід та поради практиків	Іноземний досвід та рекомендації	Потенціал верстви*
Стать						
- чоловік (n=845)	46.0	13.0	13.8	6.9	9.7	45.8
- жінка (n=1155)	45.1	15.4	11.9	7.7	8.2	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=221)	42.4	11.5	13.5	5.0	17.2	18.8
- 30-44 років (n=497)	48.4	15.0	14.1	6.1	7.6	27.8
- 45-59 років (n=630)	45.1	15.9	13.7	7.8	7.3	25.7
- 60+ років (n=652)	45.1	14.0	10.1	9.8	5.9	27.6
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=176)	42.1	9.3	11.4	9.5	12.2	8.5
- повна середня (n=704)	48.1	15.0	11.4	7.2	5.5	33.5
- середня спеціальна (n=606)	46.4	16.2	14.3	6.6	8.1	31.0
- вища (n=493)	42.7	12.6	13.4	7.8	12.9	26.1
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	49.9	15.3	16.3	4.4	6.5	19.1
- службовець (n=146)	43.3	15.7	12.3	7.9	15.2	7.8
- спеціаліст (n=186)	45.5	10.8	13.4	12.9	9.7	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	48.4	16.8	10.5	5.6	7.2	6.1
- домогосподарка (n=210)	40.4	16.1	12.7	7.5	10.6	10.9
- на пенсії (n=728)	44.9	14.1	10.5	9.2	6.6	31.1
- безробітний (n=179)	50.2	11.5	14.4	3.0	8.2	8.8
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=232)	44.0	15.1	12.2	10.2	6.4	10.4
- низький (n=892)	42.3	15.7	12.3	8.2	6.7	41.6
- середній (n=665)	47.9	13.9	14.2	5.9	12.1	36.9
- високий (n=135)	54.0	9.3	10.5	5.2	10.5	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.9 Провідники і опоненти реформи місцевого самоврядування і децентралізації

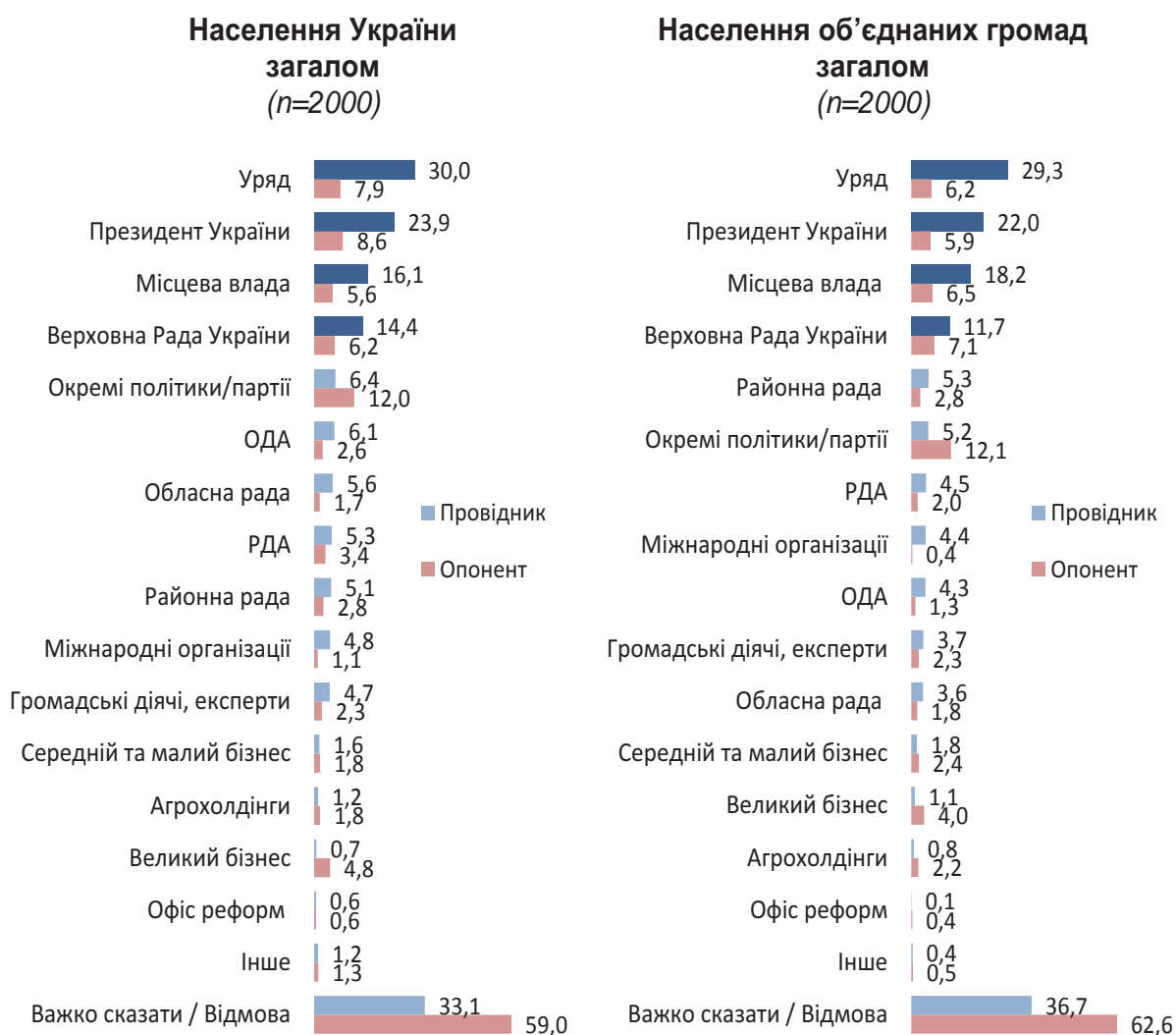
Найчастіше серед найбільших провідників реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади респондентами називався **Уряд (29%** респондентів обрали цей варіант) (Діаграма 2.9.1а-б). **При цьому Президента України дещо менше людей (22%) вважають одним з головних провідників реформи.** Ще 18% говорили про місцеву владу і 12% – про Верховну Раду. Третина респондентів не змогли відповісти на це запитання.

У випадку ж опонентів реформи 63% респондентів не змогли відповісти на запитання. Відносно ж найчастіше називалися окремі політики/партії (12%).

Діаграма 2.9.1

Хто, на Вашу думку, є найбільшими провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

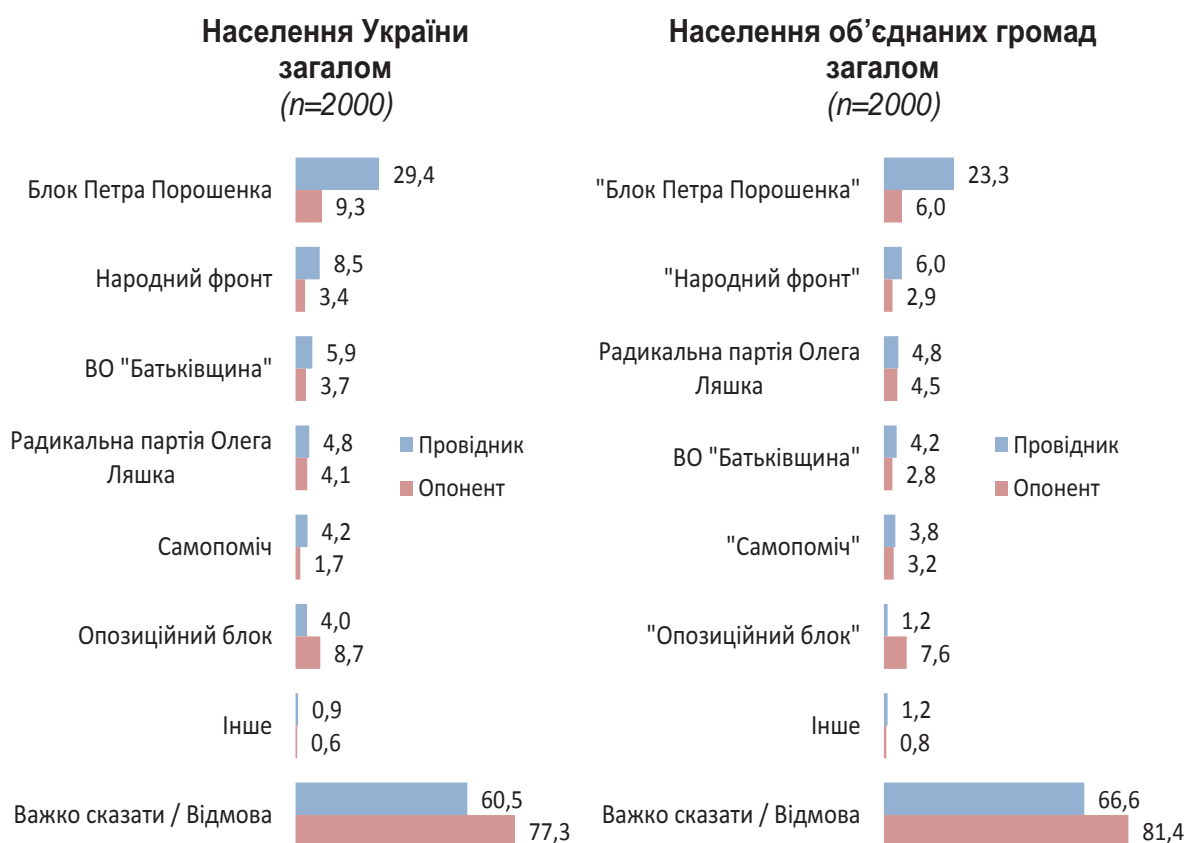
Більшість жителів громад не можуть сказати, які партії є провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування (67% завагалися з відповіддю у випадку провідників, 81% – у випадку опонентів) (Діаграма 2.9.2).

Водночас, у випадку провідників відносно найчастіше називався «Блок П. Порошенка» (23% вважають його провідником), інші партії називали не більше 6%. Водночас у випадку опонентів відносно найчастіше називався «Опозиційний блок» (8% українців вважають цю партію опонентом), інші партії обирали не більше 4.5% респондентів.

Діаграма 2.9.2

Вкажіть, які політичні партії (або їх представники) є найбільшими провідниками / опонентами реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

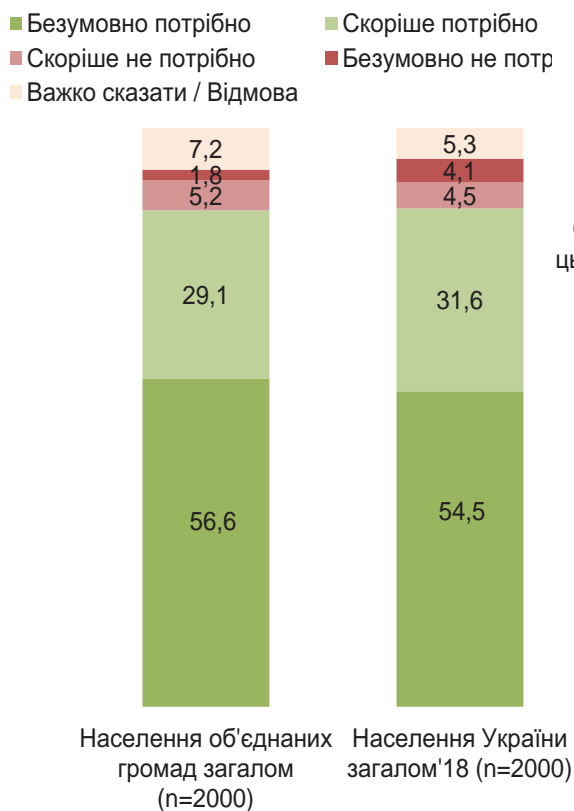
2.10 Встановлення нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування

Абсолютна більшість населення громад (**86%**) вважають, що **необхідно встановити державний нагляд** над законністю рішень органів місцевого самоврядування (Діаграма 2.10.1). Але при цьому думки щодо того, хто має здійснювати нагляд, розділилися: 36,5% говорять про прокуратуру, 32% – про спеціально створений орган виконавчої влади і 20% – про місцеву державну адміністрацію (до внесення змін до Конституції) чи префекта (після внесення змін до Конституції).

Діаграма 2.10.1а-б

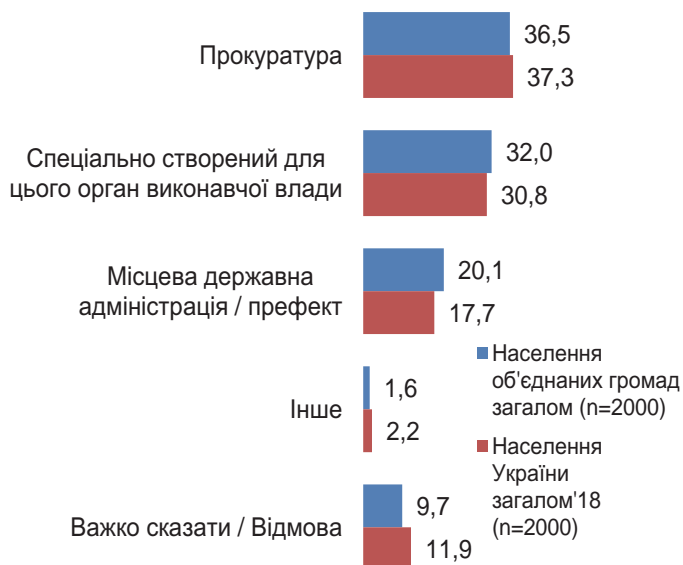
а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування?

(% серед усіх респондентів)

б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, які вважають нагляд скоріше або безумовно потрібним або скоріше не потрібним)

На Діаграмі 2.10.2а-б дані наведені серед окремо громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках.

Діаграма 2.10.2а-б

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування?

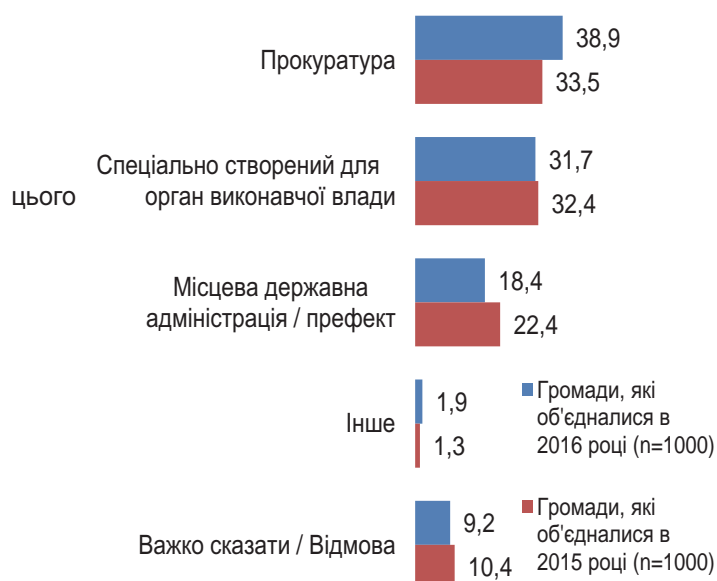
(% серед усіх респондентів)

- Безумовно потрібно
- Скоріше потрібно
- Скоріше не потрібно
- Безумовно не потрібно
- Важко сказати / Відмова

б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, які вважають нагляд скоріше або безумовно потрібним або скоріше не потрібним)

В Таблиці 2.10.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.10.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.10.1

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування? / б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати					
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	84.1	10.3	5.7	34.2	32.9	20.8	1.1	11.1	
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	81.9	12.0	6.1	32.4	33.0	21.4	1.3	11.9	
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	90.0	5.5	4.4	39.2	32.4	19.0	0.4	9.0	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	87.2	4.1	8.6	38.7	31.2	19.5	2.2	8.5	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	86.1	4.2	9.7	41.3	30.9	15.9	2.9	9.1	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	88.8	4.1	7.1	35.0	31.7	24.5	1.2	7.7	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році									
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	88.5	8.0	3.6	35.3	33.2	20.0	1.0	10.5	
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	87.3	8.9	3.8	33.9	34.0	20.1	1.2	10.8	
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	92.1	5.1	2.8	39.4	31.1	19.9	0.3	9.4	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	86.6	5.1	8.3	42.3	30.1	16.7	2.8	8.0	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	85.8	5.4	8.8	44.3	32.6	11.4	3.9	7.7	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	87.6	4.8	7.6	39.6	26.6	24.1	1.4	8.3	

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати				
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	78.0	13.5	8.5	32.6	32.3	21.9	1.2	12.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	74.3	16.3	9.3	29.9	31.5	23.5	1.5	13.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	87.5	6.0	6.4	39.0	34.2	17.9	0.4	8.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	88.0	2.9	9.0	34.3	32.5	22.7	1.3	9.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	86.5	2.7	10.9	37.8	28.8	21.1	1.7	10.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	90.3	3.3	6.4	29.5	37.7	25.0	0.9	7.0

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування? / б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати					
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому									
- Західний регіон (n=800)	80.7	5.7	13.6	23.0	37.4	26.4	1.6	11.6	
- Центральний регіон (n=600)	83.2	12.5	4.4	28.4	40.7	20.8	0.8	9.3	
- Південний регіон (n=500)	96.5	2.6	0.9	63.3	17.3	11.3	3.1	4.9	
- Східний регіон (n=100)	92.7	4.7	2.6	54.9	14.4	12.9	0.0	17.7	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році									
- Західний регіон (n=260)	79.8	7.2	13.0	25.5	40.6	22.2	2.1	9.6	
- Центральний регіон (n=380)	85.9	9.1	5.0	29.6	40.3	20.1	0.8	9.1	
- Південний регіон (n=300)	95.9	3.1	1.0	61.6	13.1	15.4	3.9	5.9	
- Східний регіон (n=60)	97.6	0.9	1.5	55.2	19.2	5.4	0.0	20.2	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році									
- Західний регіон (n=540)	81.3	4.8	13.9	21.3	35.4	29.0	1.4	12.9	
- Центральний регіон (n=220)	75.6	21.7	2.7	24.8	41.8	22.7	0.8	9.9	
- Південний регіон (n=200)	97.4	1.8	0.9	66.2	24.3	4.5	1.9	3.1	
- Східний регіон (n=40)	85.9	10.0	4.1	54.6	7.7	23.5	0.0	14.2	

В Таблиці 2.10.3 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.10.3

а. Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно встановити державний нагляд над законністю рішень органів місцевого самоврядування? / б. А який орган має здійснювати державний нагляд?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати					Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова	
Стать									
- чоловік (n=845)	87.6	6.3	6.2	39.0	30.9	19.9	1.6	8.5	45.8
- жінка (n=1155)	84.2	7.7	8.1	34.4	33.0	20.2	1.6	10.8	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=221)	87.0	7.4	5.6	34.4	32.7	22.6	0.0	10.2	18.8
- 30-44 років (n=497)	84.5	7.3	8.2	40.0	34.3	16.1	1.4	8.3	27.8
- 45-59 років (n=630)	85.7	6.7	7.5	35.8	30.9	20.2	2.2	10.9	25.7
- 60+ років (n=652)	86.1	6.7	7.1	35.2	30.3	22.3	2.5	9.8	27.6
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=176)	82.2	10.1	7.7	31.3	26.1	36.5	1.2	4.9	8.5
- повна середня (n=704)	90.3	4.1	5.6	39.2	29.5	16.9	2.2	12.2	33.5
- середня спеціальна (n=606)	86.2	8.5	5.3	37.5	33.6	19.8	1.6	7.5	31.0
- вища (n=493)	80.5	8.1	11.4	34.4	34.7	19.1	1.2	10.7	26.1
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	85.8	11.2	3.0	43.5	26.4	20.9	0.0	9.2	19.1
- службовець (n=146)	83.7	10.8	5.5	29.3	47.3	12.0	1.8	9.5	7.8
- спеціаліст (n=186)	84.7	4.5	10.8	35.1	33.2	17.1	1.9	12.7	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	88.1	1.8	10.1	36.7	31.5	27.1	1.2	3.5	6.1
- домогосподарка (n=210)	85.4	9.1	5.5	35.9	32.5	21.5	0.8	9.3	10.9
- на пенсії (n=728)	86.5	6.5	7.0	36.2	29.6	21.9	2.4	9.9	31.1
- безробітний (n=179)	88.1	3.9	8.0	35.0	34.4	18.2	3.9	8.5	8.8

100% у рядку	Потреба у встановленні нагляду			Хто має контролювати					Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Спеціальний орган	Прокуратура	Місцева адміністрація / префект	Інше	Важко сказати / Відмова	
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=232)	89.4	7.3	3.3	37.6	29.4	20.0	3.1	9.8	10.4
- низький (n=892)	86.9	5.5	7.6	37.0	34.2	17.1	0.8	10.8	41.6
- середній (n=665)	83.5	10.1	6.5	36.5	28.7	24.1	1.6	9.0	36.9
- високий (n=135)	86.3	1.1	12.6	38.1	34.6	21.4	0.0	5.9	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

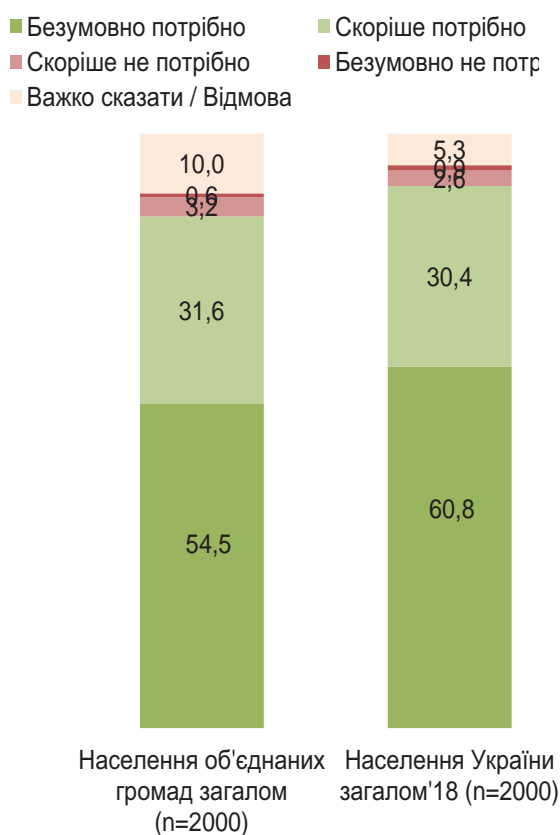
** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Також **86%** респондентів дотримуються думки, що потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень (Діаграма 2.10.2а-б). Щодо того, який орган має ухвалювати рішення щодо дострокового припинення повноважень, то думки також розділилися: 36% вважають, що має бути проведений референдум, 18% покладаються відповідальність на суд, 18% – на місцеву державну адміністрацію / префекта. Меншість назвали органи центральної влади: 5.5% назвали Верховну Раду, 4% – Уряд, 2% – Президента.

Діаграма 2.10.3а-б

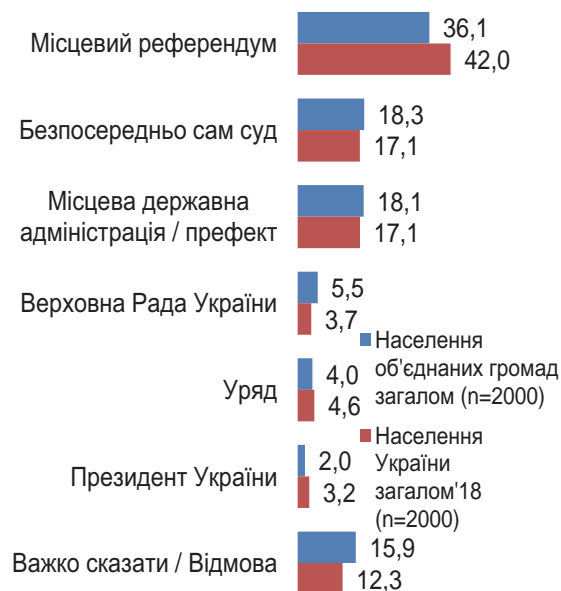
а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови?

(% серед усіх респондентів)

б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед усіх респондентів)

На Діаграмі 2.10.4а-б дані наведені серед окремо громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках.

Діаграма 2.10.4а-б

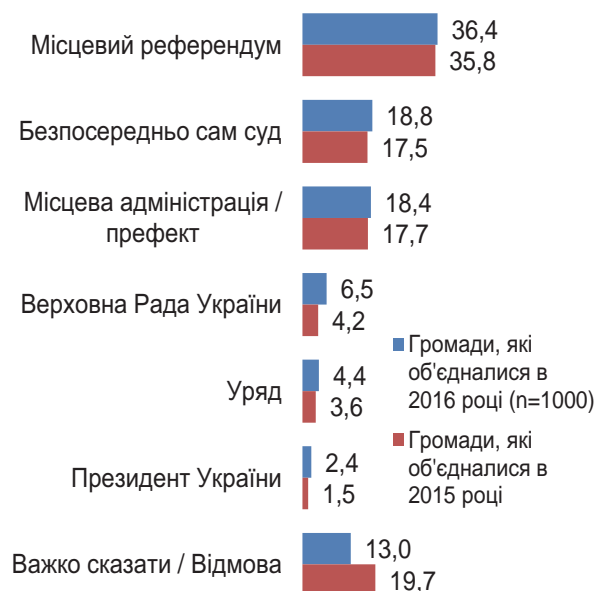
а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови?

(% серед усіх респондентів)

б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.10.4а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.10.5а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.10.4а-б

а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови? / б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення							
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Референдум	Суд	Місцева адміністрація / префект	ВРУ	Уряд	Президент	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому											
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	87.4	5.5	7.1	39.9	16.1	17.9	6.7	4.1	2.6	12.8	
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	86.5	6.1	7.4	40.8	15.7	16.5	7.0	4.3	2.6	13.1	
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	90.0	3.6	6.3	37.7	17.1	21.9	5.6	3.5	2.6	11.7	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	84.9	2.4	12.7	32.8	20.2	18.3	4.4	4.0	1.5	18.8	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	83.9	2.4	13.6	33.8	20.6	15.0	3.2	5.1	1.7	20.7	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	86.2	2.5	11.3	31.4	19.7	22.9	6.2	2.5	1.2	16.1	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році											
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	89.3	5.0	5.7	39.3	14.9	21.2	8.1	3.8	3.6	9.2	
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	88.2	5.7	6.2	41.7	14.3	19.8	8.0	4.0	3.7	8.6	

	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення							
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Референдум	Суд	Місцева адміністрація / префект	ВРУ	Уряд	Президент	Важко сказати / Відмова	
100% у рядку											
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	92.9	3.1	4.0	31.9	16.7	25.3	8.4	3.0	3.4	11.2	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	85.6	2.7	11.8	33.7	22.7	15.8	5.0	5.1	1.2	16.6	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	87.1	2.5	10.4	39.0	22.4	12.4	3.2	6.8	1.3	15.0	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	83.4	2.9	13.7	26.2	23.1	20.6	7.5	2.6	1.1	19.0	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році											
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	84.8	6.1	9.1	40.9	17.8	13.3	4.7	4.5	1.2	17.6	
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	84.2	6.8	9.0	39.4	17.8	11.7	5.7	4.7	1.0	19.6	
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	86.5	4.3	9.2	44.7	17.5	17.6	2.2	4.0	1.6	12.4	
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	84.1	2.2	13.8	31.7	17.3	21.2	3.8	2.8	1.8	21.4	
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	80.3	2.3	17.4	27.7	18.4	18.2	3.1	3.1	2.2	27.3	
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	89.5	1.9	8.5	37.5	15.7	25.6	4.8	2.4	1.3	12.8	

Таблиця 2.10.5а-б

а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови? / б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення							
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Референдум	Суд	Місцева адміністрація / префект	ВРУ	Уряд	Президент	Важко сказати / Відмова	
Об'єднані територіальні громади в цілому											
- Західний регіон (n=800)	77.6	3.5	18.9	28.3	20.9	18.6	3.6	3.2	1.4	24.0	
- Центральний регіон (n=600)	88.4	5.9	5.7	36.5	18.0	19.4	6.6	4.8	3.8	11.0	
- Південний регіон (n=500)	95.8	1.6	2.6	46.1	15.5	18.1	7.9	5.7	1.3	5.3	
- Східний регіон (n=100)	95.2	3.9	0.9	49.9	12.4	8.4	3.7	0.6	0.0	25.0	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році											
- Західний регіон (n=260)	76.6	4.1	19.3	34.5	23.1	14.0	2.2	3.1	0.6	22.6	
- Центральний регіон (n=380)	88.3	5.3	6.4	35.9	19.9	18.6	6.6	4.5	4.3	10.3	
- Південний регіон (n=300)	95.2	1.8	2.9	30.8	16.5	26.3	12.0	6.8	2.0	5.6	
- Східний регіон (n=60)	97.8	0.7	1.5	67.9	3.7	6.7	3.3	1.0	0.0	17.4	
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році											
- Західний регіон (n=540)	78.2	3.1	18.7	24.4	19.6	21.5	4.5	3.2	1.9	24.9	
- Центральний регіон (n=220)	88.5	7.6	3.9	38.1	12.7	21.6	6.6	5.6	2.4	13.0	
- Південний регіон (n=200)	96.7	1.3	2.0	71.7	13.9	4.3	1.0	3.8	0.3	5.0	
- Східний регіон (n=40)	91.6	8.4	0.0	25.0	24.4	10.8	4.2	0.0	0.0	35.6	

В Таблиці 2.10.6 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.10.6а-б

а. На Вашу думку, потрібно чи не потрібно встановити відповідальність органів місцевого самоврядування за бездіяльність, що призвела до негативних наслідків, у вигляді дострокового припинення повноважень місцевої ради та сільського, селищного, міського голови? / б. Який орган, на Вашу думку, повинен приймати рішення щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, на підставі рішення суду?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення								Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Референдум	Суд	Місцева адміністрація / префект	ВРУ	Уряд	Президент	Важко сказати / Відмова		
Стать												
- чоловік (n=845)	87.4	3.4	9.2	36.6	17.4	18.2	6.4	4.2	1.7	15.5	45.8	
- жінка (n=1155)	85.0	4.3	10.8	35.8	19.0	18.0	4.7	3.9	2.3	16.3	54.2	
Вікові верстви												
- 18-29 років (n=221)	88.9	1.0	10.1	27.4	25.5	18.7	8.0	5.4	1.3	13.9	18.8	
- 30-44 років (n=497)	84.7	4.5	10.7	37.6	14.8	17.8	5.1	3.9	3.1	17.6	27.8	
- 45-59 років (n=630)	87.6	3.9	8.6	39.0	18.7	18.3	6.3	2.7	1.3	13.9	25.7	
- 60+ років (n=652)	84.1	5.1	10.7	38.1	16.4	17.8	3.5	4.6	2.0	17.6	27.6	
Освітні верстви												
- неповна середня і нижча (n=176)	75.1	6.5	18.4	27.0	17.4	29.4	7.0	2.5	2.0	14.7	8.5	
- повна середня (n=704)	89.1	2.1	8.7	36.9	17.9	18.2	5.7	4.3	1.5	15.5	33.5	
- середня спеціальна (n=606)	86.6	4.8	8.6	37.7	16.8	17.4	6.4	3.7	2.5	15.6	31.0	
- вища (n=493)	85.1	4.3	10.7	36.7	20.9	14.7	3.9	4.2	2.2	17.4	26.1	
Основний рід занять												
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	89.5	5.4	5.1	34.1	17.9	19.5	10.1	3.6	3.0	11.8	19.1	

100% у рядку	Потреба у встановленні відповідальності			Хто має ухвалювати рішення							Потенціал верстви*
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова	Референдум	Суд	Місцева адміністрація / префект	ВРУ	Уряд	Президент	Важко сказати / Відмова	
- службовець (n=146)	88.4	3.4	8.2	43.3	14.0	15.2	4.1	3.7	0.7	18.9	7.8
- спеціаліст (n=186)	81.6	4.7	13.7	48.2	18.5	13.9	2.9	1.7	1.4	13.5	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	91.0	0.5	8.5	26.2	31.5	13.6	4.7	2.1	1.8	20.1	6.1
- домогосподарка (n=210)	85.0	1.4	13.5	25.3	24.9	23.1	5.3	3.0	2.2	16.1	10.9
- на пенсії (n=728)	85.1	4.4	10.6	38.2	16.5	18.6	4.1	4.0	2.1	16.5	31.1
- безробітний (n=179)	83.7	5.1	11.1	36.2	13.8	22.6	5.4	5.4	1.9	14.7	8.8
Рівень добробуту родини**											
- дуже низький (n=232)	83.2	6.0	10.8	28.8	20.5	24.5	3.7	5.9	2.2	14.4	10.4
- низький (n=892)	89.0	2.5	8.6	41.8	15.4	16.4	5.5	2.8	1.9	16.2	41.6
- середній (n=665)	85.0	5.4	9.6	32.3	19.6	19.5	5.9	4.1	2.5	16.1	36.9
- високий (n=135)	86.5	1.1	12.4	40.3	22.3	9.8	7.9	2.2	1.0	16.4	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

2.11 Оцінка діяльності органів місцевого самоврядування

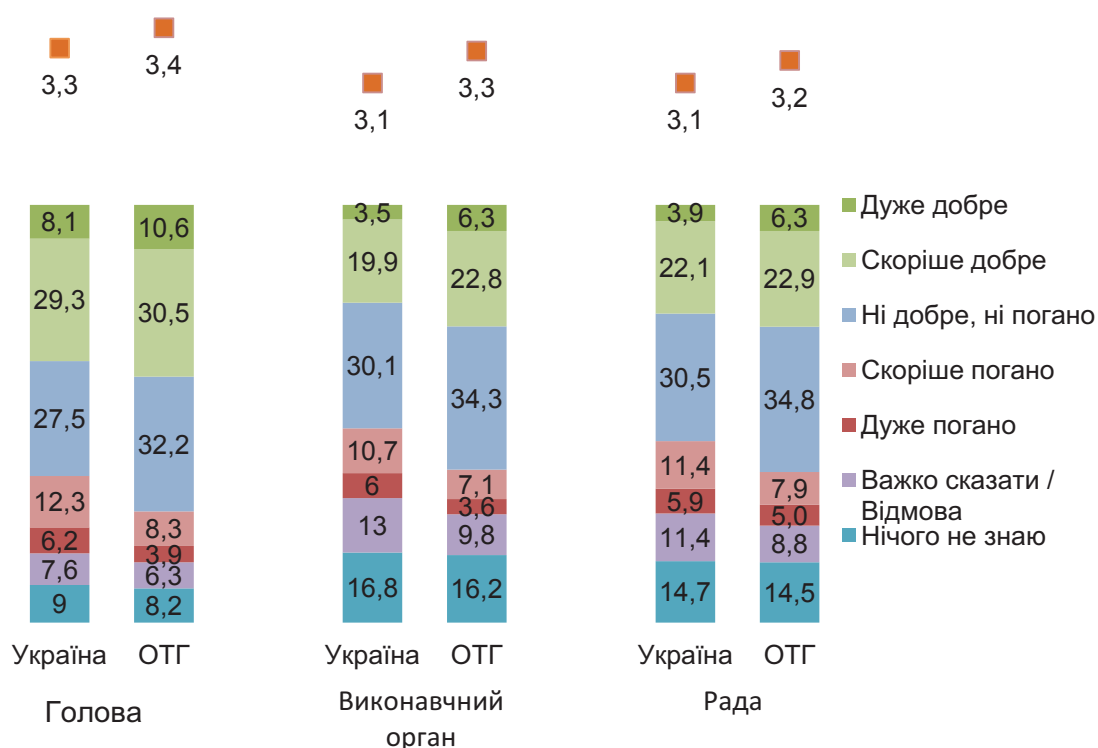
У середньому, за 5-бальною шкалою (де 1 означає «дуже погано», а 5 – «дуже добре») респонденти оцінюють свої органи влади **на 3.2-3.4 бали** (Діаграма 2.11.1). У цілому, жителі ОТГ трохи краще оцінюють свої органи влади, ніж населення України загалом.

Загалом, 41% позитивно оцінюють роботу голови (негативно – 11%), 29% – виконавчого органу (негативно – 11%), 29% – ради (негативно – 13%). Ще 32-35% вважають роботу «ні доброю, ні поганою». Тобто, оцінки є скоріше **позитивно-нейтральними**.

Діаграма 2.11.1

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

(% / середнє значення серед усіх респондентів)

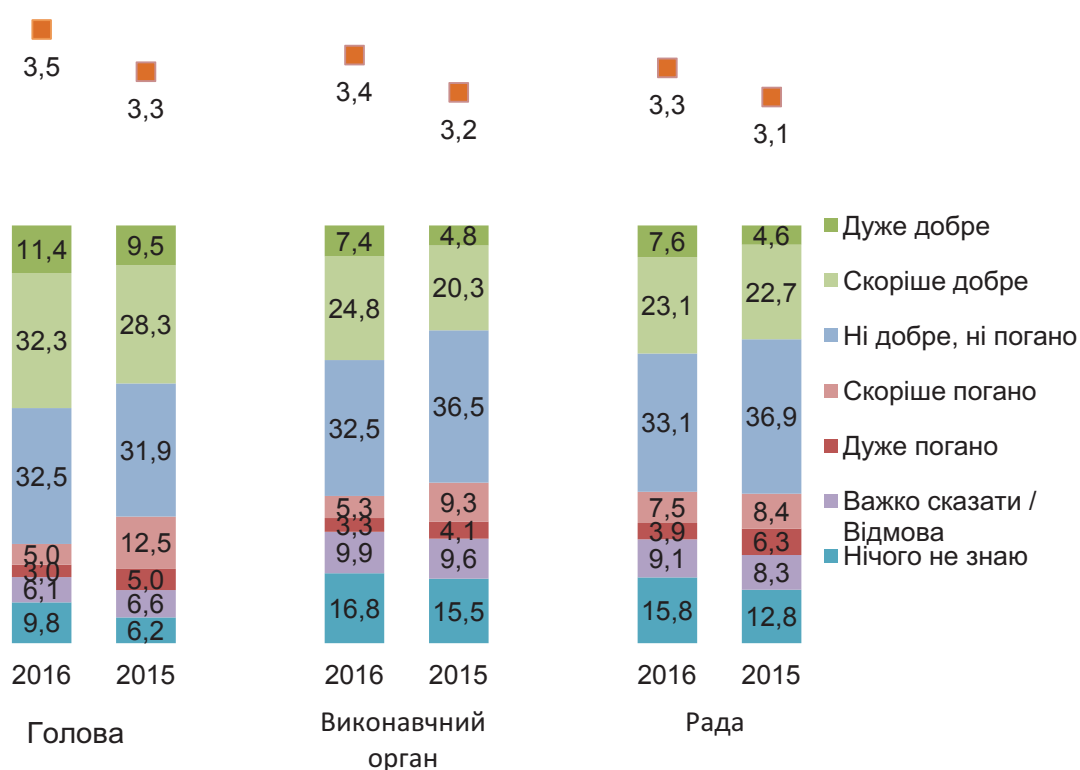

На Діаграмі 2.11.2а-б дані наведені серед окремо громад, які об'єдналися у 2015 і 2016 роках. Простежується тенденція до дещо вищих оцінок серед жителів ОТГ, об'єднаних у 2016 році.

Діаграма 2.11.2

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

(% / середнє значення серед усіх респондентів)

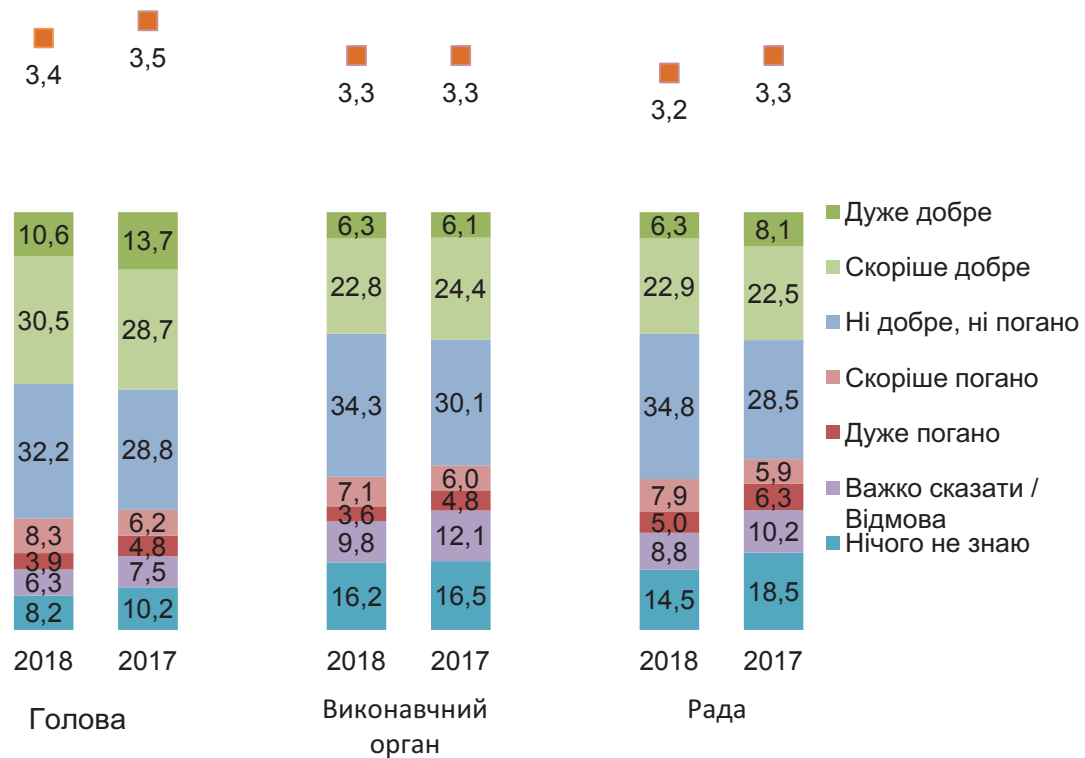

На Діаграмі 2.11.3 поточні оцінки порівнюються з оцінками місцевої влади за результатами опитування в 2017 році.

Діаграма 2.11.3

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

(% / середнє значення серед усіх респондентів)

В Таблиці 2.11.1а-в дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 2.11.2а-в – у регіональному розрізі.

Таблиця 2.11.1а

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Голова

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано 	Ні добре, ні погано 	Добре 	Важко сказати / Відмова ?	Нічого не знаю X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	8.7	33.9	42.8	6.8	7.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	8.8	35.3	40.7	7.1	8.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	8.2	30.2	48.8	6.0	6.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	15.3	30.7	39.6	5.8	8.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	17.4	29.6	36.6	6.5	9.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	12.3	32.4	44.0	4.8	6.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	7.4	34.8	43.4	6.5	8.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	7.2	35.3	42.5	6.9	8.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	8.1	33.2	45.9	5.2	7.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	8.4	30.4	44.0	5.6	11.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	7.3	27.4	44.7	6.6	14.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	9.9	34.6	43.1	4.4	8.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	10.4	32.8	42.0	7.2	7.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	11.2	35.2	38.0	7.3	8.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	8.3	26.6	52.3	7.1	5.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	23.5	31.1	34.4	6.0	5.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	29.3	32.1	27.1	6.5	5.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	15.1	29.7	45.0	5.3	4.8

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Виконавчий орган

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
100% у рядку	☹	☺	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	8.9	38.6	29.9	10.8	11.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	9.8	39.6	27.7	11.1	11.8
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	6.3	35.9	36.0	10.0	11.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	12.3	30.4	28.4	8.8	20.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	12.6	27.9	22.9	10.9	25.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	11.8	33.9	36.1	5.8	12.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	7.9	38.6	31.0	9.6	12.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	8.4	39.5	29.0	9.5	13.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	6.4	35.8	36.9	10.1	10.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	9.2	26.8	33.4	10.2	20.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	6.8	22.3	31.0	14.2	25.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	12.5	33.2	36.8	4.6	13.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	10.2	38.7	28.4	12.5	10.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	11.8	39.7	25.9	13.5	9.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	6.3	36.1	34.8	9.9	12.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	16.0	34.6	22.4	7.2	19.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	19.4	34.5	13.6	7.2	25.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	11.0	34.8	35.2	7.2	11.8

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Рада

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано 	Ні добре, ні погано 	Добре 	Важко сказати / Відмова ?	Нічого не знаю X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	9.9	39.2	29.0	9.7	12.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	10.2	40.8	27.1	9.4	12.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	9.1	34.5	34.2	10.4	11.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	15.4	30.9	29.3	8.0	16.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	16.9	29.4	24.5	9.5	19.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	13.4	33.0	36.1	5.7	11.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	10.9	38.5	28.9	9.4	12.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	11.2	39.8	27.6	8.3	13.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	9.9	34.8	32.6	12.8	9.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	11.9	27.9	32.3	8.8	19.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	10.4	24.5	30.1	11.7	23.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	14.0	32.7	35.4	4.8	13.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	8.6	40.1	29.1	10.0	12.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	8.9	42.4	26.4	11.0	11.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	8.0	34.2	36.1	7.5	14.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	19.6	34.4	25.7	6.9	13.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	24.5	35.0	17.9	7.0	15.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	12.6	33.4	37.0	6.8	10.2

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Голова

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
	☹	😐	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	16.4	26.2	41.8	6.6	8.9
- Центральний регіон (n=600)	9.2	32.7	43.3	7.4	7.5
- Південний регіон (n=500)	10.2	38.6	44.2	2.0	4.9
- Східний регіон (n=100)	6.5	45.9	16.0	13.3	18.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	5.3	25.9	45.9	8.7	14.2
- Центральний регіон (n=380)	8.4	31.3	47.1	7.0	6.1
- Південний регіон (n=300)	9.7	38.4	44.4	1.7	5.8
- Східний регіон (n=60)	9.2	45.5	11.9	5.6	27.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	23.4	26.5	39.2	5.4	5.6
- Центральний регіон (n=220)	11.3	36.4	32.8	8.3	11.2
- Південний регіон (n=200)	11.0	39.0	43.9	2.7	3.5
- Східний регіон (n=40)	2.9	46.3	21.6	24.0	5.1

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Виконавчий орган

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
	☹	☺	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	11.7	28.4	32.4	8.8	18.7
- Центральний регіон (n=600)	11.7	29.9	29.2	12.6	16.7
- Південний регіон (n=500)	8.7	50.8	28.9	5.4	6.1
- Східний регіон (n=100)	6.7	35.0	8.5	17.4	32.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	6.8	24.2	39.0	8.4	21.6
- Центральний регіон (n=380)	9.5	28.8	32.6	13.1	16.0
- Південний регіон (n=300)	9.2	47.1	29.9	6.1	7.8
- Східний регіон (n=60)	8.1	35.6	10.6	11.2	34.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	14.7	31.1	28.2	9.1	17.0
- Центральний регіон (n=220)	17.9	32.9	19.7	10.9	18.5
- Південний регіон (n=200)	7.9	57.2	27.3	4.2	3.4
- Східний регіон (n=40)	4.9	34.2	5.6	26.0	29.3

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Рада

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю
	☹	😐	☺	?	X
Об'єднані територіальні громади в цілому					
- Західний регіон (n=800)	16.3	31.7	30.3	6.9	14.8
- Центральний регіон (n=600)	12.4	29.6	30.4	11.5	16.1
- Південний регіон (n=500)	8.8	48.2	30.8	5.9	6.4
- Східний регіон (n=100)	6.7	32.9	10.6	17.4	32.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році					
- Західний регіон (n=260)	11.4	28.4	33.7	7.0	19.6
- Центральний регіон (n=380)	13.1	27.2	33.5	11.5	14.8
- Південний регіон (n=300)	9.5	47.6	27.9	7.0	7.9
- Східний регіон (n=60)	8.1	34.9	11.4	11.2	34.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році					
- Західний регіон (n=540)	19.5	33.8	28.2	6.8	11.8
- Центральний регіон (n=220)	10.6	36.4	21.9	11.5	19.6
- Південний регіон (n=200)	7.5	49.1	35.7	3.9	3.8
- Східний регіон (n=40)	4.9	30.2	9.6	26.0	29.3

Нижче в Таблиці 2.11.3а-в оцінка наведена серед окремих верств населення.

Таблиця 2.11.3а

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Голова

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано	Ні добре, ні погано	Добре	Важко сказати / Відмова	Нічого не знаю	Потенціал верстви*
	☹	😐	☺	?	X	
Стать						
- чоловік (n=845)	13.3	34.6	37.6	4.6	10.0	45.8
- жінка (n=1155)	11.2	30.3	44.1	7.7	6.7	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=221)	18.4	29.9	40.2	5.8	5.7	18.8
- 30-44 років (n=497)	14.3	35.9	37.4	5.5	6.9	27.8
- 45-59 років (n=630)	8.7	33.0	42.8	6.1	9.5	25.7
- 60+ років (n=652)	9.0	29.4	44.0	7.6	10.0	27.6
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=176)	9.6	34.1	41.0	2.4	13.0	8.5
- повна середня (n=704)	11.0	32.3	40.4	6.4	10.0	33.5
- середня спеціальна (n=606)	10.8	34.1	42.0	6.9	6.2	31.0
- вища (n=493)	16.6	29.3	40.8	6.5	6.8	26.1
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	10.5	37.9	39.8	3.4	8.3	19.1
- службовець (n=146)	10.4	31.2	44.7	6.5	7.2	7.8
- спеціаліст (n=186)	11.6	36.9	41.8	5.4	4.3	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	16.9	27.6	41.7	4.2	9.6	6.1
- домогосподарка (n=210)	15.1	35.9	34.0	9.6	5.3	10.9
- на пенсії (n=728)	9.4	29.2	45.2	6.6	9.6	31.1
- безробітний (n=179)	11.0	33.0	36.8	8.5	10.7	8.8
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=232)	10.6	29.9	38.8	7.1	13.5	10.4
- низький (n=892)	9.7	32.8	43.0	7.2	7.3	41.6
- середній (n=665)	13.2	34.0	41.3	4.5	6.9	36.9
- високий (n=135)	26.8	22.5	40.3	5.3	5.1	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Таблиця 2.11.16

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Виконавчий орган

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано ☹	Ні добре, ні погано ☺	Добре ☺	Важко сказати / Відмова ?	Нічого не знаю X	Потенціал верстви*
Стать						
- чоловік (n=845)	11.2	37.4	25.9	7.7	17.7	45.8
- жінка (n=1155)	10.2	31.6	31.7	11.5	14.9	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=221)	14.2	30.8	31.3	10.0	13.7	18.8
- 30-44 років (n=497)	12.7	36.2	28.2	8.2	14.7	27.8
- 45-59 років (n=630)	8.4	34.7	30.6	8.8	17.4	25.7
- 60+ років (n=652)	8.3	34.3	27.1	12.0	18.3	27.6
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=176)	7.6	38.5	26.6	6.1	21.2	8.5
- повна середня (n=704)	8.7	34.6	30.3	8.5	17.9	33.5
- середня спеціальна (n=606)	13.0	34.9	25.6	11.5	14.9	31.0
- вища (n=493)	11.8	31.4	32.3	10.2	14.3	26.1
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	10.2	36.7	26.4	7.9	18.7	19.1
- службовець (n=146)	9.1	29.5	37.4	4.7	19.3	7.8
- спеціаліст (n=186)	6.9	41.9	33.0	7.6	10.7	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	18.1	24.7	38.4	5.6	13.2	6.1
- домогосподарка (n=210)	14.6	34.6	25.8	10.6	14.4	10.9
- на пенсії (n=728)	8.0	33.9	27.0	12.7	18.4	31.1
- безробітний (n=179)	7.9	34.4	31.2	10.8	15.7	8.8
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=232)	9.5	32.0	26.2	12.5	19.8	10.4
- низький (n=892)	7.9	32.7	30.0	11.3	18.1	41.6
- середній (n=665)	12.6	37.7	29.1	7.1	13.4	36.9
- високий (n=135)	20.4	28.8	33.0	6.4	11.5	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Оцініть, будь ласка, у цілому роботу органів місцевого самоврядування у Вашому населеному пункті за 5-бальною шкалою, де 5 – «дуже добре», а 1 – «дуже погано».

Рада

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Погано ☹	Ні добре, ні погано 😐	Добре 😊	Важко сказати / Відмова ?	Нічого не знаю X	Потенціал верстви*
Стать						
- чоловік (n=845)	14.3	38.8	25.1	6.5	15.3	45.8
- жінка (n=1155)	11.6	31.4	32.5	10.7	13.8	54.2
Вікові верстви						
- 18-29 років (n=221)	15.6	38.3	27.3	9.2	9.7	18.8
- 30-44 років (n=497)	14.5	34.9	29.8	7.1	13.7	27.8
- 45-59 років (n=630)	11.8	35.5	29.5	8.3	14.9	25.7
- 60+ років (n=652)	10.3	31.7	29.4	10.6	18.1	27.6
Освітні верстви						
- неповна середня і нижча (n=176)	9.3	31.6	31.8	6.7	20.6	8.5
- повна середня (n=704)	10.6	34.3	30.5	8.8	15.8	33.5
- середня спеціальна (n=606)	15.5	34.5	28.3	8.4	13.3	31.0
- вища (n=493)	14.1	36.7	27.4	9.4	12.5	26.1
Основний рід занять						
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	13.6	35.2	28.8	7.1	15.3	19.1
- службовець (n=146)	13.5	32.3	33.4	3.7	17.1	7.8
- спеціаліст (n=186)	10.6	40.8	34.8	6.7	7.1	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	16.8	44.2	23.6	4.6	10.9	6.1
- домогосподарка (n=210)	16.9	30.2	27.5	11.5	13.9	10.9
- на пенсії (n=728)	9.9	31.9	30.1	10.2	17.9	31.1
- безробітний (n=179)	9.4	38.0	27.7	11.9	13.1	8.8
Рівень добробуту родини**						
- дуже низький (n=232)	13.5	26.5	25.8	12.3	21.9	10.4
- низький (n=892)	10.3	33.8	30.0	10.1	15.8	41.6
- середній (n=665)	15.1	36.7	30.5	5.9	11.8	36.9
- високий (n=135)	18.1	40.6	28.5	6.8	6.0	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

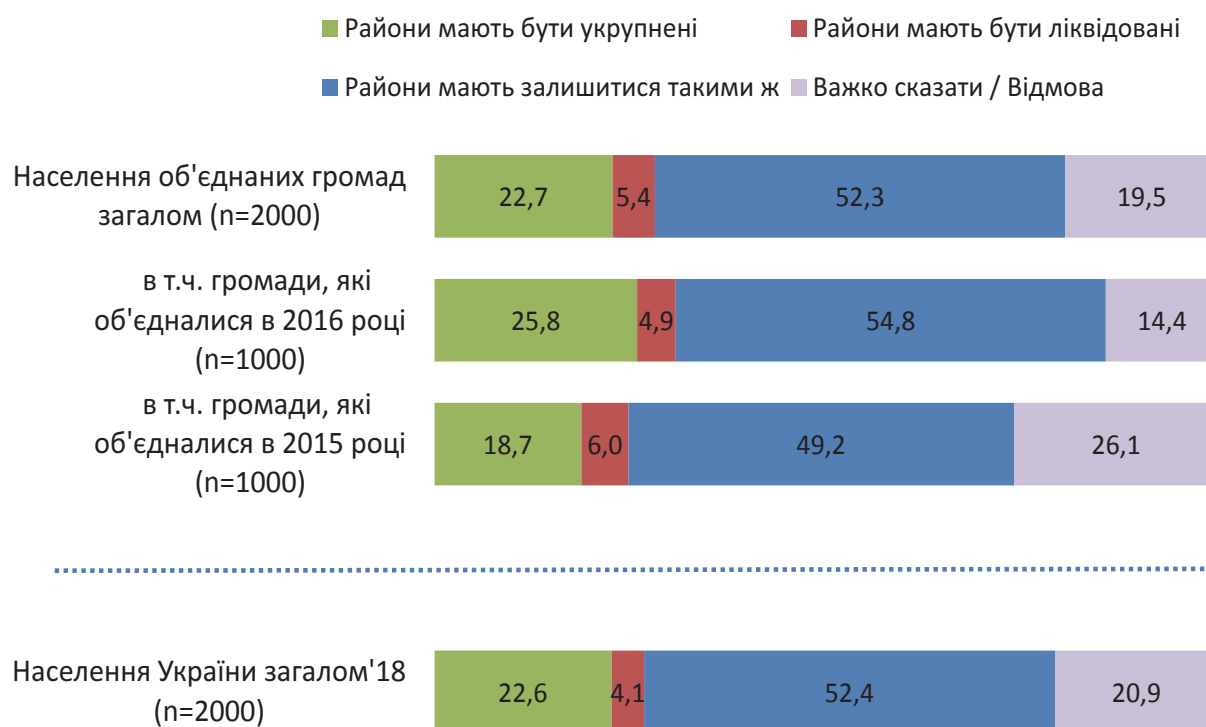
2.12 Доцільність зміни районного поділу України

Половина жителів ОТГ (52%) вважають, що не потрібно змінювати районний поділ України (стільки ж – серед жителів України загалом) (Діаграма 2.12.1). На зміні наполягають 28%, з яких 23% вважають, що їх потрібно укрупнити, а 5% виступають за взагалі ліквідацію.

Діаграма 2.12.1

Як Ви вважаєте, при збільшенні повноважень органів місцевого самоврядування територіальних громад в наслідок реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади чи потрібно змінювати районний поділ України?

(% серед усіх респондентів)

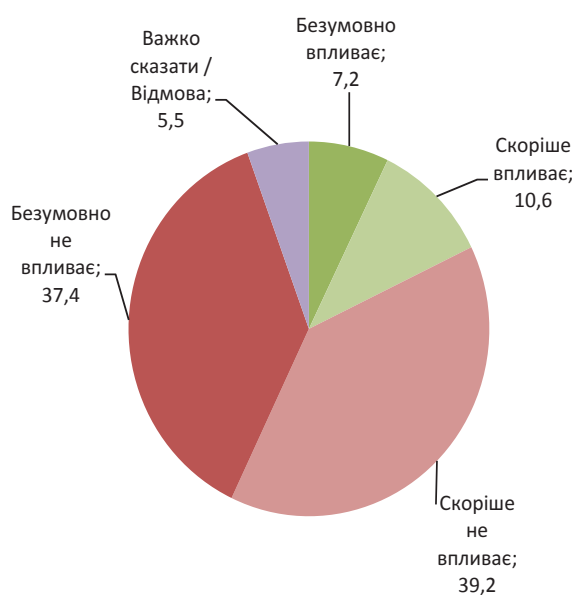
2.13 Вплив статі голови міста / села на якість надання послуг

18% жителів ОТГ вважають, що стать голови впливає на якість надання послуг (Діаграма 2.13.1а-б). Серед тих, хто вважає, що вплив є, 68% вважають, що кращі послуги надаються в громадах, очолюваних чоловіками, 24% – очолюваних жінками.

Діаграма 2.13.1а-б

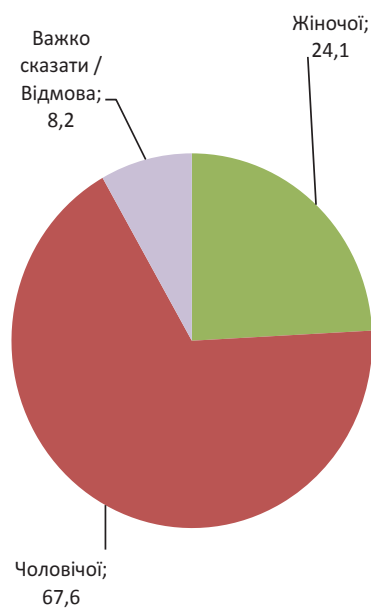
а. Як Ви вважаєте, чи впливає стать сільського, селищного, міського голови на якість надання послуг?

(% серед усіх респондентів)

б. На Вашу думку, очолювані головою якої статі органи місцевого самоврядування надають послуги кращої якості?

(% серед респондентів, які вважають, що стать має вплив)

В Таблиці 2.13.1 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 2.13.1

Як Ви вважаєте, чи впливає стать сільського, селищного, міського голови на якість надання послуг?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Чи впливає стать голови			Потенціал верстви*
	Впливає	Не впливає	Важко сказати / Відмова	
Стать				
- чоловік (n=845)	19.0	76.5	4.5	45.8
- жінка (n=1155)	16.8	76.8	6.4	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=221)	19.4	74.6	5.9	18.8
- 30-44 років (n=497)	16.0	79.1	4.9	27.8
- 45-59 років (n=630)	16.5	79.1	4.5	25.7
- 60+ років (n=652)	19.8	73.2	6.9	27.6
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=176)	15.0	74.2	10.9	8.5
- повна середня (n=704)	16.8	77.7	5.5	33.5
- середня спеціальна (n=606)	22.5	73.5	4.0	31.0
- вища (n=493)	14.9	79.2	5.8	26.1
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	23.3	74.1	2.6	19.1
- службовець (n=146)	14.7	84.4	0.9	7.8
- спеціаліст (n=186)	18.9	74.0	7.2	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	9.6	84.6	5.8	6.1
- домогосподарка (n=210)	18.2	72.7	9.1	10.9
- на пенсії (n=728)	18.6	75.0	6.4	31.1
- безробітний (n=179)	13.5	80.3	6.2	8.8
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=232)	19.8	73.8	6.4	10.4
- низький (n=892)	17.1	78.1	4.8	41.6
- середній (n=665)	19.7	75.5	4.8	36.9
- високий (n=135)	10.5	87.2	2.3	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

РОЗДІЛ III. КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА

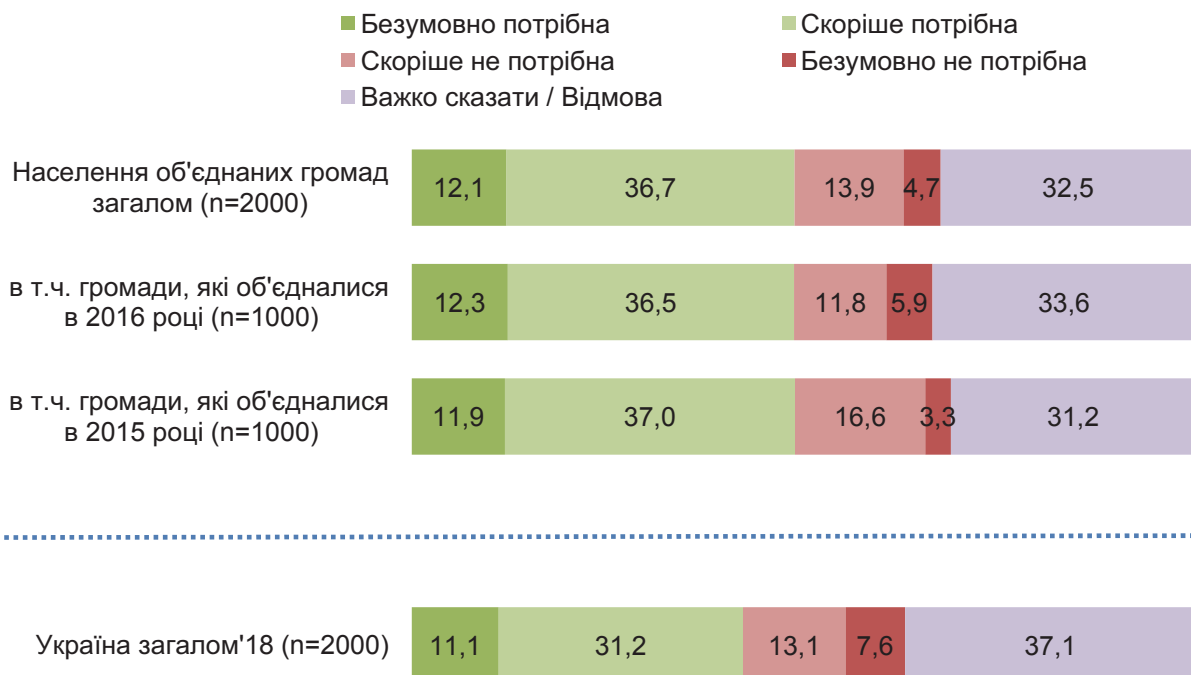
3.1 Актуальність внесення змін до Конституції і можливість реформи місцевого самоврядування і децентралізації без внесення змін

Половина населення громад (49%) вважає, що **вносити зміни до Конституції потрібно** (хоча з них лише 12% цілком упевнені в цьому), виступають проти – 19% (Діаграма 3.1.1). Серед жителів населення України загалом настрої подібні, хоча все-таки трохи менше людей вважають потрібним конституційні зміни.

Діаграма 3.1.1

Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно вносити зміни до Конституції України?

(% серед усіх респондентів)

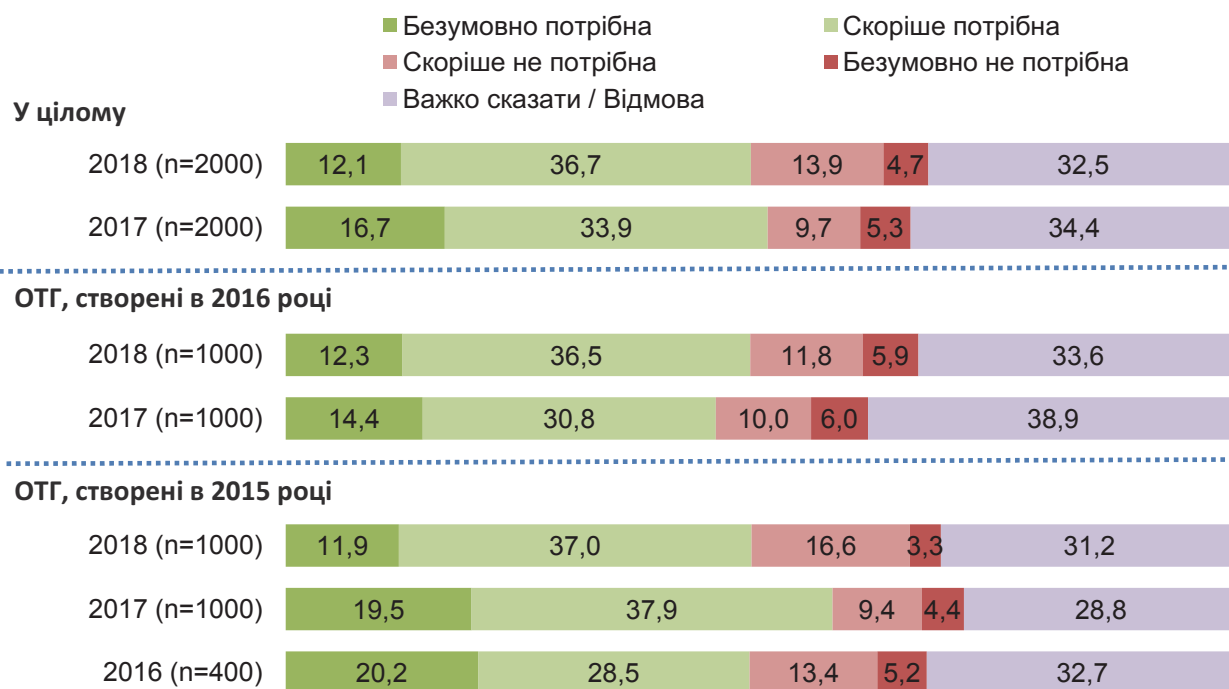

На Діаграма 3.1.2 дані наводяться в динаміці.

Діаграма 3.1.2

Як Ви вважаєте, потрібно чи не потрібно вносити зміни до Конституції України?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 3.1.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 3.1.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 3.1.1

Розподіл населення ОТГ за наявністю думки щодо внесення змін до Конституції і за думкою щодо необхідності такої реформи

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба змін до Конституції		
	Потрібно 	Не потрібно 	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	53.1	18.3	28.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	55.4	18.4	26.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	46.4	18.2	35.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	45.0	18.9	36.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	39.3	19.0	41.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	53.2	18.9	27.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	53.5	19.0	27.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	55.1	19.8	25.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	48.6	16.7	34.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	44.3	16.4	39.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	39.4	14.5	46.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	51.1	19.0	29.9
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	52.5	17.3	30.2

100% у рядку	Потреба змін до Конституції		
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова
			
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	55.8	16.3	27.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	43.8	20.0	36.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	46.0	22.0	32.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	39.2	24.2	36.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	55.7	18.8	25.5

Розподіл населення ОТГ за наявністю думки щодо внесення змін до Конституції і за думкою щодо необхідності такої реформи

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба змін до Конституції		
	Потрібно	Не потрібно	Важко сказати / Відмова
	👍	👎	?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	50.2	14.3	35.5
- Центральний регіон (n=600)	52.0	16.8	31.3
- Південний регіон (n=500)	52.1	25.1	22.9
- Східний регіон (n=100)	14.7	32.6	52.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	48.7	14.6	36.7
- Центральний регіон (n=380)	53.2	16.1	30.7
- Південний регіон (n=300)	51.5	22.5	26.0
- Східний регіон (n=60)	12.0	22.1	65.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	51.1	14.2	34.8
- Центральний регіон (n=220)	48.5	18.6	32.9
- Південний регіон (n=200)	52.9	29.4	17.7
- Східний регіон (n=40)	18.5	47.2	34.4

Нижче в Таблиці 3.1.3 ставлення до внесення зміни до Конституції і можливість реформи без внесення таких змін наводиться серед окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 3.1.3

Розподіл населення ОТГ за наявністю думки щодо внесення змін до Конституції і за думкою щодо необхідності такої реформи

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Потреба змін до Конституції			Потенціал верстви*
	Потрібно 👍	Не потрібно 👎	Важко сказати / Відмова ?	
Стать				
- чоловік (n=845)	47.7	21.5	30.8	45.8
- жінка (n=1155)	49.7	16.2	34.0	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=221)	57.7	14.4	28.0	18.8
- 30-44 років (n=497)	47.1	21.2	31.8	27.8
- 45-59 років (n=630)	48.1	19.7	32.2	25.7
- 60+ років (n=652)	45.3	18.0	36.7	27.6
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=176)	43.8	14.8	41.4	8.5
- повна середня (n=704)	46.7	15.8	37.5	33.5
- середня спеціальна (n=606)	49.5	21.3	29.2	31.0
- вища (n=493)	51.7	21.0	27.3	26.1
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	46.4	20.5	33.1	19.1
- службовець (n=146)	46.7	22.8	30.5	7.8
- спеціаліст (n=186)	55.1	18.0	26.8	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	57.7	14.0	28.3	6.1
- домогосподарка (n=210)	56.7	15.0	28.3	10.9
- на пенсії (n=728)	43.3	18.6	38.1	31.1
- безробітний (n=179)	49.5	16.1	34.4	8.8
Рівень добробуту родини**				

100% у рядку	Потреба змін до Конституції			Потенціал верстви* ↑
	Потрібно 👍	Не потрібно 👎	Важко сказати / Відмова ?	
- дуже низький (n=232)	42.5	18.7	38.8	10.4
- низький (n=892)	49.7	16.4	34.0	41.6
- середній (n=665)	47.0	21.5	31.5	36.9
- високий (n=135)	62.3	18.5	19.2	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

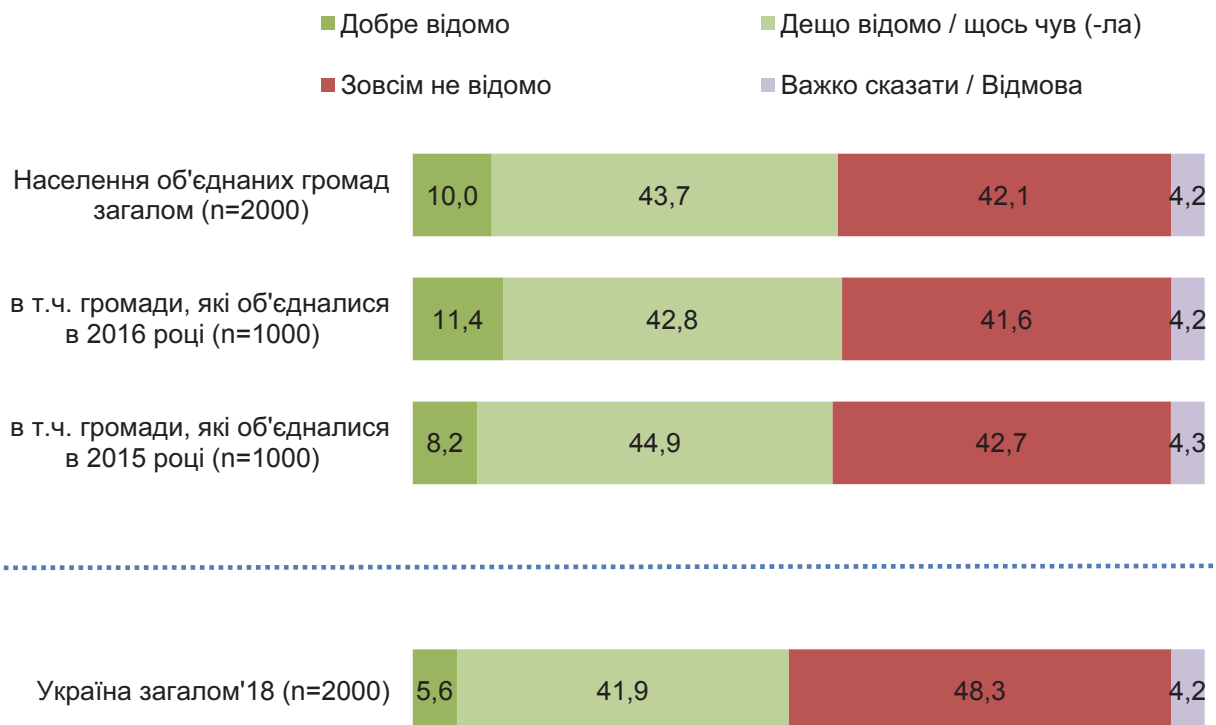
3.2 Обізнаність з внесенням змін до Конституції України щодо децентралізації

54% жителів ОТГ **знають** принаймні що-небудь про внесення змін до Конституції, (але з них лише 10% добре обізнані з ними) (серед населення України загалом – 47.5%) (Діаграма 3.2.1).

Діаграма 3.2.1

Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції з метою децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

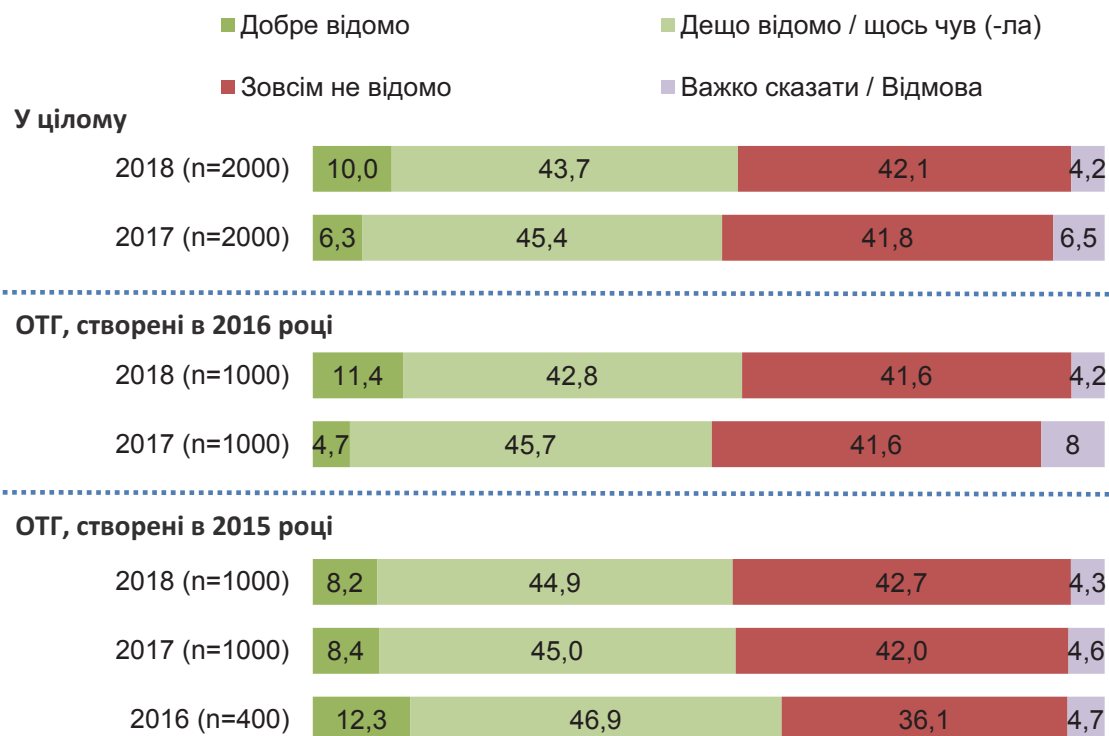

Рівень поінформованості з 2017 року практично не змінився (Діаграма 3.2.2).

Діаграма 3.2.2

Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції з метою децентралізації влади?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 3.2.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 3.2.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 3.2.1

Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції з метою децентралізації влади?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	10.2	46.4	39.1	4.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	10.3	47.2	38.4	4.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	9.8	44.0	41.0	5.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	9.8	41.3	44.7	4.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	8.4	37.2	49.5	5.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	11.9	47.3	38.0	2.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	10.7	43.6	42.0	3.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	11.7	41.3	43.5	3.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	7.8	50.6	37.4	4.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	12.1	42.0	41.2	4.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	9.8	36.2	48.3	5.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	15.2	50.2	31.2	3.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	9.3	50.2	35.1	5.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	8.2	55.6	31.2	5.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	12.3	36.0	45.3	6.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	7.2	40.5	48.9	3.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	6.7	38.3	50.9	4.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	7.9	43.8	46.2	3.2

**Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції
з метою децентралізації влади?**

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	10.6	48.2	36.3	4.9
- Центральний регіон (n=600)	13.6	47.2	33.0	6.3
- Південний регіон (n=500)	5.2	36.2	57.3	1.2
- Східний регіон (n=100)	5.1	24.9	69.5	0.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	12.4	47.6	36.1	3.9
- Центральний регіон (n=380)	16.1	43.8	33.5	6.6
- Південний регіон (n=300)	5.6	41.8	51.2	1.4
- Східний регіон (n=60)	1.0	20.8	77.1	1.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	9.5	48.6	36.4	5.5
- Центральний регіон (n=220)	6.6	56.5	31.4	5.4
- Південний регіон (n=200)	4.7	26.9	67.6	0.9
- Східний регіон (n=40)	10.6	30.5	58.9	0.0

В Таблиці 3.2.3 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 3.2.3

**Чи відомо Вам, що в Україні планується внесення змін до Конституції
з метою децентралізації влади?**

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Стать					
- чоловік (n=845)	11.4	43.1	42.4	3.1	45.8
- жінка (n=1155)	8.8	44.2	41.8	5.2	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=221)	8.8	48.3	38.6	4.2	18.8
- 30-44 років (n=497)	11.0	40.0	45.9	3.1	27.8
- 45-59 років (n=630)	10.8	44.6	40.7	3.9	25.7
- 60+ років (n=652)	9.0	43.5	41.9	5.6	27.6
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=176)	5.9	34.5	54.3	5.3	8.5
- повна середня (n=704)	6.7	38.9	51.0	3.3	33.5
- середня спеціальна (n=606)	9.7	46.6	38.1	5.6	31.0
- вища (n=493)	15.9	48.4	32.1	3.5	26.1
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	7.0	42.9	46.5	3.5	19.1
- службовець (n=146)	11.3	38.4	46.6	3.7	.8
- спеціаліст (n=186)	15.2	44.1	37.3	3.4	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	16.6	57.5	21.9	4.0	6.1
- домогосподарка (n=210)	8.8	52.0	36.5	2.7	10.9
- на пенсії (n=728)	8.9	41.9	43.3	5.9	31.1
- безробітний (n=179)	9.3	35.5	54.8	0.5	8.8
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=232)	5.7	40.7	47.1	6.5	10.4
- низький (n=892)	9.3	43.0	43.1	4.6	41.6
- середній (n=665)	9.8	47.3	39.3	3.6	36.9
- високий (n=135)	20.0	31.6	45.8	2.7	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Лише 30% респондентів вважають, що внесення змін до Конституції пропонується тому, що це реально потрібно для децентралізації (Діаграма 3.2.3). Натомість 34% вважають, що це робиться тому, що потрібно політикам.

Водночас, 52% респондентів не мають визначеної думки, чи будуть ухвалені зміни, і якщо будуть – то коли саме. 14% вважають, що зміни не будуть ухвалені взагалі, 8% очікують їх до виборів Президента, 13% – до виборів до ВРУ, 14% – до чергових місцевих виборів.

Діаграма 3.2.3

а. Як Ви вважаєте, чому пропонується внесення змін до Конституції?

(% серед усіх респондентів)

б. Чи вірите Ви, що зміни до Конституції будуть прийняті ...

(% серед усіх респондентів)

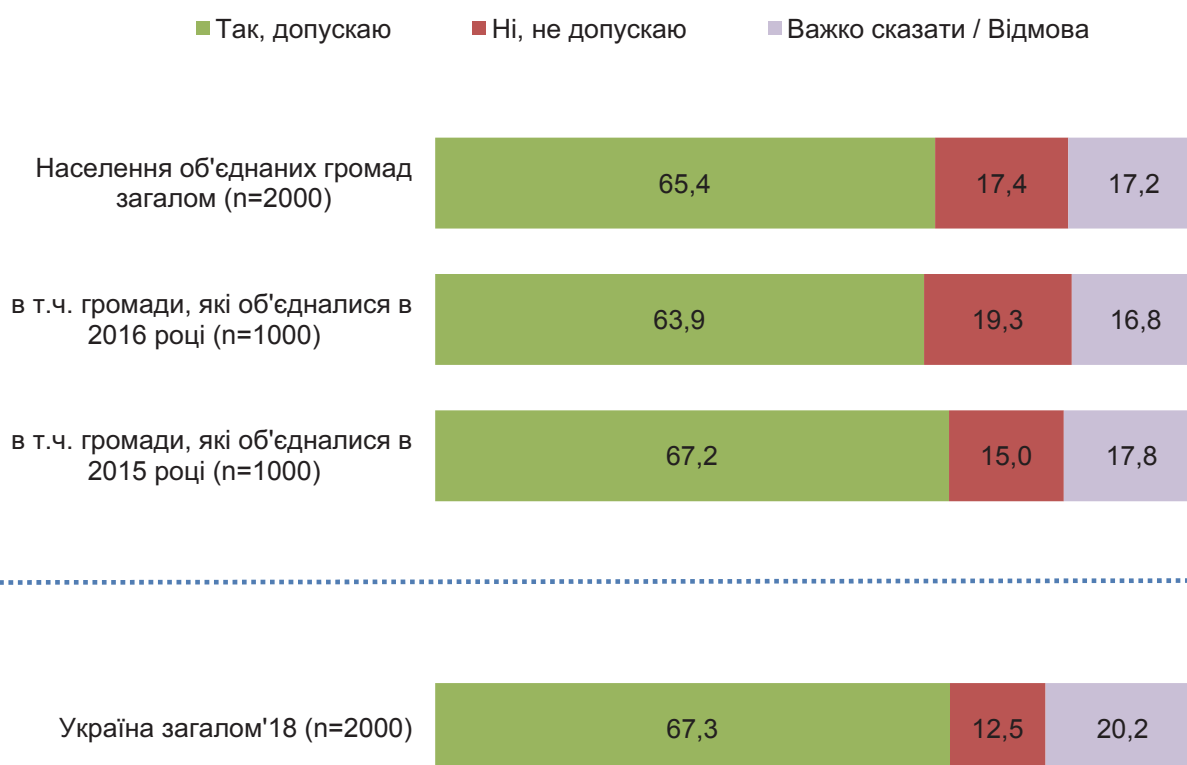
3.3 Можливість зміни думки щодо реформи самоврядування, децентралізації, змін до Конституції у разі отримання додаткових роз'яснень

Більшість жителів ОТГ (65%) допускає, що за умови надання додаткових роз'яснень вони можуть змінити свою думку щодо ставлення до планованих реформ (Діаграма 3.3.1). Лише 17% відкидають такий варіант.

Діаграма 3.3.1

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед усіх респондентів)

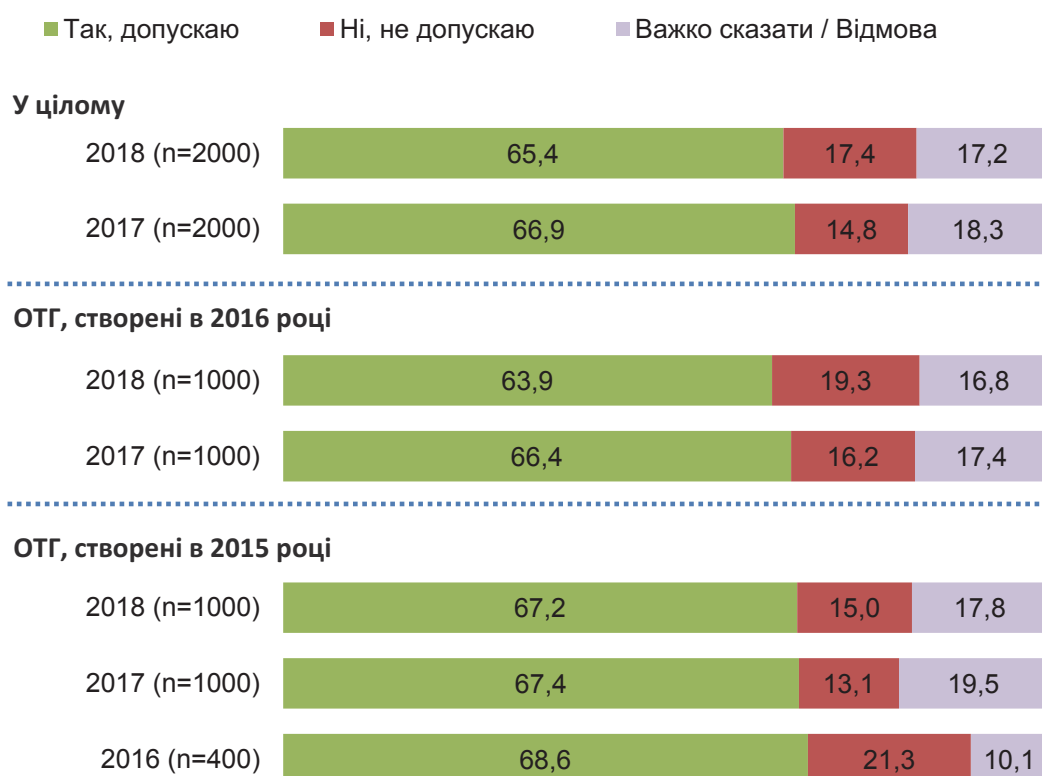

Порівняно з попереднім роком, ситуація практично не змінилася (Діаграма 3.3.2).

Діаграма 3.3.2

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 3.3.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 3.3.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 3.3.1

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Так, допускаю	Ні, не допускаю	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	69.6	18.2	12.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	70.1	19.6	10.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	68.5	14.3	17.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	61.5	16.7	21.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	61.3	13.8	24.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	61.8	20.9	17.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	71.2	19.0	9.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	72.9	18.8	8.3
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	66.3	19.7	14.0
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	56.9	19.5	23.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	55.3	16.7	28.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	59.2	23.5	17.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	67.4	17.0	15.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	66.0	20.6	13.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	71.1	7.7	21.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	67.0	13.3	19.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	68.3	10.3	21.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	65.0	17.7	17.3

Таблиця 3.3.2

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Так, допускаю	Ні, не допускаю	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	68.3	16.1	15.5
- Центральний регіон (n=600)	63.9	19.2	16.9
- Південний регіон (n=500)	59.7	17.9	22.4
- Східний регіон (n=100)	73.0	15.2	11.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	66.0	17.0	17.0
- Центральний регіон (n=380)	66.8	18.9	14.3
- Південний регіон (n=300)	50.1	26.5	23.4
- Східний регіон (n=60)	88.8	5.1	6.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	69.8	15.6	14.6
- Центральний регіон (n=220)	55.7	20.1	24.2
- Південний регіон (n=200)	75.8	3.5	20.8
- Східний регіон (n=40)	51.2	29.1	19.6

В Таблиці 3.3.3 розподіли відповідей наведені у розрізі окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 3.3.3

Чи допускаєте Ви зміну Вашої думки щодо підтримки або не підтримки запланованих у країні реформ у разі отримання додаткових ґрунтовних роз'яснень?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Так, допускаю	Ні, не допускаю	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви* ↑
Стать				
- чоловік (n=845)	62.8	19.0	18.2	45.8
- жінка (n=1155)	67.5	16.1	16.4	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=221)	64.5	17.8	17.7	18.8
- 30-44 років (n=497)	65.7	19.3	15.0	27.8
- 45-59 років (n=630)	66.5	14.4	19.1	25.7
- 60+ років (n=652)	64.6	18.0	17.4	27.6
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=176)	67.8	16.7	15.5	8.5
- повна середня (n=704)	65.4	13.6	21.0	33.5
- середня спеціальна (n=606)	65.6	17.9	16.4	31.0
- вища (n=493)	65.2	20.8	14.0	26.1
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	64.0	16.1	19.9	19.1
- службовець (n=146)	71.0	10.1	19.0	7.8
- спеціаліст (n=186)	76.2	14.7	9.1	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	61.9	28.9	9.2	6.1
- домогосподарка (n=210)	63.0	20.4	16.6	10.9
- на пенсії (n=728)	64.3	17.5	18.2	31.1
- безробітний (n=179)	71.5	12.3	16.3	8.8
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=232)	74.5	14.5	10.9	10.4
- низький (n=892)	63.9	17.3	18.7	41.6
- середній (n=665)	64.9	17.3	17.8	36.9
- високий (n=135)	69.9	19.4	10.7	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

РОЗДІЛ IV. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

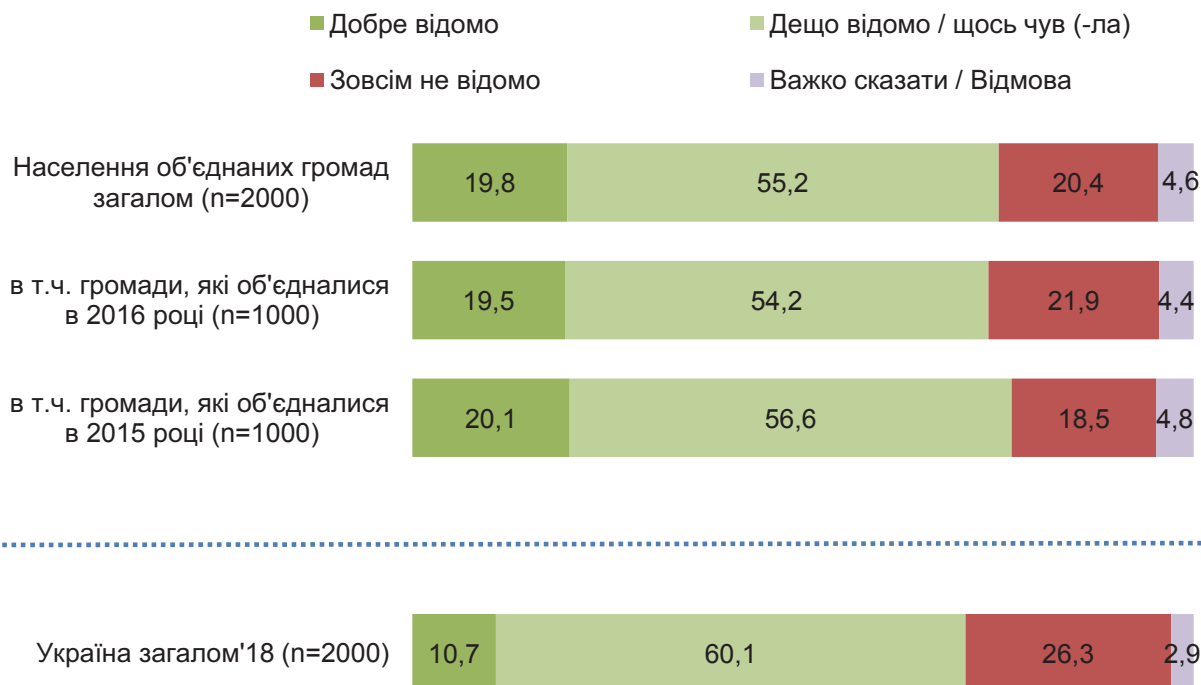
4.1 Обізнаність щодо об'єднання територіальних громад. Обізнаність з заходами, пов'язаними з об'єднанням територіальних громад

Серед жителів ОТГ **75% знають про хід об'єднання громад** (серед жителів України загалом – 71%) (Діаграма 4.1.1).

Діаграма 4.1.1

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед усіх респондентів)

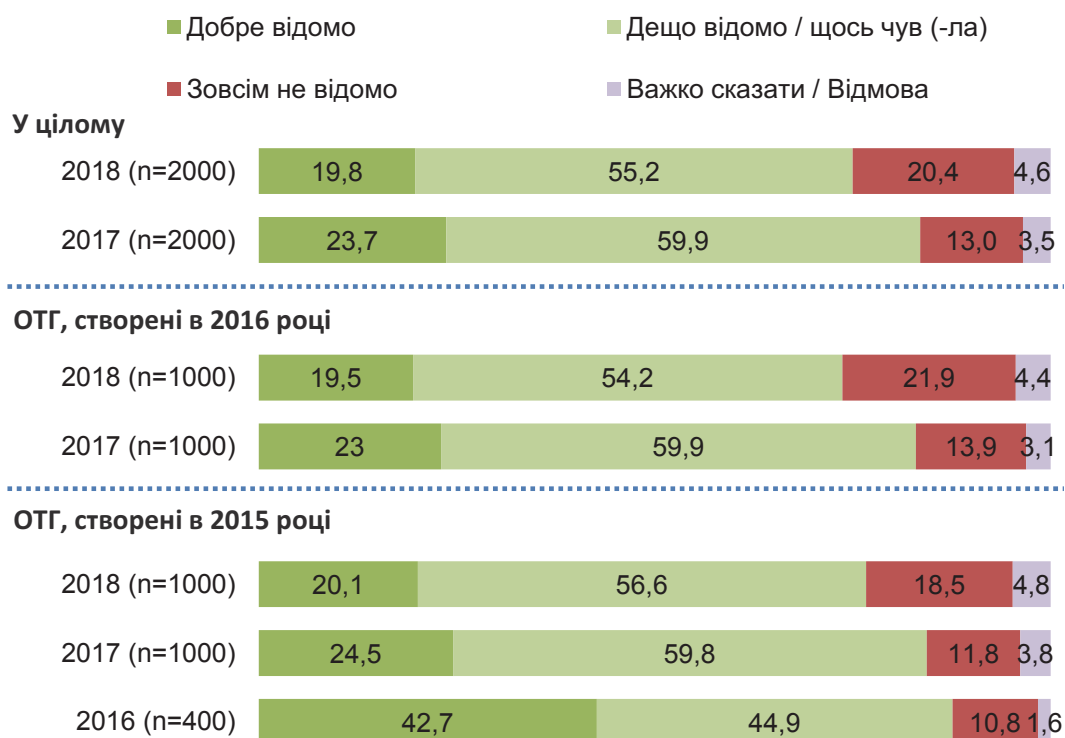

Порівняно з минулим роком, з 84% до 75% стало менше тих, хто обізнаний про хід об'єднання громад (Діаграма 4.1.2).

Діаграма 4.1.2

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.1.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.1.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.1.1

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Деяко відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	16.9	58.4	22.9	1.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	14.5	59.2	25.0	1.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	23.6	56.0	17.0	3.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	22.4	52.4	18.1	7.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	22.1	51.5	18.4	8.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	22.8	53.7	17.8	5.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	15.0	58.2	25.4	1.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	11.3	59.7	27.9	1.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	26.1	53.8	17.8	2.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	23.9	50.3	18.5	7.3
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	20.5	53.8	19.0	6.7
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	28.6	45.4	17.8	8.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	19.5	58.6	19.5	2.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	19.1	58.6	20.8	1.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	20.4	58.7	16.0	4.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	20.7	54.9	17.7	6.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	24.1	48.8	17.7	9.4
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	15.8	63.6	17.8	2.8

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	25.7	46.6	20.2	7.6
- Центральний регіон (n=600)	18.3	56.3	21.2	4.2
- Південний регіон (n=500)	9.8	78.0	11.3	0.9
- Східний регіон (n=100)	24.3	26.8	48.9	0.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	30.2	41.6	20.3	7.9
- Центральний регіон (n=380)	19.3	54.6	21.5	4.6
- Південний регіон (n=300)	11.7	72.2	14.6	1.5
- Східний регіон (n=60)	5.7	37.5	56.8	0.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	22.9	49.6	20.1	7.4
- Центральний регіон (n=220)	15.5	61.0	20.2	3.2
- Південний регіон (n=200)	6.6	87.8	5.6	0.0
- Східний регіон (n=40)	49.9	12.1	37.9	0.0

В Таблиці 4.1.3 рівень обізнаності наводиться серед окремих верств населення України.

Таблиця 4.1.3

Чи відомо Вам про плани або хід об'єднання територіальних громад в Україні?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Добре відомо	Дещо відомо	Зовсім невідомо	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Стать					
- чоловік (n=845)	21.0	55.0	18.8	5.2	45.8
- жінка (n=1155)	18.8	55.4	21.7	4.0	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=221)	17.9	59.6	18.0	4.5	18.8
- 30-44 років (n=497)	22.1	52.4	20.4	5.1	27.8
- 45-59 років (n=630)	21.4	57.6	16.9	4.1	25.7
- 60+ років (n=652)	17.3	52.9	25.2	4.6	27.6
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=176)	12.1	51.5	33.6	2.8	8.5
- повна середня (n=704)	13.9	60.5	21.0	4.7	33.5
- середня спеціальна (n=606)	21.3	55.0	19.4	4.3	31.0
- вища (n=493)	28.2	49.8	17.0	5.1	26.1
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	17.4	60.5	20.1	1.9	19.1
- службовець (n=146)	26.5	55.7	14.5	3.3	7.8
- спеціаліст (n=186)	23.5	49.4	15.4	11.7	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	24.3	54.2	19.3	2.1	6.1
- домогосподарка (n=210)	21.5	54.2	21.4	3.0	10.9
- на пенсії (n=728)	17.8	55.4	22.6	4.3	31.1
- безробітний (n=179)	16.8	54.0	23.2	6.0	8.8
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=232)	16.7	47.2	32.8	3.3	10.4
- низький (n=892)	18.3	58.7	18.1	4.9	41.6
- середній (n=665)	22.9	54.4	18.8	3.9	36.9
- високий (n=135)	20.7	51.7	22.5	5.1	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

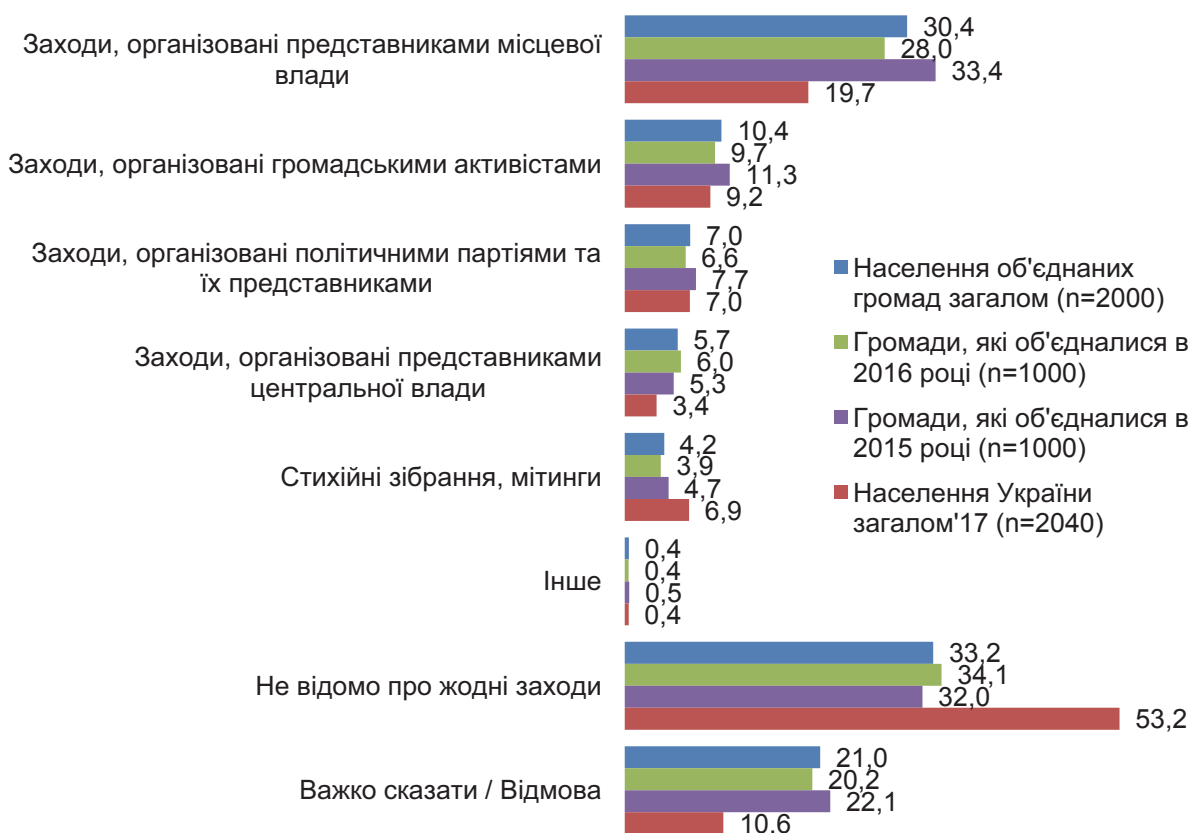
** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Серед жителів ОТГ 46% пригадують які-небудь заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування (серед населення країни загалом показник – 36%) (Діаграма 4.1.3). Найчастіше респонденти пригадують заходи, організовані місцевою владою.

Діаграма 4.1.3

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед усіх респондентів)

За останній рік % тих, хто знає про які-небудь заходи, зріс з 40% до 46% (Таблиця 4.1.4).

Таблиця 4.1.4

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед усіх респондентів)

% у стовпчику	Загалом		ОТГ, створені в 2016 році		ОТГ, створені в 2015 році		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2016
Заходи, організовані представниками місцевої влади	30.4	31.2	28.0	30.5	33.4	32.1	30.4
Заходи, організовані громадськими активістами	10.4	5.6	9.7	3.6	11.3	8.0	3.6
Заходи, організовані політичними партіями та їх представниками	7.0	3.3	6.6	2.9	7.7	3.9	0.7
Заходи, організовані представниками центральної влади	5.7	4.8	6.0	2.4	5.3	7.9	1.2
Стихійні зібрання, мітинги	4.2	3.5	3.9	3.4	4.7	3.7	4.9
Інше	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.2	0.9
Не відомо про жодні заходи	33.2	52.1	34.1	53.2	32.0	50.7	58.6
Важко сказати / Відмова	21.0	7.7	20.2	8.3	22.1	7.0	1.7

В Таблиці 4.1.2 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.1.4 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.1.2

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані громадськими активістами	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані центральною владою	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	34.1	13.7	8.4	7.0	4.0	0.7	26.2	20.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	33.6	13.2	9.0	8.1	4.3	0.4	25.3	21.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	35.6	15.1	6.9	3.9	3.1	1.4	28.7	18.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	27.1	7.5	5.8	4.6	4.5	0.3	39.4	21.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	24.7	4.4	6.3	3.1	3.6	0.1	40.9	25.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	30.5	11.9	5.1	6.6	5.8	0.5	37.4	15.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	29.3	13.9	8.8	5.8	4.3	0.7	30.2	18.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	27.7	14.5	9.8	6.3	4.2	0.7	28.3	20.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	34.2	12.3	5.8	4.5	4.5	0.8	35.7	12.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	26.7	5.7	4.4	6.3	3.5	0.1	37.8	21.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	22.6	3.3	4.6	5.2	3.0	0.2	37.6	29.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	32.5	9.0	4.2	7.7	4.1	0.0	38.1	11.5

% у рядку	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані громадськими активістами	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані центральною владою	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	40.6	13.3	8.0	8.6	3.5	0.6	20.7	24.0
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	41.9	11.3	7.9	10.7	4.3	0.0	20.9	23.5
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	37.3	18.5	8.3	3.1	1.4	2.0	20.1	25.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	27.5	9.6	7.4	2.5	5.7	0.4	41.3	20.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	27.1	5.7	8.4	0.6	4.2	0.0	44.7	20.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	28.1	15.3	6.1	5.4	7.9	1.0	36.4	20.8

Таблиця 4.1.3

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

% у рядку	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані громадськими активістами	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані центральною владою	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому								
- Західний регіон (n=800)	35.4	13.8	7.7	3.1	5.7	0.5	30.0	21.4
- Центральний регіон (n=600)	29.9	9.7	7.2	7.0	3.1	0.2	42.7	8.5
- Південний регіон (n=500)	28.3	6.8	7.2	9.8	4.3	0.9	16.7	37.0
- Східний регіон (n=100)	8.7	4.4	1.8	2.0	0.1	0.0	63.6	23.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році								
- Західний регіон (n=260)	26.3	9.6	4.9	2.2	3.2	0.2	31.8	29.6
- Центральний регіон (n=380)	34.7	11.2	7.7	6.8	3.4	0.0	37.1	8.7
- Південний регіон (n=300)	25.3	9.9	8.4	10.7	6.4	1.5	20.9	28.1
- Східний регіон (n=60)	4.6	0.7	0.0	0.5	0.0	0.0	73.5	21.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році								
- Західний регіон (n=540)	41.1	16.5	9.5	3.7	7.2	0.6	28.9	16.4
- Центральний регіон (n=220)	16.5	5.8	5.8	7.5	2.4	0.7	58.1	8.1
- Південний регіон (n=200)	33.2	1.6	5.1	8.3	0.9	0.0	9.7	52.0
- Східний регіон (n=40)	14.3	9.6	4.2	4.0	0.4	0.0	49.9	25.9

В Таблиці 4.1.5 дані наведені серед окремих верств населення.

Таблиця 4.1.5

Про які заходи, пов'язані з реформою місцевого самоврядування, об'єднанням територіальних громад або децентралізацією, що відбувалися у Вашому місті / селищі / селі, Вам відомо?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані громадськими активістами	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані центральною владою	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Стать									
- чоловік (n=845)	29.2	9.5	7.4	6.6	4.8	0.6	31.5	22.7	45.8
- жінка (n=1155)	31.4	11.2	6.7	4.9	3.8	0.3	34.6	19.6	54.2
Вікові верстви									
- 18-29 років (n=221)	34.2	10.8	5.3	5.7	6.0	1.0	28.4	22.2	18.8
- 30-44 років (n=497)	28.2	11.9	9.0	7.2	4.8	0.3	30.0	23.4	27.8
- 45-59 років (n=630)	33.2	9.1	6.9	5.3	3.7	0.0	36.0	18.1	25.7
- 60+ років (n=652)	27.3	9.8	6.4	4.5	3.0	0.6	37.0	20.6	27.6
Освітні верстви									
- неповна середня і нижча (n=176)	27.2	4.0	7.1	2.2	1.3	0.3	35.3	26.3	8.5
- повна середня (n=704)	28.2	9.1	5.3	5.3	5.2	0.4	35.7	21.9	33.5
- середня спеціальна (n=606)	30.6	10.5	8.2	7.8	4.2	0.3	31.8	18.8	31.0
- вища (n=493)	33.8	13.9	8.1	5.0	4.2	0.9	30.1	21.3	26.1
Основний рід занять									
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	31.3	8.4	7.8	7.6	2.8	0.3	33.5	18.7	19.1
- службовець (n=146)	39.5	9.9	11.0	5.8	5.5	0.2	25.3	23.3	7.8
- спеціаліст (n=186)	38.3	8.9	9.7	8.0	6.2	0.3	25.9	19.8	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	26.0	18.8	11.2	4.4	3.7	0.0	27.3	24.2	6.1
- домогосподарка (n=210)	28.0	13.3	6.5	9.1	3.9	0.2	35.4	17.5	10.9
- на пенсії (n=728)	27.6	9.5	5.6	4.0	3.2	0.5	37.0	21.7	31.1
- безробітний (n=179)	28.9	10.5	2.5	4.1	5.9	0.0	31.9	24.2	8.8

100% у рядку	Заходи, організовані місцевою владою	Заходи, організовані громадськими активістами	Заходи, організовані партіями	Заходи, організовані центральною владою	Стихійні зібрання, мітинги	Інше	Не відомо про жодні заходи	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
Рівень добробуту родини**									
- дуже низький (n=232)	27.4	7.6	6.0	6.9	2.0	0.0	40.7	19.8	10.4
- низький (n=892)	25.2	11.9	5.7	4.8	4.4	0.3	38.4	20.4	41.6
- середній (n=665)	37.5	9.3	8.0	5.9	4.2	0.8	26.2	21.0	36.9
- високий (n=135)	31.8	13.4	10.0	6.6	5.5	0.4	23.2	26.6	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

4.2 Підтримка об'єднання територіальних громад

Загалом, **54%** жителів ОТГ підтримують процес об'єднання територіальних громад (Діаграма 4.2.1). Проти виступають 23%.

Діаграма 4.2.1

Чи підтримуєте Ви об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 4.2.1 дані наведені серед окремих верств.

Таблиця 4.2.1

Чи підтримуєте Ви об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Підтримую	Не підтримую	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
			?	
Стать				
- чоловік (n=845)	54.5	25.3	20.3	45.8
- жінка (n=1155)	53.6	22.4	24.0	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=221)	60.9	21.9	17.2	18.8
- 30-44 років (n=497)	50.0	25.3	24.7	27.8
- 45-59 років (n=630)	57.3	22.7	19.9	25.7
- 60+ років (n=652)	50.3	24.2	25.5	27.6
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=176)	47.6	25.0	27.4	8.5
- повна середня (n=704)	50.7	25.1	24.2	33.5
- середня спеціальна (n=606)	55.1	23.1	21.8	31.0
- вища (n=493)	58.7	22.1	19.2	26.1
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	53.6	26.1	20.3	19.1
- службовець (n=146)	53.0	16.3	30.8	7.8
- спеціаліст (n=186)	55.7	23.5	20.8	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	58.0	18.5	23.6	6.1
- домогосподарка (n=210)	61.1	22.6	16.3	10.9
- на пенсії (n=728)	50.1	24.9	25.0	31.1
- безробітний (n=179)	57.4	23.7	18.9	8.8
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=232)	49.3	22.8	27.9	10.4
- низький (n=892)	55.0	21.8	23.2	41.6
- середній (n=665)	52.5	26.6	20.9	36.9
- високий (n=135)	64.1	22.1	13.8	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

4.3 Метод об'єднання територіальних громад

71.5% жителів громад вважають, що об'єднання громад має відбуватися на добровільних засадах (Діаграма 4.3.1). Серед таких людей домінує думка (57%), що вирішувати це питання має населення громад.

Діаграма 4.3.1

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

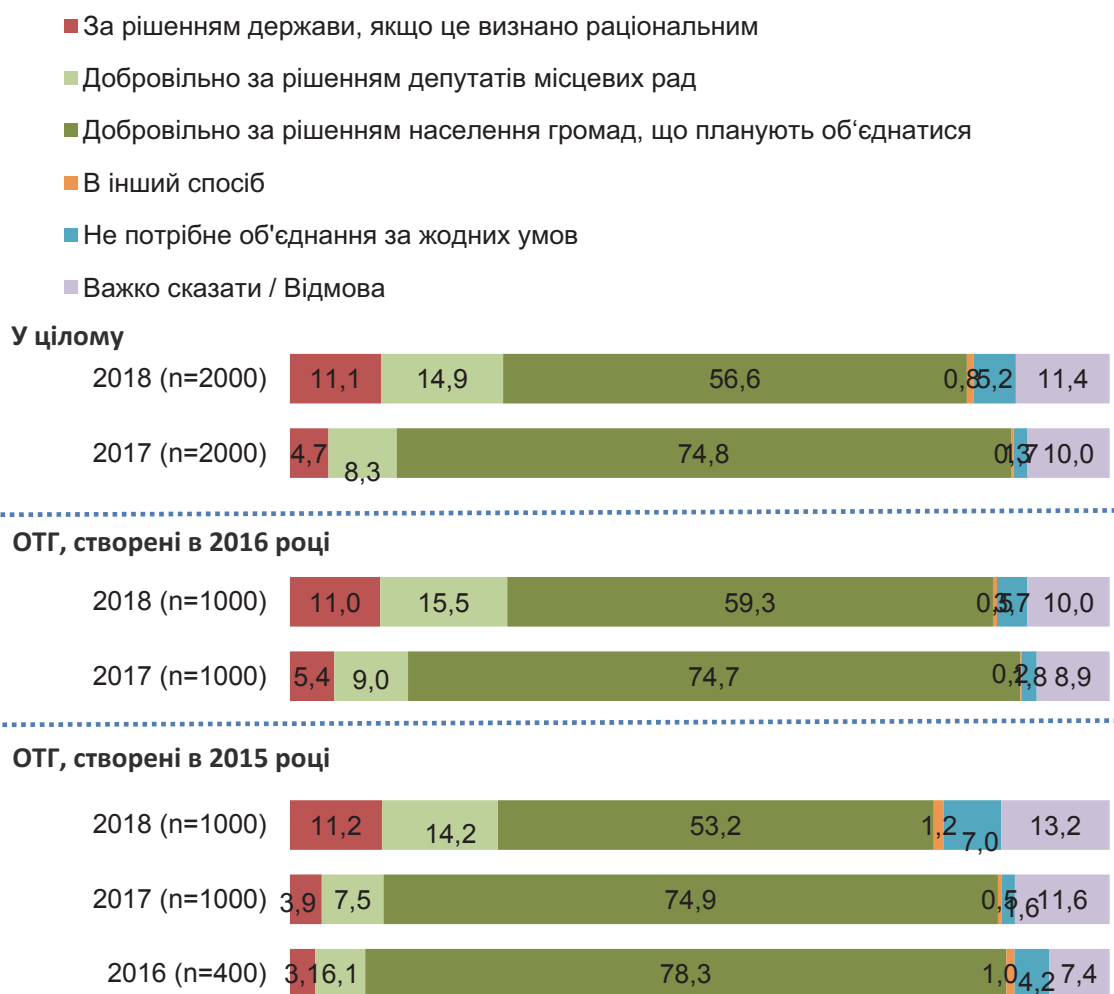

Порівняно з 2017 роком, з 75% до 57% знизилася частка тих, хто виступає за об'єднання на основні рішення населення громад (Діаграма 4.3.2). Натомість стало більше тих, хто підтримує об'єднання за рішенням держави (з 5% до 11%) і за рішенням депутатів місцевих рад (з 8% до 15%).

Діаграма 4.3.2

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.4.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.4.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.4.1

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Об'єднання громад					
	Рішення держави	Добровільне - депутати	Добровільне - населення	Інше	Не треба об'єднуватися	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	8.8	15.4	61.4	0.9	3.6	9.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	8.5	15.7	62.4	0.9	3.9	8.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	9.8	14.6	58.7	0.7	2.9	13.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	13.2	14.4	52.2	0.7	6.6	12.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	11.8	13.2	52.9	0.9	7.1	14.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	15.1	16.2	51.3	0.5	5.8	11.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	7.2	14.8	66.1	0.7	3.1	8.1
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	6.0	14.4	68.9	1.0	3.4	6.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	10.9	15.7	57.6	0.0	2.4	13.5
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	14.7	16.2	52.8	0.2	4.3	11.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	12.5	15.8	53.7	0.0	3.4	14.6
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	17.7	16.8	51.4	0.6	5.6	7.9

100% у рядку	Об'єднання громад					
	Рішення держави	Добровільне - депутати	Добровільне - населення	Інше	Не треба об'єднуватися	Важко сказати / Відмова
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	11.1	16.3	55.0	1.0	4.3	12.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	12.1	17.5	53.1	0.8	4.6	11.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	8.4	13.3	60.1	1.5	3.6	13.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	11.4	12.4	51.6	1.3	9.3	14.0
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	11.0	10.2	51.9	2.0	11.6	13.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	11.9	15.5	51.2	0.3	6.0	15.1

Таблиця 4.4.2

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Об'єднання громад					
	Рішення держави	Добровільне - депутати	Добровільне - населення	Інше	Не треба об'єднуватися	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому						
- Західний регіон (n=800)	11.1	15.0	48.6	1.0	7.8	16.5
- Центральний регіон (n=600)	12.9	14.7	56.7	0.9	4.0	10.8
- Південний регіон (n=500)	10.4	18.2	64.6	0.5	1.5	4.8
- Східний регіон (n=100)	5.1	4.2	78.4	0.0	7.0	5.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році						
- Західний регіон (n=260)	6.6	18.4	55.8	0.2	4.2	14.7
- Центральний регіон (n=380)	14.9	13.5	55.2	0.7	4.9	10.8
- Південний регіон (n=300)	12.3	19.0	60.9	0.5	2.0	5.2
- Східний регіон (n=60)	1.0	3.0	91.5	0.0	0.8	3.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році						
- Західний регіон (n=540)	14.0	12.8	44.0	1.5	10.1	17.7
- Центральний регіон (n=220)	7.2	18.2	60.8	1.5	1.5	10.7
- Південний регіон (n=200)	7.1	16.9	70.9	0.4	0.6	4.1
- Східний регіон (n=40)	10.8	5.8	60.2	0.0	15.4	7.8

В Таблиці 4.4.3 дані наведені для окремих верств населення.

Таблиця 4.4.3

Як, на Вашу думку, має відбуватись об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Об'єднання громад						Потенціал верстви*
	Рішення держави	Добровільне - депутати	Добровільне - населення	Інше	Не треба об'єднуватися	Важко сказати / Відмова	
Стать							
- чоловік (n=845)	10.8	15.7	56.8	0.5	5.5	10.8	45.8
- жінка (n=1155)	11.4	14.2	56.4	1.1	5.0	12.0	54.2
Вікові верстви							
- 18-29 років (n=221)	9.2	18.7	52.7	0.1	4.2	15.1	18.8
- 30-44 років (n=497)	14.3	12.6	59.9	2.2	3.4	7.6	27.8
- 45-59 років (n=630)	8.8	16.4	58.5	0.3	5.0	11.0	25.7
- 60+ років (n=652)	11.4	13.2	54.1	0.3	7.8	13.2	27.6
Освітні верстви							
- неповна середня і нижча (n=176)	15.1	9.4	52.9	1.6	5.3	15.8	8.5
- повна середня (n=704)	10.9	12.9	60.0	0.9	5.0	10.3	33.5
- середня спеціальна (n=606)	11.3	19.6	55.0	0.3	4.5	9.4	31.0
- вища (n=493)	10.0	13.1	55.7	1.0	6.1	14.1	26.1
Основний рід занять							
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	12.2	19.9	57.5	0.5	4.0	5.9	19.1
- службовець (n=146)	5.1	19.0	59.7	1.3	5.2	9.6	7.8
- спеціаліст (n=186)	16.3	9.4	56.7	1.6	3.9	12.2	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	8.0	16.7	54.9	3.2	4.8	12.4	6.1
- домогосподарка (n=210)	8.8	15.7	60.1	0.0	2.3	13.1	10.9
- на пенсії (n=728)	11.2	13.0	55.1	0.4	7.3	12.9	31.1
- безробітний (n=179)	15.3	11.4	55.8	1.4	4.8	11.1	8.8
Рівень добробуту родини**							
- дуже низький (n=232)	14.6	13.3	53.2	0.3	8.1	10.6	10.4
- низький (n=892)	10.5	13.6	59.2	0.8	5.0	10.8	41.6
- середній (n=665)	11.6	17.0	54.5	0.6	4.1	12.3	36.9
- високий (n=135)	6.0	11.9	65.2	2.5	5.2	9.3	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

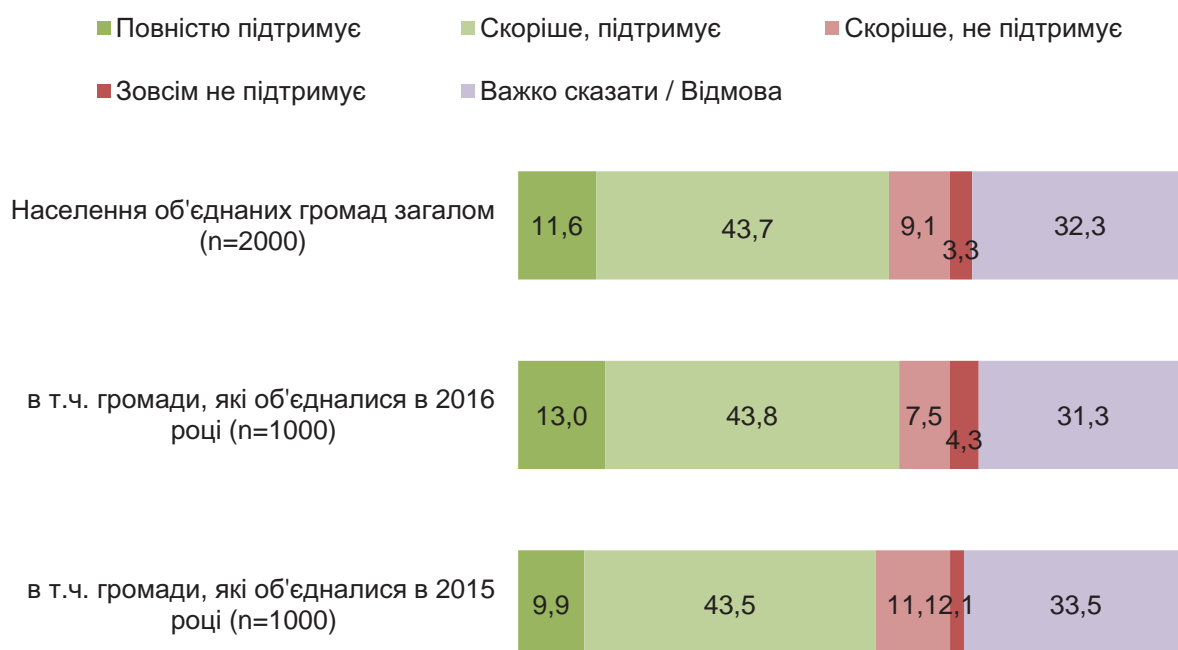
4.4 Ставлення місцевої районної державної адміністрації до об'єднання територіальних громад

55% жителів ОТГ вважають, що їхні місцеві районні державні адміністрації прихильно ставляться до створення об'єднаних громад (Діаграма 4.4.1).

Діаграма 4.4.1

Як, на Вашу думку, ставиться Ваша місцева державна адміністрація до об'єднання територіальних громад?

(% серед усіх респондентів)

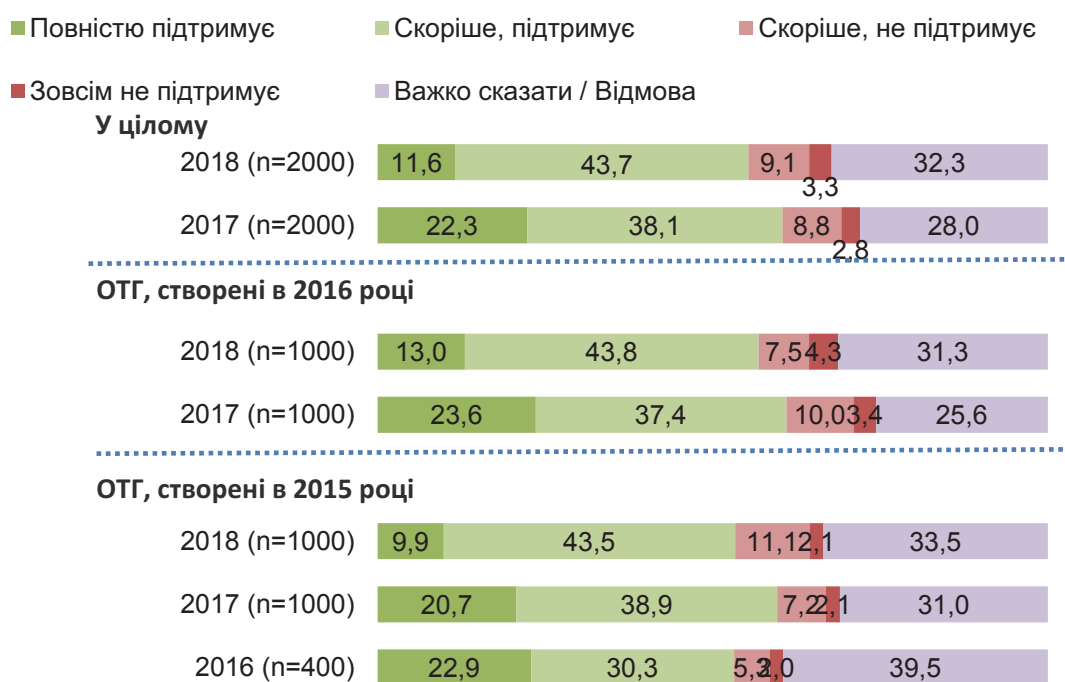

На Діаграмі 4.4.2 поточні результати порівнюються з даними опитування 2017 року.

Діаграма 4.4.2

Як, на Вашу думку, ставиться Ваша місцева державна адміністрація до об'єднання територіальних громад?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

4.5 Сприйняття можливості процесу об'єднання сприяти розвитку громади

Серед жителів ОТГ **55.5% вірять**, що об'єднання їхнього населеного пункту з іншими **сприятиме розвитку** (Діаграма 4.5.1). Водночас 25% не вірять у це.

Діаграма 4.5.1

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед усіх респондентів)

- Повністю переконаний, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що сприятиме
- Скоріше вважаю, що НЕ сприятиме
- Повністю переконаний, що НЕ сприятиме
- Важко сказати / Відмова

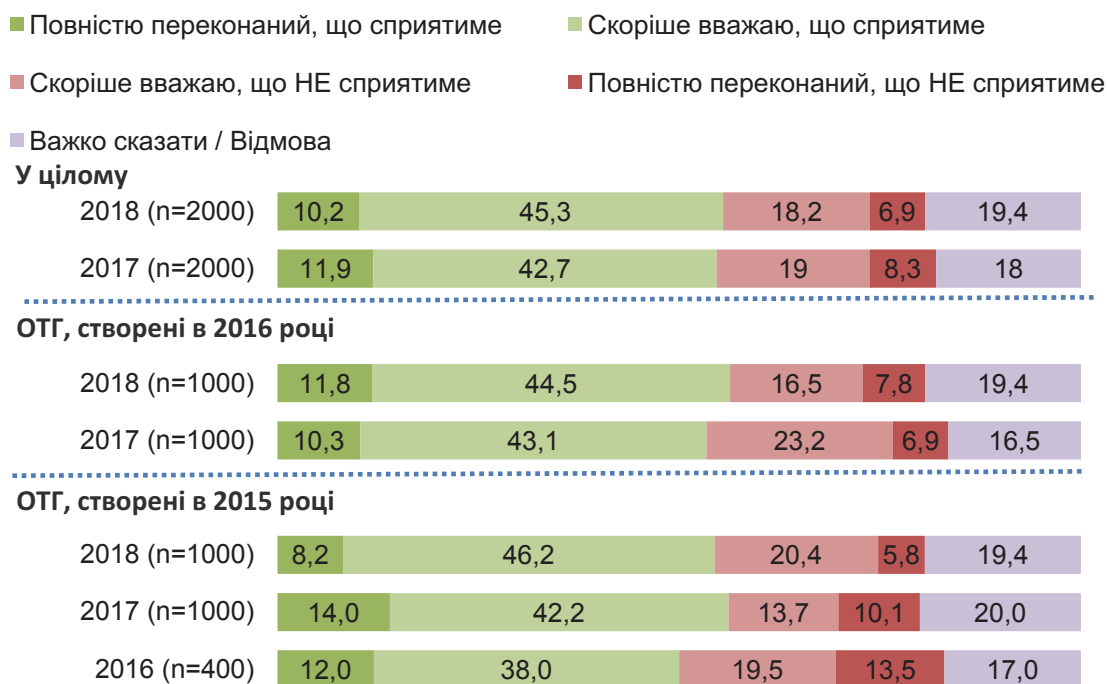

Порівняно з минулим роком настрої населення практично не змінилися (Діаграма 4.5.2).

Діаграма 4.5.2

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, які проживають в громадах, що пройшли процес об'єднання в 2015 році)

В Таблиці 4.5.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.5.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.5.1

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	60.3	21.2	18.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	57.4	23.9	18.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	68.4	13.4	18.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	51.2	28.6	20.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	47.2	29.8	23.0
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	56.8	27.0	16.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	61.3	19.3	19.4
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	59.0	21.4	19.6
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	68.1	13.3	18.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	51.6	29.0	19.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	47.6	29.3	23.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	57.2	28.7	14.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	58.9	23.7	17.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	55.2	27.6	17.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	68.7	13.6	17.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	50.7	28.2	21.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	46.8	30.4	22.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	56.3	25.0	18.7

Таблиця 4.5.2

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому			
- Західний регіон (n=800)	57.3	24.5	18.2
- Центральний регіон (n=600)	58.1	23.0	18.9
- Південний регіон (n=500)	57.4	26.7	15.9
- Східний регіон (n=100)	24.8	33.9	41.3
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році			
- Західний регіон (n=260)	55.6	26.2	18.2
- Центральний регіон (n=380)	61.1	20.9	18.0
- Південний регіон (n=300)	59.2	28.5	12.3
- Східний регіон (n=60)	20.4	21.5	58.1
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році			
- Західний регіон (n=540)	58.4	23.4	18.2
- Центральний регіон (n=220)	49.9	28.9	21.2
- Південний регіон (n=200)	54.5	23.5	22.0
- Східний регіон (n=40)	30.9	51.2	17.9

В Таблиці 4.5.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення громад.

Таблиця 4.5.3

Ви вірите чи не вірите, що об'єднання Вашого села / селища / міста з іншими сусідніми населеними пунктами в одну об'єднану територіальну громаду сприятиме розвитку Вашого села / селища / міста?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Сприятиме розвитку	Не сприятиме розвитку	Важко сказати / Відмова	Потенціал верстви*
	☺	☹	?	⚡
Стать				
- чоловік (n=845)	55.4	26.2	18.4	45.8
- жінка (n=1155)	55.5	24.2	20.3	54.2
Вікові верстви				
- 18-29 років (n=221)	61.0	23.9	15.1	18.8
- 30-44 років (n=497)	54.8	26.2	19.0	27.8
- 45-59 років (n=630)	55.5	23.7	20.9	25.7
- 60+ років (n=652)	52.3	26.3	21.4	27.6
Освітні верстви				
- неповна середня і нижча (n=176)	45.2	28.1	26.7	8.5
- повна середня (n=704)	54.5	24.4	21.1	33.5
- середня спеціальна (n=606)	57.6	24.5	17.9	31.0
- вища (n=493)	57.3	25.9	16.8	26.1
Основний рід занять				
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	57.6	27.6	14.8	19.1
- службовець (n=146)	59.2	22.0	18.8	7.8
- спеціаліст (n=186)	59.8	26.4	13.9	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	62.9	17.9	19.2	6.1
- домогосподарка (n=210)	58.1	17.9	24.1	10.9
- на пенсії (n=728)	51.6	26.4	22.0	31.1
- безробітний (n=179)	53.3	25.7	21.0	8.8
Рівень добробуту родини**				
- дуже низький (n=232)	49.0	23.4	27.6	10.4
- низький (n=892)	56.6	22.9	20.5	41.6
- середній (n=665)	53.9	28.6	17.5	36.9
- високий (n=135)	67.2	23.9	8.9	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих

речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

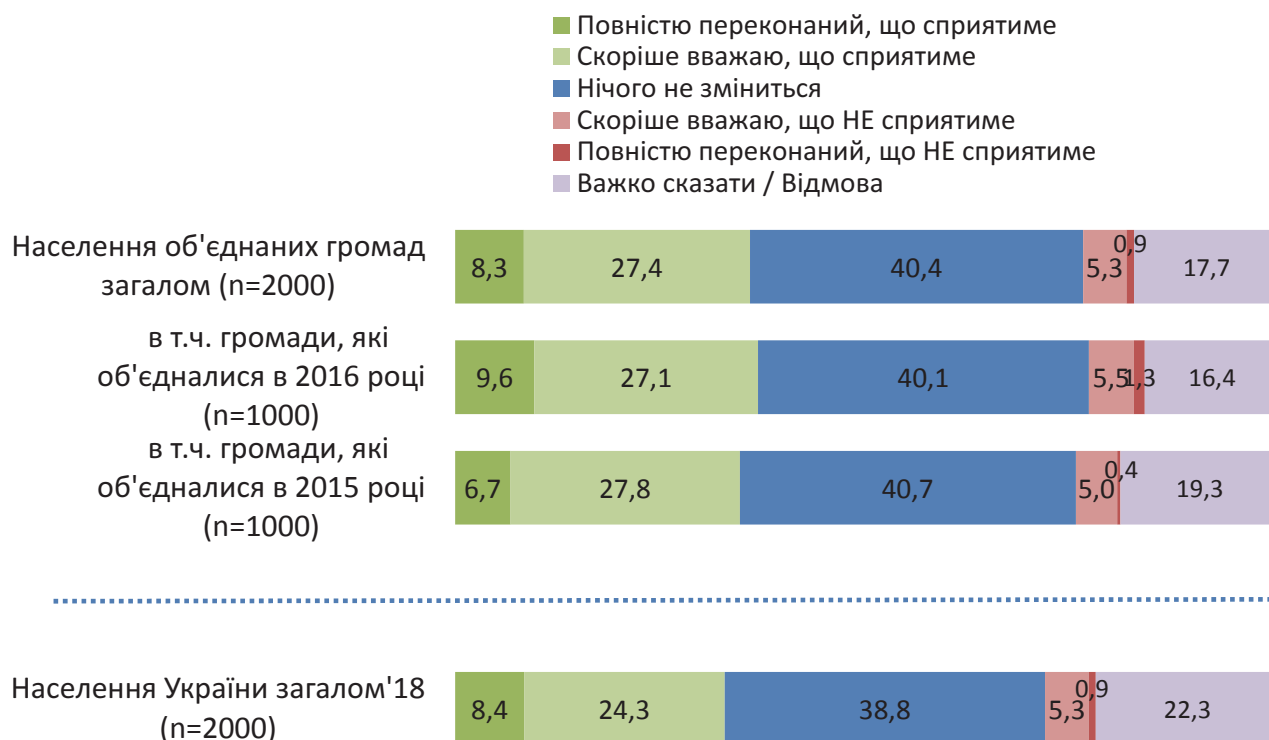
4.6 Вплив об'єднання громад на збереження локальної культурної ідентичності

Лише 6% жителів ОТГ вважають, що об'єднання громад не сприятиме збереженню локальної культурної ідентичності (Діаграма 4.6.1). Натомість, 36% вважають, що це сприятиме збереженню, а 40% вважають, що це ніяк не вплине.

Діаграма 4.6.1

Як на Вашу думку об'єднання громад може вплинути на збереження локальної культурної ідентичності?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 4.6.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.6.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.6.1

Як на Вашу думку об'єднання громад може вплинути на збереження локальної культурної ідентичності?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Сприятиме	Не зміниться	Не сприятиме	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	41.4	38.1	6.7	13.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	39.6	39.9	7.6	13.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	46.7	33.2	4.1	16.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	30.7	42.4	5.7	21.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	28.5	46.2	4.2	21.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	33.9	37.1	7.8	21.2
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	46.4	33.6	8.3	11.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	44.5	34.3	9.8	11.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	52.1	31.3	3.9	12.7
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	27.6	46.4	5.3	20.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	21.5	53.6	2.7	22.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	36.0	36.2	9.0	18.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	34.6	44.3	4.5	16.5
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	32.6	47.8	4.5	15.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	40.0	35.4	4.4	20.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	34.4	37.8	6.1	21.6
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	36.6	37.5	6.0	19.9
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	31.3	38.3	6.4	24.1

Таблиця 4.6.2

**Як на Вашу думку об'єднання громад може вплинути на збереження
локальної культурної ідентичності?**

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Сприятиме	Не зміниться	Не сприятиме	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	39.8	32.8	7.4	20.1
- Центральний регіон (n=600)	36.0	36.4	5.2	22.3
- Південний регіон (n=500)	30.3	57.6	3.9	8.2
- Східний регіон (n=100)	28.6	48.0	10.9	12.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	38.3	31.3	7.5	22.9
- Центральний регіон (n=380)	39.7	35.8	6.3	18.2
- Південний регіон (n=300)	35.5	52.8	3.5	8.1
- Східний регіон (n=60)	17.4	55.3	18.8	8.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	40.7	33.7	7.3	18.4
- Центральний регіон (n=220)	25.8	38.2	2.3	33.7
- Південний регіон (n=200)	21.4	65.6	4.6	8.4
- Східний регіон (n=40)	44.2	37.9	0.0	18.0

В Таблиці 4.6.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 4.6.3

Як на Вашу думку об'єднання громад може вплинути на збереження локальної культурної ідентичності?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Сприятиме ☺	Не зміниться ☹	Не сприятиме ☹	Важко сказати / Відмова ?	Потенціал верстви* ↑
Стать					
- чоловік (n=845)	35.6	41.3	6.7	16.4	45.8
- жінка (n=1155)	35.9	39.6	5.8	18.7	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=221)	40.0	37.5	6.5	15.9	18.8
- 30-44 років (n=497)	37.9	40.0	6.1	15.9	27.8
- 45-59 років (n=630)	36.9	41.2	5.8	16.1	25.7
- 60+ років (n=652)	29.6	42.0	6.4	22.0	27.6
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=176)	21.9	43.4	3.1	31.6	8.5
- повна середня (n=704)	32.6	42.4	5.0	20.0	33.5
- середня спеціальна (n=606)	38.2	38.3	6.8	16.6	31.0
- вища (n=493)	41.5	38.8	8.0	11.7	26.1
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	39.4	43.6	4.6	12.3	19.1
- службовець (n=146)	40.4	44.4	6.2	9.1	7.8
- спеціаліст (n=186)	45.3	35.0	3.1	16.6	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	41.5	33.2	7.4	17.9	6.1
- домогосподарка (n=210)	36.2	31.8	9.1	22.9	10.9
- на пенсії (n=728)	29.2	43.2	6.0	21.6	31.1
- безробітний (n=179)	34.6	40.2	6.0	19.2	8.8
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=232)	26.5	45.2	10.3	18.0	10.4
- низький (n=892)	31.9	42.8	5.4	19.9	41.6
- середній (n=665)	40.7	38.6	6.0	14.7	36.9
- високий (n=135)	46.7	36.2	6.1	11.0	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

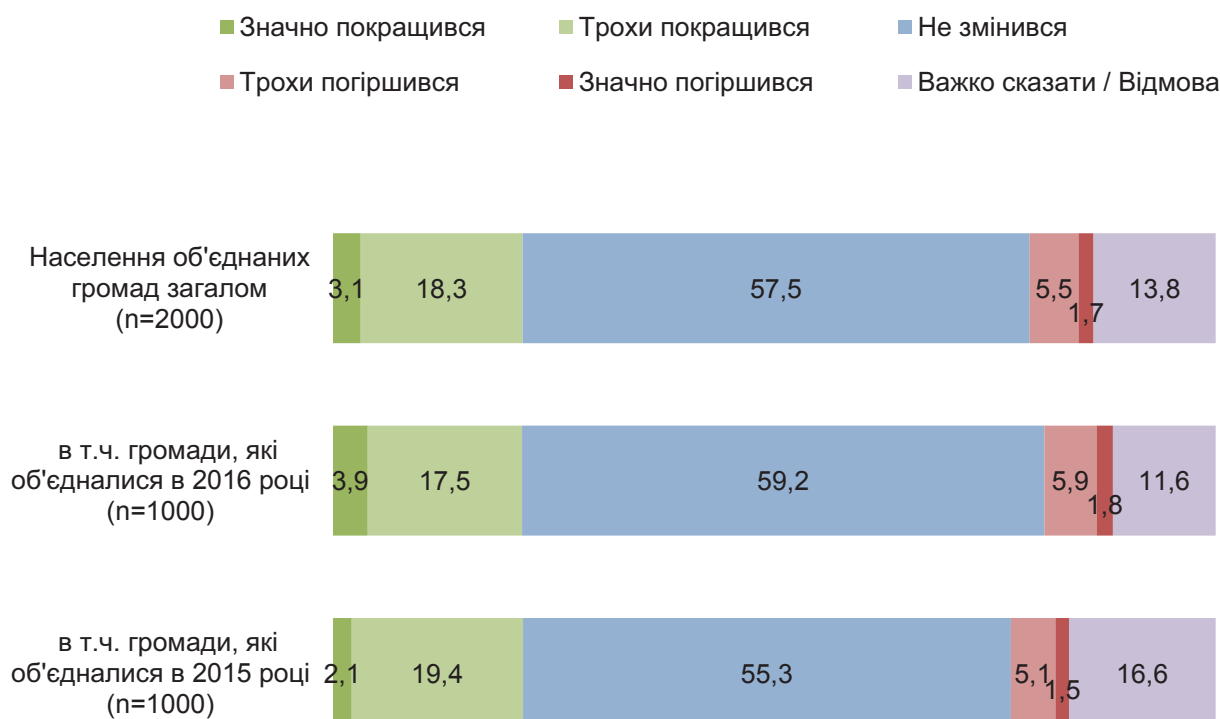
4.7 Зміна рівня довіри між жителями населених пунктів, що увійшли в ОТГ. Проведення спільних заходів

Серед жителів ОТГ **21.5%** вважають, що рівень довіри між жителями окремих населених пунктів, що увійшли до їхньої об'єднаної територіальної громади, покращився (Діаграма 4.7.1). Лише 7% говорять про погіршення. Більшість же (57.5%) вважають, що рівень довіри не змінився.

Діаграма 4.7.1

Як Ви оцінюєте рівень довіри між жителями окремих населених пунктів, що увійшли до вашої об'єднаної територіальної громади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 4.7.1 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.7.2 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.7.1

Як Ви оцінюєте рівень довіри між жителями окремих населених пунктів, що увійшли до вашої об'єднаної територіальної громади?

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращився	Не змінився	Погіршився	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	25.7	54.6	6.8	12.9
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	24.7	54.7	7.5	13.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	28.7	54.1	4.8	12.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	17.6	60.0	7.7	14.7
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	14.9	57.7	9.1	18.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	21.6	63.2	5.7	9.5
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	24.9	57.9	8.5	8.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	23.7	58.6	10.0	7.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	28.3	55.9	4.2	11.6
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	18.1	60.4	7.0	14.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	17.3	56.1	8.8	17.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	19.2	66.5	4.5	9.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	26.9	50.0	4.3	18.7
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	26.0	49.3	3.8	20.9
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	29.3	51.9	5.5	13.3
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	17.1	59.6	8.5	14.9
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	12.0	59.7	9.4	18.8
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	24.4	59.4	7.1	9.2

Таблиця 4.7.2

**Як Ви оцінюєте рівень довіри між жителями окремих населених пунктів,
що увійшли до вашої об'єднаної територіальної громади?**

(% серед усіх респондентів)

100% у рядку	Покращився	Не змінився	Погіршився	Важко сказати / Відмова
	☺	☹	☹	?
Об'єднані територіальні громади в цілому				
- Західний регіон (n=800)	24.3	48.7	9.1	18.0
- Центральний регіон (n=600)	24.0	60.6	4.9	10.5
- Південний регіон (n=500)	18.5	66.3	4.8	10.3
- Східний регіон (n=100)	1.9	66.8	15.3	16.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році				
- Західний регіон (n=260)	22.8	47.2	11.9	18.2
- Центральний регіон (n=380)	25.4	60.8	5.1	8.7
- Південний регіон (n=300)	18.7	67.7	3.6	10.1
- Східний регіон (n=60)	1.9	67.5	22.1	8.4
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році				
- Західний регіон (n=540)	25.2	49.6	7.3	17.8
- Центральний регіон (n=220)	20.1	60.1	4.2	15.5
- Південний регіон (n=200)	18.3	64.1	6.9	10.7
- Східний регіон (n=40)	1.8	65.9	5.8	26.5

В Таблиці 4.7.3 дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 4.7.3

Як Ви оцінюєте рівень довіри між жителями окремих населених пунктів, що увійшли до вашої об'єднаної територіальної громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Покращився ☺	Не змінився ☹	Погіршився ☹	Важко сказати / Відмова ?	Потенціал верстви* ⚡
Стать					
- чоловік (n=845)	21.1	55.9	9.4	13.7	45.8
- жінка (n=1155)	21.8	58.8	5.4	14.0	54.2
Вікові верстви					
- 18-29 років (n=221)	18.6	53.8	8.0	19.6	18.8
- 30-44 років (n=497)	20.4	62.8	7.3	9.5	27.8
- 45-59 років (n=630)	24.6	56.5	6.9	11.9	25.7
- 60+ років (n=652)	21.6	55.5	6.9	16.1	27.6
Освітні верстви					
- неповна середня і нижча (n=176)	18.2	66.1	2.7	13.0	8.5
- повна середня (n=704)	19.4	60.4	6.5	13.7	33.5
- середня спеціальна (n=606)	23.9	54.4	8.1	13.6	31.0
- вища (n=493)	22.2	54.6	8.7	14.5	26.1
Основний рід занять					
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	18.7	59.8	9.2	12.3	19.1
- службовець (n=146)	21.3	60.0	7.0	11.7	7.8
- спеціаліст (n=186)	28.4	57.3	4.6	9.7	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	19.0	56.6	16.0	8.4	6.1
- домогосподарка (n=210)	18.5	62.8	4.6	14.2	10.9
- на пенсії (n=728)	22.3	55.7	6.9	15.1	31.1
- безробітний (n=179)	23.2	55.9	7.0	13.9	8.8
Рівень добробуту родини**					
- дуже низький (n=232)	19.3	55.5	10.1	15.1	10.4
- низький (n=892)	18.7	62.6	6.5	12.2	41.6
- середній (n=665)	24.5	53.6	7.4	14.5	36.9
- високий (n=135)	26.6	57.0	5.3	11.0	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

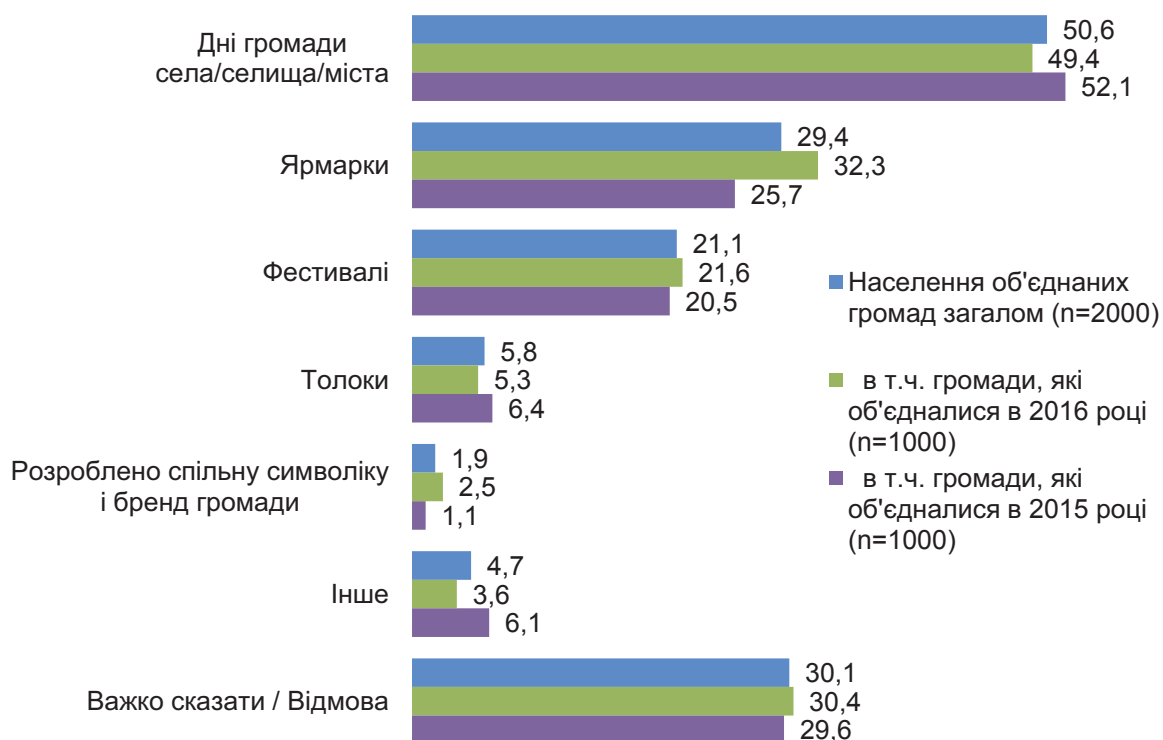
** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

Переважна більшість жителів ОТГ (70%) стверджують, що в їхній ОТГ проводяться заходи, спільні для мешканців всіх населених пунктів громади (Діаграма 4.7.2). Найчастіше (51%) респонденти говорили про дні громади. Менше респондентів згадували про ярмарки (29%), фестивалі (21%). Найменше респондентів говорили про толоки (6%) і розроблення спільної символіки (2%).

Діаграма 4.7.2

Чи здійснюються у Вашій об'єднаній територіальній громаді заходи, спільні для мешканців всіх населених пунктів громади?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 4.7.4 дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 4.7.5 – у регіональному розрізі.

Таблиця 4.7.4

Чи здійснюються у Вашій об'єднаній територіальній громаді заходи, спільні для мешканців всіх населених пунктів громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Дні громади села/селища/міста	Ярмарки	Фестивалі	Толоки	Розроблено спільну символіку і бренд громади	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	55.8	39.2	25.4	5.8	2.5	3.9	24.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	56.6	39.7	24.8	4.7	1.9	3.8	24.7
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	53.6	37.8	27.4	8.7	4.2	4.0	23.4
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	45.9	20.7	17.2	5.8	1.3	5.5	35.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	45.5	19.1	16.5	6.7	1.4	4.4	38.2
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	46.6	23.0	18.3	4.4	1.2	6.9	30.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	55.0	43.5	25.0	5.9	2.9	3.2	23.3
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	57.6	45.4	27.0	5.2	2.3	3.4	22.0
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	47.3	37.5	19.2	8.1	4.6	2.7	26.9
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	44.1	21.8	18.2	4.7	2.0	3.9	37.2
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	41.3	17.2	16.7	6.4	2.4	2.3	43.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	48.1	28.1	20.3	2.2	1.6	6.2	28.6
Територіальні громади, які							

100% у рядку	Дні громади села/селища/міста	Ярмарки	Фестивалі	Толоки	Розроблено спільну символіку і бренд громади	Інше	Важко сказати / Відмова
пройшли процес об'єднання в 2015 році							
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	56.9	33.4	26.0	5.6	1.9	4.8	25.8
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	55.2	31.7	21.6	4.1	1.2	4.4	28.4
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	61.3	38.1	37.4	9.4	3.6	5.7	19.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	48.1	19.4	16.0	7.1	0.4	7.3	32.8
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	50.3	21.3	16.2	7.1	0.2	6.9	32.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	44.8	16.7	15.9	7.1	0.8	7.8	33.5

Таблиця 4.7.5

Чи здійснюються у Вашій об'єднаній територіальній громаді заходи, спільні для мешканців всіх населених пунктів громади?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	Дні громади села/селища/міста	Ярмарки	Фестивалі	Толоки	Розроблено спільну символіку і бренд громади	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому							
- Західний регіон (n=800)	39.8	16.7	21.8	10.4	2.5	7.0	37.3
- Центральний регіон (n=600)	62.7	26.6	16.4	4.3	2.3	4.2	23.8
- Південний регіон (n=500)	60.3	59.8	30.3	1.1	0.7	2.0	15.3
- Східний регіон (n=100)	27.3	19.1	7.9	0.0	0.0	2.1	65.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році							
- Західний регіон (n=260)	30.3	14.0	22.6	12.2	3.7	5.6	45.7
- Центральний регіон (n=380)	65.9	29.1	19.3	4.1	2.8	2.6	20.8
- Південний регіон (n=300)	49.5	58.4	26.9	0.9	1.1	2.9	21.4
- Східний регіон (n=60)	29.6	31.6	11.1	0.0	0.0	3.6	58.0
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році							
- Західний регіон (n=540)	45.8	18.4	21.3	9.2	1.7	7.9	32.0
- Центральний регіон (n=220)	53.9	19.5	8.3	4.9	0.7	8.6	32.1
- Південний регіон (n=200)	78.3	62.0	36.1	1.4	0.0	0.6	5.1
- Східний регіон (n=40)	24.2	1.8	3.4	0.0	0.0	0.0	74.6

РОЗДІЛ V. КОНФЛІКТ НА СХОДІ УКРАЇНИ

5.1 Статус територій Донбасу та АР Крим, які тимчасово не контролюються владою України

Населення ОТГ не має однозначної думки, якими мають бути відносини з окупованими територіями Донбасу після їхнього повернення під контроль України (Діаграма 5.1.1а-б). **Близько половини населення (55%) вважають, що відносини мають бути, як з іншими областями.**

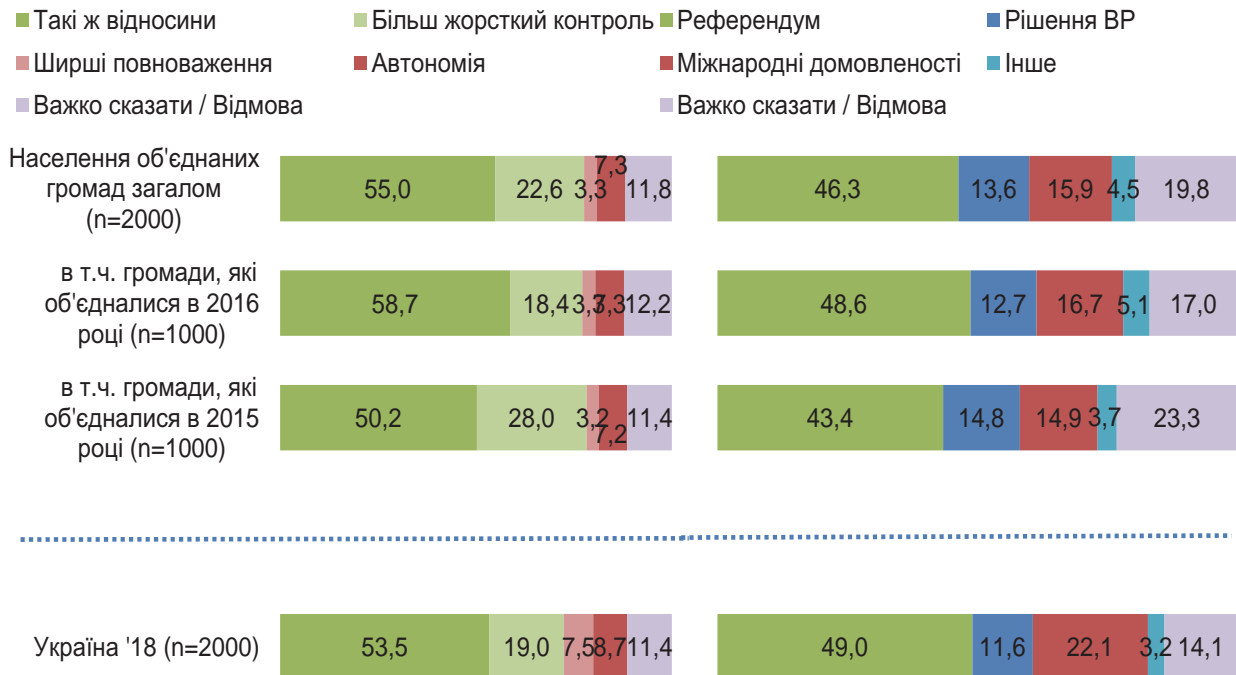
Водночас 23% жителів ОТГ узагалі виступають за більш жорсткий контроль з боку держави за органами місцевого самоврядування окупованих територій. **11% населення готові надати ті або інші преференції цим областям, в т.ч. 7% готові на, власне, автономію в складі України.**

Разом з цим, **46% респондентів дотримуються думки, що рішення про статус цих тимчасово окупованих територій має прийматися на всеукраїнському референдумі.**

а. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, якими мають бути відносини держави з цими територіями?

б. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, яким чином має вирішуватися питання статусу цих територій?

(% серед усіх респондентів)

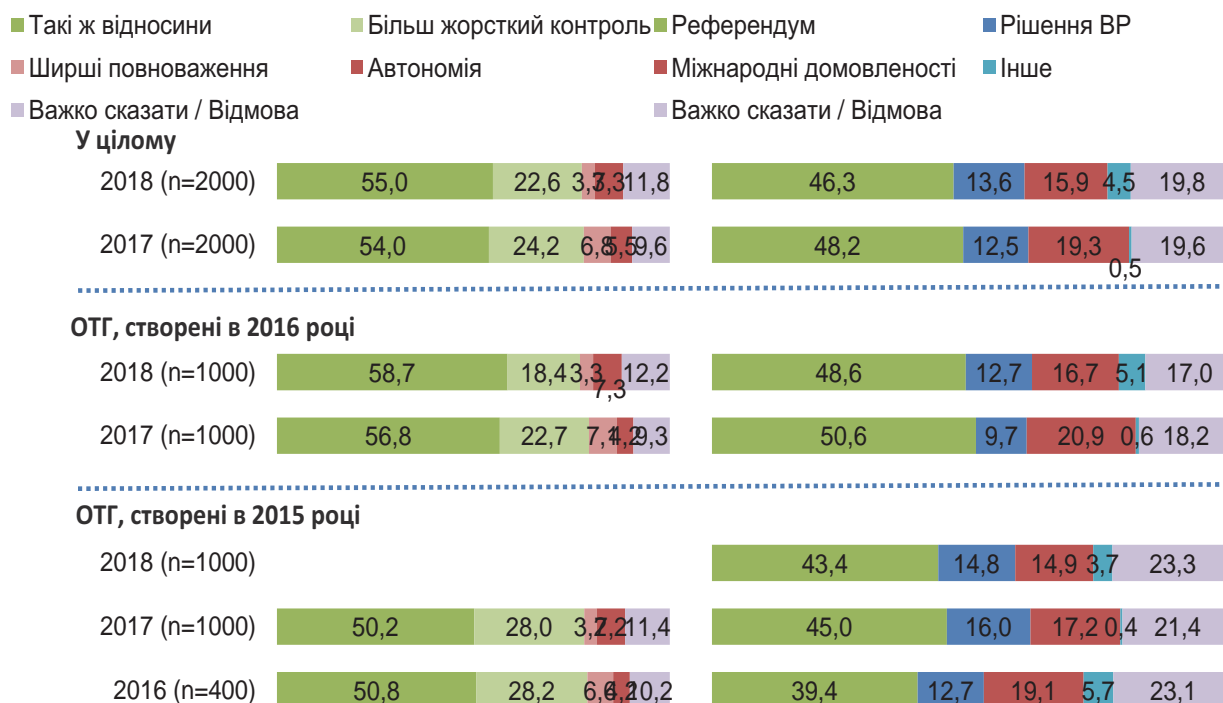
Порівняно з 2017 роком думки населення ОТГ з цих питань практично не змінилися.

Діаграма 5.1.2а-б

а. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, якими мають бути відносини держави з цими територіями?

б. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, яким чином має вирішуватися питання статусу цих територій?

(% серед усіх респондентів)

В Таблиці 5.3.1а-б дані наведені серед різних типів громад / населених пунктів, а в Таблиці 5.3.2а-б – у регіональному розрізі.

Таблиця 5.1.1а-б

а. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, якими мають бути відносини держави з цими територіями? / б. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, яким чином має вирішуватися питання статусу цих територій?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Статус окупованих територій					б. Ухвалення рішення				
	Такий же, як і для інших областей	Більш жорсткий контроль	Більш широкі повноваження	Автономія	Важко сказати / Відмова	Референдум	Рішення Верховної Ради	Міжнародні домовленості	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому										
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=1000)	54.5	26.2	3.2	6.8	9.2	50.5	12.7	17.0	4.1	15.6
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=400)	50.6	30.4	3.5	7.3	8.2	54.5	12.4	15.5	3.5	14.1
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=600)	65.5	14.5	2.4	5.5	12.1	39.4	13.4	21.4	6.0	19.8
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=1000)	55.4	19.4	3.3	7.7	14.2	42.5	14.4	14.9	4.7	23.5
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=400)	50.6	21.7	3.3	8.0	16.4	41.3	12.4	12.5	5.6	28.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=600)	62.2	16.2	3.3	7.2	11.1	44.3	17.3	18.3	3.5	16.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році										
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	55.7	25.5	3.9	7.1	7.8	51.8	13.6	16.7	4.2	13.7

100% у рядку	а. Статус окупованих територій					б. Ухвалення рішення				
	Такий же, як і для інших областей	Більш жорсткий контроль	Більш широкі повноваження	Автономія	Важко сказати / Відмова	Референдум	Рішення Верховної Ради	Міжнародні домовленості	Інше	Важко сказати / Відмова
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=220)	52.5	29.8	4.3	7.7	5.8	54.2	14.3	15.9	4.4	11.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=280)	65.2	12.5	2.8	5.5	13.9	44.4	11.8	19.3	3.4	21.1
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	61.6	11.7	2.8	7.5	16.4	45.6	11.8	16.6	5.9	20.1
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=220)	59.3	10.6	2.5	7.8	19.8	46.8	8.8	13.6	7.4	23.3
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=280)	64.8	13.3	3.2	7.0	11.6	44.0	15.9	20.7	3.8	15.6
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році										
Жителі міст, СМТ і сіл, які стали центрами громади (n=500)	52.9	27.3	2.2	6.3	11.2	48.9	11.4	17.4	4.1	18.2
- у т.ч. жителі міст / СМТ (n=180)	47.9	31.3	2.4	6.7	11.6	54.9	9.8	14.9	2.2	18.2
- у т.ч. жителі сіл, які стали центрами громади (n=320)	65.9	16.9	1.9	5.4	9.9	33.2	15.3	24.0	9.2	18.2
Жителі сіл, які не стали центрами громади (n=500)	48.0	28.5	3.9	8.0	11.5	38.8	17.5	12.9	3.3	27.4
- у т.ч. села, які були приєднані до міст / СМТ (n=180)	40.4	34.6	4.3	8.3	12.3	34.8	16.6	11.1	3.4	34.1
- у т.ч. села, які були приєднані до інших сіл (n=320)	59.0	19.7	3.4	7.5	10.5	44.7	18.9	15.4	3.2	17.8

Таблиця 5.1.2а-б

а. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, якими мають бути відносини держави з цими територіями? / б. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, яким чином має вирішуватися питання статусу цих територій?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Статус окупованих територій					б. Ухвалення рішення				
	Такий же, як і для інших областей	Більш жорсткий контроль	Більш широкі повноваження	Автономія	Важко сказати / Відмова	Референдум	Рішення Верховної Ради	Міжнародні домовленості	Інше	Важко сказати / Відмова
Об'єднані територіальні громади в цілому										
- Західний регіон (n=800)	48.7	28.8	3.4	5.3	13.8	40.7	18.3	12.6	0.7	27.7
- Центральний регіон (n=600)	53.6	29.4	2.7	2.7	11.7	49.7	13.9	18.0	0.3	18.2
- Південний регіон (n=500)	73.0	4.4	3.7	8.5	10.3	51.5	5.5	17.4	18.4	7.1
- Східний регіон (n=100)	39.2	14.3	4.0	37.2	5.3	47.4	10.8	21.1	0.0	20.7
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2016 році										
- Західний регіон (n=260)	50.2	21.5	5.1	6.0	17.1	42.2	18.8	16.4	1.0	21.6
- Центральний регіон (n=380)	58.1	27.5	2.3	1.6	10.5	45.9	13.7	19.8	0.3	20.2
- Південний регіон (n=300)	75.9	4.1	3.2	4.4	12.4	53.5	7.0	12.3	18.7	8.4
- Східний регіон (n=60)	34.2	3.8	2.5	57.6	1.9	73.5	2.2	14.5	0.0	9.8
Територіальні громади, які пройшли процес об'єднання в 2015 році										
- Західний регіон (n=540)	47.9	33.3	2.2	4.8	11.8	39.8	17.9	10.2	0.6	31.5
- Центральний регіон (n=220)	40.9	34.4	3.7	5.8	15.2	60.2	14.4	12.8	0.0	12.5
- Південний регіон (n=200)	68.1	5.1	4.5	15.4	6.9	48.2	3.0	26.0	17.9	4.9
- Східний регіон (n=40)	46.0	28.9	6.1	9.0	10.0	11.2	22.6	30.3	0.0	35.9

В Таблиці 5.1.3а-б дані наведені для окремих соціально-демографічних верств населення.

Таблиця 5.1.3а-б

а. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, якими мають бути відносини держави з цими територіями? / б. Після відновлення контролю з боку України над територіями Донецької та Луганської областей, АР Крим, які зараз НЕ контролюються владою України, яким чином має вирішуватися питання статусу цих територій?

(% серед респондентів, що належать до відповідної верстви населення)

100% у рядку	а. Статус окупованих територій					б. Ухвалення рішення					Потенціал верстви*	
	Такий же, як і для інших областей	Більш жорсткий контроль	Більш широке повноваження	Автономія	Важко сказати / Відмова	Референдум	Рішення Верховної Ради	Міжнародні домовленості	Інше	Важко сказати / Відмова		
Стать												
- чоловік (n=845)	55.0	25.7	2.9	7.0	9.5	50.2	12.0	17.0	4.3	16.4	45.8	
- жінка (n=1155)	55.0	20.1	3.6	7.5	13.9	43.0	14.9	14.9	4.5	22.6	54.2	
Вікові верстви												
- 18-29 років (n=221)	55.7	29.7	2.4	5.2	6.9	49.7	11.9	17.0	4.0	17.4	18.8	
- 30-44 років (n=497)	53.5	22.2	2.7	7.5	14.0	48.8	13.1	16.8	2.9	18.4	27.8	
- 45-59 років (n=630)	56.7	21.3	4.2	7.2	10.7	46.3	13.9	14.3	6.5	19.0	25.7	
- 60+ років (n=652)	54.3	19.5	3.6	8.6	14.0	41.5	14.9	15.8	4.3	23.4	27.6	
Освітні верстви												
- неповна середня і нижча (n=176)	64.9	17.0	1.1	2.0	15.0	49.3	14.6	14.8	2.0	19.3	8.5	
- повна середня (n=704)	60.7	15.7	3.1	8.6	11.9	43.9	13.5	17.4	5.5	19.8	33.5	
- середня спеціальна (n=606)	47.3	29.3	3.8	7.7	11.9	45.2	14.7	17.5	4.8	17.7	31.0	
- вища (n=493)	52.6	26.0	3.5	7.0	10.9	49.7	11.6	12.5	3.6	22.6	26.1	
Основний рід занять												
- робітник (промисловість, с/г) (n=333)	53.3	29.6	2.5	8.8	5.8	56.5	11.5	16.7	4.0	11.2	19.1	
- службовець (n=146)	51.2	26.0	4.4	7.3	11.1	46.8	14.9	13.9	7.3	17.2	7.8	

100% у рядку	а. Статус окупованих територій					б. Ухвалення рішення					Потенціал верстви*
	Такий же, як і для інших областей	Більш жорсткий контроль	Більш широкі повноваження	Автономія	Важко сказати / Відмова	Референдум	Рішення Верховної Ради	Міжнародні домовленості	Інше	Важко сказати / Відмова	
- спеціаліст (n=186)	50.7	22.4	3.5	9.3	14.1	49.0	16.4	12.5	2.0	20.1	9.2
- індивідуальна зайнятість, підприємець, фермер (n=106)	44.8	41.3	1.7	2.3	9.8	52.2	13.3	16.0	1.1	17.4	6.1
- домогосподарка (n=210)	65.7	16.2	1.5	7.0	9.6	41.4	8.4	20.2	2.4	27.6	10.9
- на пенсії (n=728)	55.3	18.6	4.0	8.0	14.0	41.9	15.3	15.0	5.9	22.0	31.1
- безробітний (n=179)	59.5	11.3	3.7	6.1	19.4	39.9	13.8	18.7	5.1	22.6	8.8
Рівень добробуту родини**											
- дуже низький (n=232)	56.2	11.4	5.5	18.7	8.3	45.6	10.7	24.2	0.9	18.6	10.4
- низький (n=892)	56.0	17.8	4.0	7.4	14.8	43.2	15.4	16.7	3.9	20.9	41.6
- середній (n=665)	54.7	29.3	1.9	4.3	9.8	51.8	12.0	12.2	6.3	17.7	36.9
- високий (n=135)	49.5	37.4	1.6	7.7	3.8	45.2	16.5	17.4	4.5	16.3	7.5

* Під потенціалом верстви розуміється частка жителів, яка до неї належить.

** «Дуже низький» – домогосподарства, яким не вистачає коштів навіть на їжу, «низький» – ті, яким вистачає коштів на харчові продукти, але на одяг уже не вистачає, «середній» – ті, яким вистачає коштів і на їжу, і на одяг, але яким не вистачає на придбання деяких дорогих речей (телевізор тощо), «високий» – ті, які можуть купувати деякі дорогі речі або можуть взагалі дозволити собі все.

5.2 Право внутрішньо переміщених осіб (ВПО) голосувати на місцевих виборах у громаді проживання

Переважає більшість жителів ОТГ (65%) вважають, що ВПО повинні мати право брати участь у виборах до органу місцевого самоврядування, де вони проживають після переїзду (Діаграма 5.2.1). Виступають проти – 21%. Водночас, серед населення країни загалом дещо більше тих, хто підтримує право ВПО на участь у місцевих виборах – 74%.

Діаграма 5.2.1

Як Ви вважаєте, чи повинні брати участь у виборах до органу місцевого самоврядування Вашої громади переселенці з тимчасово окупованих територій, які проживають у Вашій громаді?

(% серед усіх респондентів)

